

GULDBORGSUND

MILJØGODKENDELSE

**TIL § 12 MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUGET OG UDBRINGNINGSAREALERNE
HØRENDE TIL HOLGERSMINDE I/S SLØSSERUPVEJ 14, 4892 KETTINGE**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Resume, vurdering og afgørelse	4
1.1	baggrund	4
1.2	Datablad	5
1.3	Resume/konklusion	5
1.4	Afgørelse.....	6
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	8
2.1	Generelle forhold.....	8
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold.....	8
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift.....	8
2.4	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	11
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	12
2.6	Påvirkning fra arealer.....	13
2.7	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	13
2.8	Alternative løsninger og 0-alternativ	14
2.9	Egenkontrol og dokumentation.....	14
2.10	Husdyrbrugets ophør	15
2.11	Generelle bemærkninger	15
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING	18
3.1	Generelle forhold.....	18
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold.....	18
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift.....	21
3.4	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	32
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	47
3.6	Påvirkning fra arealer.....	52
3.7	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	70
3.8	Alternative løsninger og 0-alternativ	98
3.9	Egenkontrol og dokumentation.....	99
3.10	Husdyrbrugets ophør	101
4	HØRINGER.....	101
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION.....	102

6	BILAG	103
---	-------------	-----

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har d. 21. september 2009 modtaget ansøgning fra Holgersminde I/S v. Poul Dresen om udvidelse af dyreholdet på Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge med Cvr nr.32207065 samt bedriftens samlede udbringningsarealer. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem og har skema nr. 13359. Det er version 9 af ansøgningskemaet, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Der er ansøgt om følgende udvidelse på landbrugsbedriften Sløsserupvej 14:

- udvidelse af svinebesætning fra 899 søer, 25.850 smågrise og 480 polte, til 1.015 søer, 33.000 smågrise, 505 slagtesvin og 500 polte årligt, svarende til en udvidelse fra 347,43 DE til 427,12 DE.
- der opføres ingen nye staldafsnit, eller opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen.

Der er på nuværende tidspunkt en gældende miljøgodkendelse på ejendommen, i henhold til kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven (Miljø- og Energiministeriets lovbek. nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse). Godkendelsen er revurderet d. 20. oktober 2003. Den 6. december 2006 er der meddelt et tillæg til miljøgodkendelsen, der omfatter ændring af sammensætningen af dyreholdet. Svineproduktionen har været omfattet af bilag 1 i godkendelsesbekendtgørelsen (Bek. nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed) under listepunkt I101a – anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 DE hvis mindst 90 % af DE stammer fra søer med tilhørende smågrise til 30 kg. Det er vurderet at udvidelsen af husdyrproduktionen ikke forureningsmæssigt kan adskilles fra den nuværende produktion, og på baggrund heraf er der givet en ny samlet miljøgodkendelse til det ønskede husdyrhold, og ikke en tillægsgodkendelse.

Ansøger oplyser, at der er indgået aftale med Nysted Biogasanlæg om afsætning af svinegylle svarende til 389,79 DE. Der afsættes svinegylle svarende til 37,17 DE til Palle Andersen Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge.

Der returneres afgasset biomasse svarende til 409,50 DE, heraf reeksporteres der afgasset biomasse svarende til 84,66 DE til Jens Madsen Margrethelundsvej 2 og 4, 4892 Kettinge. Den resterende del af den afgassede biomasse svarende til 324,80 DE udbringes på arealer tilhørende bedriften på Holgersminde I/S. Al opbevaring af husdyrgødning og afgasset biomasse vil ske på Holgersminde I/S, Ved den ansøgte produktion vil opbevaringskapaciteten for gylle og afgasset biomasse blive på ca. 10 måneders opbevaring.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 12 miljøgodkendelse af husdyrbrug, Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge
Godkendelsen omfatter:	Svineproduktion på 427,12 DE bestående af 1015 søer, 33.000 smågrise 505 slagtesvin (32-107 kg) og 500 polte (30kg -102kg), årligt samt udbringningsareal på 364,95 DE.
Dato ikrafttrædelse:	6. juli 2011
Bedriftens navn og adresse:	Holgersminde I/S, Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge
CVR-nr. og P-nr.:	32207065 og P-nr. 1015398953
CHR-nr.:	94764
Ejendomsnummer:	3760007294
Matr.nr. og ejerlav:	7a m.fl. Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge
Bedriftens ejer og ansøger:	Holgersminde I/S v. Poul Dresen
Konsulent:	Kent Myllerup, Gråkjær Miljøcenter A/S, Lundvej 24, 8700 Horsens tlf. 4339 6384, E-mail: km@graakjaer.dk
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune
Udkast til afgørelse sendt i forhøring hos ansøger d.26.-30. maj 2011	
Nabo/partshøring i perioden d. 9. - 30. juni 2011	
Godkendelsesdato d. 6. juli 2011	
Afgørelsesdato annonceret d. 13. juli 2011	
Klagefrist udløber d. 10. august 2011	
Søgsmålsfristen udløber d. 6. januar 2012	
Retsbeskyttelse udløber d. 6. juli 2019	
Revurdering påbegyndes år 2019	

1.3 RESUME/KONKLUSION

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og naboer.

I henhold til de gennemførte beregninger i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides. Efter Guldborgsund kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet og det eksisterende anlæg ikke give anledning til væsentlige ændrede forhold for naboerne. I denne vurdering indgår faktorer som lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund kommunes vurdering, at de naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter, der ligger indenfor en radius af 1000 m fra det påtænkte staldanlæg, ikke vil blive væsentligt påvirket, som følge af udvidelsen af dyreholdet og anlægget.

Endelig er det Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Kommunen vurderer således, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

Vand- og Natura2000 planer.

Vand- og Natura 2000 planer har været i offentlig høring, men er endnu ikke vedtaget.

Det fremgår af forudsætningerne for planerne, at kommunerne ikke på nuværende tidspunkt skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser udover de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i de kommende Vand- og Natura2000 planer.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller natura2000 område væsentligt.

Samlet er det Guldborgsund kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune giver hermed godkendelse til en husdyrproduktion på 427,12 DE på landbrugsejendommen Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge, samt udbringning af afgasset biomasse på de 364,95 ha landbrugsjord hørende til bedriften med cvr. nummer. 32207065.

Produktionen på 427,12 DE omfatter 1.015 årssøer, 33.000 smågrise, 505 slagtesvin (32-107 kg) og 500 polte (32-102 kg) årligt.

Dyreholdet på bedriften er efter udvidelsen på over 75 DE og over IPPC-grænsen. Miljøgodkendelsen bliver derfor meddelt i henhold til § 12, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20.12.2006 (også kaldet husdyrloven).

Der er indgået aftale med Nysted Biogas om afsætning af gylle, svarende til 389,79 DE. Der returneres afgasset biomasse svarende til den afsatte mængde gylle. Herfra videreeksporteres den del af den afgassede biomasse, der ikke indgår til udbringning i denne godkendelse.

Samtidig med denne miljøgodkendelse er der meddelt § 16-godkendelse til arealerne knyttet til Palle Andersen, Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge, CVR-nr. 76021511 til modtagelse af husdyrgødning svarende til 37,17 DE fra dyreholdet på Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge.

Al opbevaring af husdyrgødning og afgasset biomasse vil ske på Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge. Ved den ansøgte produktion vil opbevaringskapaciteten for gylle og afgasset biomasse blive på ca. 10 mdr.

Guldborgsund kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der givet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen omfatter alene forhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante godkendelser/tilladelser/dispensationer i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, Slambekendtgørelse osv.) skal søges separat.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

Der er i bilag 6 vist en oversigt over, hvilke vilkår der er overført uændret fra tidligere miljøgodkendelse.

Det er kun nye vilkår, eller væsentlig ændrede vilkår, som kan sidestilles med et nyt i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, der er retsbeskyttelse på. Dette skyldes, at revurderingen gennemført i 2003 er givet som et påbud, og der er ved det meddelte tillæg til godkendelsen i 2006 ikke givet vilkår, hvor der skal overføres retsbeskyttelse på.

Det skal bemærkes, at det kun er udgåede, nye eller væsentlig ændrede vilkår, der kan klages over.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 2 år efter, at denne afgørelse er meddelt.
4. Guldborgsund Kommune skal orienteres, når udvidelsen af dyreholdet påbegyndes samt, når stalden er fuld udnyttet, jf. det tilladte dyrehold anført i vilkår 6. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter at dyrene rent fysisk er inde i staldene.
5. Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter evt. ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

6. Med denne miljøgodkendelse gives der tilladelse til et dyrehold på i alt 427,12 DE, svarende til en årsproduktion på 1.015 årssøer, 505 polte (32-102 kg), 33.000 smågrise (7,2-32 kg) og 500 slagtesvin (32-107 kg).
7. Ved evt. fremtidig ændring af omregningsfaktorerne fra dyr til DE er det antallet af producerede enheder i de enkelte dyregrupper, og indenfor de givne vægtintervaller, der er afgørende for den tilladte produktion.

Staldindretning og drift

8. Produktionen skal ske jævnt over året, med staldindretning, sammensætning og fordeling mellem de enkelte staldafsnit som angivet i nedenstående tabel. Det fysiske antal dyr i de enkelte staldafsnit må ikke overstige det angivne antal stipladser, og tilsvarende for gennemsnitsvægten.

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit	Vægt/alders grænser	Genne msnits -vægt	Antal Årsdyr	Stipladser	DE
Polte/slagtesvin	1.1.1-1(1)	32-107	66	505	126	12,97

Fuldspaltegulv		kg)				
Slagtesvin Delvis spaltegulv, 25-49% fast	1.1.1-2(1)	30-102	66	500	125	12,64
Drægtighedsstald - transponder Årsso, løbe- drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	1.1.2(2)			892	558	144,90
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1.1.3(3a)			1015	462	71,16
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	1.1.4(4)	7,2-32 kg		33000	5500	165,67
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1.1.5(3b)			123	70	19,98
I alt						427,12

Beregningerne af DE er foretaget på baggrund af Bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.06 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., (med senere ændringer).

Fodring

- Foderblandingen til samtlige dyretyper skal være tilsat fytase, og der skal gennemføres fasefodring af samtlige dyregrupper.
- For søerne må der maksimalt være **24,42** kg N ab dyr/årsso beregnet med udgangspunkt i følgende vilkårs ligning: $((FE \text{ pr årsso} \times g \text{ råprotein pr. FE})/6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr.årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$.
For smågrisene må der maksimalt være **0,574** kg N ab dyr/smågris beregnet med udgangspunkt i følgende vilkårs ligning: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * FEsv \text{ pr. kg tilvækst} * g \text{ råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * 0,0304 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$, jf. afsnit 3.3.3
For slagtesvinene må der maksimalt være **2,729** kg N ab dyr/slagtesvin beregnet med udgangspunkt i følgende vilkårs ligning: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * FEsv \text{ pr. kg tilvækst} * g \text{ råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$.
Samlet set må husdyrgødningen maksimalt indeholde ca. **46.523** kg N ab dyr/år beregnet ud fra ovenstående forhold.
- Dokumentation i forbindelse med overholdelse af ovenstående vilkår skal følge regler for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Denne dokumentation kan f.eks. være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller lign. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det næste efterfølgende år. Svarende til en periode på ca. 17 måneder.

12. Egenkontrolvilkår til foder

- Der skal i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab for det enkelte planår beregnes produceret kg N ab dyr/år for de enkelte dyregrupper og den samlede årlige produktion ab dyr for anlægget. Beregningen skal gennemføres ud fra ovennævnte vilkårligninger, og opbevares i logbog.
- Det faktiske foderforbrug og lign. skal registreres og anvendes i vilkårligningerne.
- Der skal foreligge en logbog der dokumenterer vægtintervaller, foderforbrug, indhold af råprotein pr. FEsv og fosforindholdet i de enkelte foderblandinger samt en beregning af kg N ab dyr.
- Kg N ab dyr kan beregnes enten ud fra den planlagte fordeling af foderblandingerne eller ud fra det faktiske, registrerede forbrug af de anvendte blandinger.
- Logbogens oplysninger i form af indgangs- og afgangsvægte for smågrise, slagtesvin, blandeforskrifter, indlægssedler, beregnet gennemsnitlig indhold af g råprotein/FEsv og skal opbevares i min. 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Der skal som minimum være blandeforskrift for hver 3. mdr.

Overbrugning og rengøring

13. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier incl. gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
14. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte. Eventuelle rester af foder eller gødning skal tilføres gyllebeholdere.

Energi og vandforbrug

15. Staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås. Autoriseret service skal noteres i logbog.
16. Ved afvigelser i de årlige opgørelser for energi- og vandforbruget skal der gøres tiltag til at identificere årsagen dertil, og der skal gøres tiltag for at reducere forbruget. Afviger forbruget væsentligt fra forudsætningerne i godkendelsen skal det anmeldes til kommunen.
17. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

Spildevand

18. Al vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lign. skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Vask af maskiner

19. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogn skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

20. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast, eller tilføres gyllebeholderen.
21. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald efter kommunens regulativer skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

Råvarer og hjælpestoffer og kemikalier

22. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
23. Såfremt der på bedriftens arealer anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på fast plads med afløb til gyllebeholder.

2.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

Lugt

24. Flydelagene på gyllebeholderne, uden fast overdækning, skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholderne, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra en beholder i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.
25. Den ene gyllebeholder (mrk. C) skal fortsat være forsynet med fast overdækning. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes umiddelbart efter. Overdækningen skal vedligeholdes og skader herpå skal udbedres hurtigst muligt.
26. Omrøring af gylle i gyllebeholderne i forbindelse med gødningsudbringning må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
27. Omrøring af gylle skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
28. Såfremt der opstår lugtgener i forbindelse med omrøringen og udbringningen af gyllen og tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentlige for omkringboende, kan tilsynsmyndigheden stille skærpede krav til omrøring og udbringning.
29. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Evt. udgifter til undersøgelsen påhviler ejer.

Fluer og skadedyr

30. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
31. Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikrer bedst muligt mod opformering af rotter. Bekæmpelsen skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Transport

32. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj fra anlæg og maskiner

33. Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelser overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)

Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A) (8 time)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A) (1 time)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)* (½ time)

*Støjniveauets maksimalværdi – målt ved tidsvægtning Fast – må om natten ikke overstige 55 dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

34. Såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra svinebedriften for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 33 er overholdt. Såfremt vilkår 33 konstateres overholdt, kan der højest pålægges ejer at få foretaget en støjmåling og eller støjberegning pr. år.
35. Støjmålinger og eller støjberegninger skal udføres af et DANAK akkrediteret firma eller et firma godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømålinger ekstern Støj". Driftsbetingelser og målepunkter skal aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmålinger skal udføres i henhold til Miljøministeriets til enhver tid gældende vejledning om støj, pt. afsnit 7 og 9 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder. Målerapporten skal bl.a. udfærdiges ifølge vejledningens afsnit 9.10. Beregninger skal udføres i henhold til vejledningen nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Støv

36. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget skel.

Lys

37. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboerne ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer o.lign.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

Flydende husdyrgødning

38. Der skal benyttes gyllevogn med egen monteret pumpe med returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpeumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholder skal læssepladsen og pumpeump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild skal pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
39. Ved en hver overpumpning mellem gyllebeholdere eller mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

Afgasset biomasse

40. Afgasset biomasse må ikke stå i fysisk forbindelse med bedriftens øvrige anlæg til opbevaring af husdyrgødning. Der må ikke ske overpumpning af husdyrgødning til opbevaringstank til afgasset biomasse.

Gyllekøling

41. Staldanlæggets gyllekanaler i staldafsnit 1.1.2(2), 1.1.3(3a), 1.1.4(4) og 1.1.5(3b) skal være forsynet med gyllekølingsanlæg, der i gennemsnit over året, skal opnå en reduktion i ammoniakfordampningen på minimum 18,1 %, ved køling på 18,1 W/m². Varmepumpen skal være forsynet med en

timetæller. Den månedlige driftstid hvor varmepumpen kører, skal indføres i en logbog.

Anden organisk gødning

42. Der må anvendes anden organisk gødning på arealerne under forudsætning af at det maksimale indhold af N og P i vilkår 45 ikke overskrides.
43. Hvis der skal anvendes anden organisk gødning på arealerne, skal det meddeles til Guldborgsund Kommune senest 14 dage før modtagelsen.

2.6 PÅVIRKNING FRA AREALER

Udbringningsarealer, harmoni og aftaler

44. Der må afsættes gylle svarende til 389,79 DE til biogasanlæg, og gylle svarende til 37,17 DE til Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge.
45. På bedriftens egne og forpagtede arealer (bilag 4A-D), som indgår i denne godkendelse, må der udbringes:
 - afgasset biomasse med et maksimalt indhold på 32.484 kg N og 6.505 kg P i modtaget afgasset biomasse.
 - Svinegylle med et maksimalt indhold på 28 kg N og 5 kg P.
46. Udnyttelsesprocenten for afgasset biomasse skal være minimum 70 %.
47. Gyldig kontrakt om afsætning af gylle inkl. kortbilag over udbringningsarealer til Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge, samt kontrakt om afsætning af gylle til biogasanlæg, skal til enhver tid kunne fremvises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune. Dokumentation skal opbevares i 5 år.
48. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for, at ovenstående vilkår er overholdt f.eks. i form af kopi af de til Plantedirektoratet indsendte gødningsregnskaber.

Sædskifter, efterafgrøder og projektilpasninger

49. Udover plantedirektoratets krav om efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, skal der hvert år være minimum 6,50% ekstra efterafgrøder, med udgangspunkt i efterafgrødegrundarealet. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de lovpligtige eller de ekstra efterafgrøder må erstattes af "vintergrønne marker".
50. På bedriften må ikke anvendes et svinesædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 88, jf. Miljøministeriets notat af 27.06.2007 vedr. standardsædskifter og referencesædskifter.
51. Udover de generelle regler skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker på mark 102-0 ske ved nedfældning.

2.7 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Mindst ressourceforbrugende og forurenende teknik

52. Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar m.m. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en

forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).

2.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

2.9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

53. Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere ud over de tidligere nævnte. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal der opbevares: Effektivitetskontroller, slagterafregninger og/eller andre kvitteringer for indkøbte og afsatte dyr
- Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:
 - Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet, vand og diesel. Evt. væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal opbevares i minimum 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Beredskabsplan

54. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

55. Beredskabsplanen, skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

56. Forurening som følge af driftsuheld, hærværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune og noteres i logbog. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og / eller beredskabet kontaktes på tlf. 114. Evt. kontakt til miljøvagt og / eller beredskab fritager ikke for pligten til at orientere Guldborgsund Kommune først kommende hverdag efter forureningen.

57. Konstateres der væsentlige gener for omgivelserne, skal der straks træffes afhjælpende foranstaltninger.

58. Tilsynsmyndigheden skal kontaktes i de situationer, hvor de forureningsbegrænsende foranstaltninger er midlertidigt ude af drift og ved andre uregelmæssigheder i driften.
59. Virksomhedens beredskabsplan skal løbende vedligeholdes, og oplysningerne i den skal altid være opdateret. Planen skal revideres årligt eller efter behov for tilføjelser, rettelser eller ændringer af procedurer i forbindelse med uheld.
60. Forefindes der personale på ejendommen, som ikke læser dansk, skal beredskabsplanen forefindes på det sprog, som de ansatte læser og forstår.
61. Driftsuheld skal noteres i logbog for egenkontrol.

2.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

62. Ejer skal senest en måned efter, at der er truffet beslutning om lukning af bedriften, indsende en plan til tilsynsmyndigheden, som beskriver de nødvendige foranstaltninger for at undgå fremtidig forureningsfare. Omfang og indhold af planen, samt tidsplanen for hvornår foranstaltningerne skal være udført, skal accepteres af Guldborgsund Kommune.

2.11 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende love og bekendtgørelser. Dette gælder også, selvom disse regler skulle være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset. Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 33 stk. 1 skal godkendelsen være udnyttet senest to år efter godkendelsesdatoen, således at den godkendte etablering, ændring eller udvidelse er gennemført og i drift.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 33, stk. 3 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Dvs. hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimalt tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at afvigelse, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud.

- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 40 stk. 1 følger der med denne miljøgodkendelse 8 års retsbeskyttelse af nye eller væsentlig ændrede vilkår. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 40 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 41 og Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 17 skal miljøgodkendelsen revurderes 8 år efter den er meddelt dvs. i 2019 og derefter mindst hvert 10. år. Det er planlagt at foretage denne revurdering i 2019.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 12 må landbrugsdriften på ejendommen ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før en sådan er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden. Der er således meddelepligt om ønskede ændringer/udvidelser, og det er kommunen der vurderer, om det ansøgte udløser krav om tillæg til godkendelsen. Dette gælder også ændringer i ejerforhold og driftsansvarlig.
- Jf. bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31.03.09 (med senere ændringer) § 15 og § 16 skal ændringer i udbringningsarealerne (såvel ejede, forpagtede og aftale arealer) anmeldes til og godkendes af Guldborgsund Kommune.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug § 39, kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudsat ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Kravet om logbog over flydelaget på gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.06 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 16, stk. 2.
- Bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.06 (med senere ændringer) om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholder hvert 10. år jf. bekendtgørelse nr. 723 af 12.09.97.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald og medicin affald. Farligt affald skal således opbevares under tag, på tæt bund og med mulighed for opsamling af spild. Opsamlingskapaciteten skal mindst svare til indholdet af den største benyttede beholder til farligt affald.
- Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007.
- Bekendtgørelse nr. 259 af 23.03.10 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

SIDE 17/103

- Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2009/2010, bekendtgørelse nr. 751 af 15. juli 2009 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af planteværnsmidler.
- Øvrige relevante godkendelser/dispensationer/tilladelser i forhold til anden lovgivning som ex. Byggeloven, Planloven, Slambekendtgørelsen og lign. skal søges separat.

Guldborgsund Kommune

Natur, Miljø & Plan

6. juli 2011

Frederik Cordes

Teamleder / landinspektør

Ulla Andersen

Sagsbehandler /teknisk assistent

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

3.1.1 Opnåelse af godkendt produktion, bortfald af resterende

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 94764, og ejendommen drives af Holgersminde I/S, v. Poul Dresen under CVR-nr.32207065, hvor både husdyrbruget og arealerne indgår.

Under generelle forhold er der sat vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansatte på bedriften skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen. Yderligere er det præciseret, at godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelsen.

For at lette tilsynet med, om godkendelsen udnyttes indenfor tidsfristen, er der yderligere indsat et vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal underrettes, når de første dyr indsættes i de nye stalde, samt når dyreholdet i staldene er oppe på det maksimalt tilladte niveau. Dette skal sikre, at tidsfristerne overholdes, og at der ikke sker kontinuitetsovertrædelser i opstarten af produktionen.

Endvidere er der sat vilkår, som sikrer, at Guldborgsund Kommune altid bliver orienteret om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig. Begrundelsen for dette vilkår er, at det er kommunen der skal vurdere, om det anmeldte udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår danner basis for, at de forskellige forudsætninger for beregninger og vurderinger, står mål med det i praksis gennemførte på bedriften. Dette danner udgangspunkt for, at produktionen på ejendommen ikke vurderes at ville have en væsentlig virkning på det omkringliggende miljø eller naboer.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med omlægningen af produktionen på ejendommen.

Husdyrbrugets anlæg er placeret i landzone, med ca. 40 m til nærmeste beboelse med landbrugspligt, Sløsserupvej 12, som ligger øst for staldbygninger og opbevaringsanlæg. Selve udvidelsen sker i eksisterende bygninger, der ligger mere end 115 m fra beboelsen på Sløsserupvej 12. Mod nord, vest og syd grænser husdyrbrugets anlæg op til dyrkede landbrugsarealer.

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. Husdyrgodkendelseslovens kap. 2 (§ 6-8) er angivet i nedenstående tabel 1.

	Afstand til anlægget	Afstande jr. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	Ingen ligger indenfor grænsen	25 meter

Almene vandforsyningsanlæg	845 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer	Ca. 265 hhv. 155 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 40 hhv. 160 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	Ingen indenfor grænsen	25 meter
Beboelse på samme ejendom	Ca. 30 meter	15 meter
Naboskel	Ca. 6 meter *	30 meter
Nabobeboelse	Ca. 40 meter*	50 meter
Byzoneområde udlagt til boligformål	2750 meter	50 meter

Tabel 1. Afstandskrav i forhold til § 6-8 i Husdyrloven

*Der er i 1992 meddelt dispensation i henhold til den daværende husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om placering af den ene gyllebeholder (A) som er opført i 1993. Vilklårene for dispensationens meddelelse er anført i skrivelse af 14. juli 1992. Da gyllebeholderen (B) fra 1984/85 blev opført, var der ingen afstandskrav til placering af opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Områdets dyretæthed

Naboejendommen Sløsserupvej 12 er et husdyrbrug med en svinebesætning på 237 DE. Dette husdyrbrug ligger indenfor en radius på 300 meter fra anlægget på Sløsserupvej 14. Der er også søgt om miljøgodkendelse til udvidelsen af husdyrproduktionen på Sløsserupvej 12.

Kommunens vurdering

De bygninger, hvor der sker udvidelser i, overholder afstandskravet til nabobeboelse. Kommunen vurderer derfor, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende med overholdelse af meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj, som følge af anlæggets placering og lokalisering i forhold til de generelle afstandskrav.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Ejendommen er beliggende indenfor skovbyggelinjen. Da der ikke skal etableres nye bygninger, skal der ikke dispenseres efter gældende love og bekendtgørelser. Der er således ikke stillet vilkår i relation til bygge-, beskyttelseslinjer eller fredninger.

Der er ikke meddelt dispensationer efter gældende love eller bekendtgørelser.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ændringen af produktionen ikke vil have væsentlig virkning på bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Ejendommen ligger forenden af en lille stikvej meget tæt på en anden landbrugsejendom, som ligger lige øst for ejendommen i en afstand på 40 m. Anlæggets bygninger fremtræder som en samlet enhed i landskabet i det alle bygninger er opført i tilknytning til hinanden, og således udgør hovedparten af ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig enhed. Nærmeste bolig uden landbrugspligt ligger ca. 172 m øst for anlægget. Mod nord, vest og syd grænser ejendommen op til dyrkede landbrugsarealer. Desuden er området omkring Holgersminde et landbrugslandskab, hvor kombinationen af åbne marker, spredte skove og levende hegn giver et varieret landbrugsområde.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Ejendommen er jfr. kommuneplanen 2009-2021 for Guldborgsund beliggende i "Større uforstyrrede landskaber" og i "Jordbrugsområde med særlige naturværdier."

Større uforstyrrede landskaber

Bedriften er beliggende i "Større uforstyrrede landskaber", som i kommuneplanen er defineret som områder på mindst 100 km², der er upåvirkede af større tekniske anlæg med nationale eller regionale funktioner. Disse anlæg må ifølge retningslinjerne ikke etableres i området. Landbrugsbyggeri anses ikke som større tekniske anlæg, og det vurderes derfor, at udvidelsen af dyreholdet i eksisterende bygninger på Holgersminde ikke har indflydelse på de større uforstyrrede landskaber.

Jordbrugsområder med særlige naturværdier

Ejendommen er beliggende i "Jordbrugsområder med særlige naturværdier" jf. Kommuneplanen.

I kommuneplanen er de landskabselementer, der knytter sig til jordbrugsområder med særlige naturværdier, karakteriseret således:

- Den lange og landskabeligt meget varierede kyst, inklusive lavvandede marine områder.
- Skovene og randzoner omkring skovene, der oplevelsesmæssigt hænger sammen.
- Ådale, sø- og lavbundsområder, der udgør landskabelige helheder og rummer relativt store andele af naturområder.
- Markante morænelandskaber, f.eks. landskaber præget af dødis, åse eller lignende.

De naturelementer, der knytter sig til jordbrugsområder med særlige naturværdier, er:

- Arealer med beskyttet natur i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Det er søer, vandhuller, moser, ferske enge, overdrev, heder og strandenge og vandløb.
- Naturfredede områder i henhold til kapitel 6 i naturbeskyttelsesloven.
- Områder, hvor der vurderes at være store muligheder for naturgenopretning, herunder områder der grænser op til og forbinder arealer med beskyttet natur.
- Natura 2000-områder på land med naturtyper, planter og dyr af international interesse.

Retningslinjerne for dette område omfatter bl.a. "Fritliggende og driftmæssige nødvendige anlæg i relation til jordbrugserhvervet skal tilpasses beskyttelsehensynene mest muligt."

Da udvidelsen på denne bedrift er vurderet i forhold til naturområder (se afsnit vedr. naturvurdering), så vurderes det, at ansøgte bedrift er tilpasset ovenstående beskyttelsehensyn.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet eller have indflydelse på de kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske og rekreative værdier og lignende regionale

udpegninger. Samlet set er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at udvidelsen af produktionen er uden visuel betydning for naboerne.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Produktionsomfang

Der er på nuværende tidspunkt en gældende miljøgodkendelse på ejendommen i henhold til kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven. Godkendelsen er revurderet den 20. oktober 2003.

Efterfølgende er der den 6. december 2006 givet miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet til 899 årssøer med en årlig produktion af smågrise svarende til 356,8 DE. Det tidligere Storstrøms Amt har i brev af 25. september 2006 meddelt, at det ansøgte ikke krævede en VVM-screening.

Den ansøgte produktion er skitseret i nedenstående tabel: "Sammensætning og fordeling i de enkelte staldafsnit". Det er denne opdeling der er forudsætning for lugt- og ammoniakberegninger.

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit	Vægt/alders grænser	Genne msnits -vægt	Antal Årsdyr	Stiplad ser	DE
Polte/slagtesvin Fuldspaltegulv	1.1.1-1(1)	32-107 kg	66 kg	505	126	12,97
Slagtesvin Delvis spaltegulv, 25-49% fast	1.1.1-2(1)	30-102 kg	66 kg	500	125	12,64
Drægtighedsstald – transponder Årso, løbe- drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	1.1.2(2)			892	558	144,90
Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1.1.3(3a)			1.015	462	71,16
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	1.1.4(4)	7,2 – 32 kg		33.000	5500	165,67
Årso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1.1.5(3b)			123	70	19,98
I alt						427,12

Tabel 2. Sammensætning og fordeling i de enkelte staldafsnit.

Beregningerne af DE er foretaget på baggrund af Bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.06 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., (med senere ændringer).

Vilkår i afsnittet om produktionens omfang fastlægger det maksimalt tilladte dyrehold på ejendommen, og gennemsnitsvægte i staldene. Enhver ændring udover det, der er fastsat i vilkårene, kræver fornyet godkendelse. Det er dog

tilladt, at mindske dyreholdet i forhold til det i vilkårene beskrevne uden ansøgning og godkendelse. Ved en evt. mindskelse af dyreholdet skal opmærksomheden dog henledes på, at efter 3 år med et lavere dyrehold bortfalder retten til at hæve dyreholdet til det i miljøgodkendelsen fastlagte niveau jf. kontinualitetsprincippet.

Under afsnittet er også sat vilkår om, at hvis omregningsfaktorerne fra dyr til dyreenheder ændres, er det den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen/tilladelsen blev givet, der skal tages udgangspunkt i. Herved fastholdes den produktion målt i antal producerede dyr, der på tidspunktet for godkendelse kunne forventes.

Endelig er der indsat vilkår om, at produktionen skal ske så jævnt over året som muligt. Med dette vilkår skal det sikres, at der ikke sker væsentlige udsving i lugtemissionen fra bedriften. Der vil naturligvis være små udsving i produktionen over året og sygdom o.l. kan nødvendiggøre større udsving i enkelte år, men vilkåret skal forhindre væsentlige tilbagevendende udsving, som kan føre til nabogener.

Der er ikke søgt om eller indbygget fleksibilitet i forhold til afvigelser/variationer i vægtintervaller eller trinvis udvidelse af produktionen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at der ved opfyldelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Staldindretning og drift

Indretningen i de enkelte staldafsnit er skitseret i foregående afsnit.

Der sker ingen renovering i staldene. I staldafsnit 1.1.1-1(1), hvor der ikke tidligere har været dyr, er der fuldspaltegulv. Staldafsnit 1.1.1-2(1), er indrettet med delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv. Slagtesvineproduktionen i stald 1.1.1(2) omfatter opfodning af frasorterede smågrise.

Der sker ingen ændring i stald 1.1.2(2), 1.1.3(3a), 1.1.4(4)(3b) og 1.1.5(3b). Gødningen håndteres som gylle i alle staldafsnit.

Der er stillet vilkår om, at staldindretningen skal svare til det angivne . Polte/Slagtesvin opstaldes på h.h.v. delvis spaltegulv 25-49% fast gulv og fuldspalte gulv. Søerne skal i løbe-drægtighedsstalden opstaldes i løsdrift med delvist spaltegulv og i farestalden i kassestier på delvist spaltegulv med 2/3 fast gulv. Smågrise opstaldes i toklimastald med 2/3 fast gulv.

3.3.3 Fodring

Der benyttes hjemmeblandet foder til grisene på ejendommen, og yderligere forhold omkring fodring og BATER nærmere beskrevet og vurderet i senere afsnit.

Der opbevares korn i foderlade og i 2 udendørs siloer. Efter udvidelsen vil der blive anvendt 2.240 tons korn om året til fodring.

Ansøger har oplyst følgende:

"Fasefodring

Der bruges fasefodring, som tildeler grisene den nødvendige mængde protein og fosfor i forhold til deres cyklus.

Fytase

Der er tilsat fytase til slagtesvinenes foder. Ved at tilsætte fytase til foderet opnås den effekt, at det naturligt forekommende fosfor i foderet, der er bundet som fytat, lettere bliver tilgængelig for dyret. Anvendelsen af fytase i foderet medfører en bedre fosforudnyttelse af foderet, hvorved tilsætning af fosfor kan reduceres, hvorfor udledningen af fosfor til miljøet via gødningen og urea bliver mindsket."

Som opfølgning på oplysninger i ansøgningen er der sat vilkår om brug af fasefodring og tilsætning af fytase til alle dyregrupper, da dette er at betragte som BAT (se senere afsnit). Disse tiltag gennemføres for at optimere optagelsen af fordøjelige næringsstoffer herunder fosfor fra foderet, og dermed reducere udskillelsen af næringsstoffer med gødningen. I it-ansøgningssystemet er der som udgangspunkt indregnet normtilførsel af fytase til foderet.

Fodring i relation til kvælstof

Søer- råprotein

Der foreligger pt. udkast til teknologibladet "Råprotein i sofoder", hvor der beskrives to niveauer af råprotein på 133 g råprotein pr. FEso og 128 g råprotein pr. FEso.

Ansøger har indtastet en reduceret mængde protein i foderet i forhold til norm for at kunne leve op til BAT (se afsnit 3.7.1).

Der er indtastet et niveau på 138,5 g råprotein pr. FE til søer, og dette tiltag medvirker til at reducere ammoniakfordampningen fra staldene. Normtallet (2005/06) for råprotein til søerne er på 142,8 g pr. FE, og normtallet for foderforbrug er på 1442 FE pr. årsso.

Niveauet på 133 g råprotein pr. FEso kan jf. Miljøstyrelsens udkast til teknologiblad "Råprotein i sofoder", 30.06.2010 opnås ved *fasefodring med 60% af foderet som diegivningsfoder optimeret med krav om minimum 117 g ford. råprotein (max 143 g total råprotein) og ved et krav om minimum 90 g ford. råprotein i drægtighedsfoderet (max 117 g total råprotein), som udgør 40 % af totalfoderet.*

Der er på baggrund heraf stillet vilkår om, at kg N ab dyr pr. årsso ikke må overstige 24,42, som er beregnet ud fra vilkårs ligningen $\text{Kg N ab dyr pr årsso} = (\text{FE pr årsso} \times \text{g råprotein pr. FE}) / 6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$ jf. Miljøstyrelsens Wiki-vejledning.

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier, der er angivet i ansøgningen eller svarer til normtal 2005/06. De forskellige værdier for enkeltfaktorerne i vilkårs ligningen er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer på en af de 3 faktorer, skal han sikre sig, at vilkårs ligningen er overholdt.

Smågrise

Der er ikke indtastet fodertilpasninger for smågrise, og beregningerne er således gennemført med udgangspunkt i normtal (2005/06).

Slagtesvin/polte

Ansøger har indtastet en reduceret mængde protein i foderet i forhold til norm for at kunne leve op til BAT (se BAT-afsnit om foder).

Der er indtastet et niveau på 151,0 g råprotein pr. FE til slagtesvin.

Da det valgte niveau har betydning for beregningerne, som ligger til grund for vurderingerne i miljøgodkendelsen, er der sat vilkår, som skal sikre overholdelse af de angivne niveauer.

Ansøger har valgt at afvige fra normtallet for proteinindhold i foderet til slagtesvinene, hvilket vil have betydning for grisenes udskillelse af næringsstoffer. Der er valgt et niveau på 151 g råprotein/FE i forhold til normtallet (2005-06). Dette tiltag vil medvirke til at reducere ammoniakemissionen fra stalden.

Da de valgte niveauer for begge dyregrupper har betydning for beregningerne, som ligger til grund for vurderingerne i miljøgodkendelsen, er der sat vilkår, som skal sikre overholdelse af de angivne niveauer.

Beregning af kg N ab dyr

Med baggrund i, at kommunen skal stille vilkår til maksimal kg N ab dyr for den samlede ansøgte produktion for at fastholde forudsætningerne for vurderingerne i godkendelsen, beregnes først de dyregruppespecifikke krav (jf. Wiki vejledningen):

N ab dyr beregnes som følger:

Antal årssøer * kg N ab dyr pr årssø (nedenstående ligning 1) +
Antal producerede smågrise * kg N ab dyr pr. smågris (nedenstående ligning 2) +
antal producerede slagtesvin * kg N ab dyr pr. slagtesvin (nedenstående ligning 3)

Ligning 1, årssøer, kg N ab dyr pr. årssø:

$$(((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE})/6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ligning 2, smågrise, kg N ab dyr pr. smågris:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FEsv \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ligning 3, slagtesvin, kg N ab dyr pr. slagtesvin:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FEsv \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ligning 1 (søer) med konkrete tal:

$$(((1442 \text{ FE pr. årssø} \times 138,5 \text{ g råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (30 \text{ fravænnede pr. årssø} \times 7,2 \text{ kg} \times 0,257 \text{ kg N pr. kg. Tilvækst})) = \mathbf{24,42 \text{ kg N ab dyr / årssø.}}$$

Ovenstående ligning 1 er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel for søerne. Den enkelte forudsætning er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi	Normtal (05/06) ¹
Antal fravænnede pr. årssø, stk.	30,0	24,6
Vægt ved fravænnning, kg	7,2	7,2
FEso pr. årssø	1442,0	1442,0
Råprotein pr. FEso, g	138,5	142,8

Tabel 3. Forudsætninger for fodervilkårsberegning, søer.

¹ IT-ansøgningssystemet regner med norm 05/06 ift. N for både søer og smågrise.

Ligning 2 (smågris) med konkrete tal:

$$(((32-7,2 \text{ kg}) * 2,03 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} * 164,8 \text{ g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((32-7,2 \text{ kg}) * 0,0304 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = \mathbf{0,574 \text{ kg N ab dyr/smågris.}}$$

Ovenstående ligning 2 er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel for smågrisene. Den enkelte forudsætning er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi i ansøgning	Normtal (05/06)
Indgangsvægt, kg	7,2	7,2
Afgangsvægt, kg	32	30
FE pr. kg. Tilvækst	2,03	2,03
g råprotein pr. FE	164,8	164,8

Tabel 4. Forudsætninger for fodervilkårsberegning, smågrise.

Ligning 3 (slagtesvin/polte) med konkrete tal:

$$(((102-32 \text{ kg}) * 2,87 \text{ FEsv pr kg tilvækst} * 151 \text{ g råprotein pr FEsv/6250}) - (102-32 \text{ kg}) * 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst}) = \mathbf{2,781 \text{ kg N ab dyr/slagtesvin}}$$

Ovenstående ligning 3 er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel for slagtesvinene. Den enkelte forudsætning er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi i ansøgning	Normtal (05/06)
Indgangsvægt, kg	32	30
Afgangsvægt, kg	102	102
FE pr. kg. Tilvækst	2,87	2,87
g råprotein pr. FE	151	157,6

Tabel 5. Forudsætninger for fodervilkårsberegning, slagtesvin.

Samlet krav til overholdelse af maksimalt kg N ab dyr:

N ab dyr (Årssøer): 1.015 stk. * 24,42 N ab dyr/år = 24.786 kg N ab dyr.

N ab dyr (smågrisene): 33.000 stk. * 0,574 kg N ab dyr/år = 18.942 kg N ab dyr.

+ N ab dyr (sl.svin/polte): 1.005 stk. * 2,781 kg N ab dyr/år = 2.795 kg N ab dyr.

Maksimalt kg N ab dyr samlet: 24.786 kg + 18.942 kg + 2.794 kg = **46.523 kg N ab dyr**

På baggrund heraf er der stillet vilkår om, at der maksimalt må produceres kvælstof i gødningen svarende til 46.523 kg N ab dyr samt niveauerne for de 3 dyregrupper. Dette er overholdt i ansøgningsmaterialet, hvor der er angivet en produktion svarende til cirka 46.184 kg N ab dyr.

Fosfor

Da der ikke er fodertilpasset med hensyn til fosfor, er der ikke stillet vilkår til maksimalt kg P ab dyr.

Fodring samlet

Jf. Miljøstyrelsens Wiki-vejledning skal "dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2009) til 15. februar år 3 (fx 2011)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte

foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres – i sådanne tilfælde skal N ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagterifregninger.

Fremgår foderets indhold af råprotein ikke, men er indholdet af kvælstof (N) angivet, så kan foderets indhold af råprotein udregnes ved at gange indholdet af N med 6,25. Ved blanding og udfodring af foder på basis af egen avl eller indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af råprotein ikke fremgår af medfølgende deklaration, skal standardværdier for gram råprotein pr. foderenhed anvendes, jf. standardværdier for svin ifølge vejledning til gødningsregnskab. Standardværdier findes også på Videntcenter for Svineproduktions hjemmeside. For byg og hvede anvendes analyser fra årets høst i det relevante år, som angivet i vejledningen til gødningsregnskabet”.

Kommunen har valgt at følge denne vejledning, da det vurderes, at den giver et godt grundlag for dokumentation og kontrol af forhold vedrørende fodringen. Der er stillet vilkår i forhold til ovenstående.

Der er stillet vilkår (i relation til egenkontrol) om, at der skal foreligge en logbog eller tilsvarende opgørelse, der dokumenterer foder mængder, vægtintervaller, foderforbrug og en beregning af N ab dyr pr. smågris og pr. slagtesvin. En gang årligt skal der gennemføres en beregning af den samlede årlige produktion af N ab dyr fra anlægget – evt. ud fra effektivitetskontrollen eller med udgangspunkt i ovenstående ligninger.

Der er ligeledes stilles vilkår om, at der skal føres logbog over indgangs- og afgangsvægt, blandeforskrifter og indlægssedler/foderoptimeringsudskrift. Disse skal opbevares i minimum 5 år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Yderligere skal der minimum være blandeforskrift for hver 3. måned.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår til opbevaring, håndtering og brug af foder samt drift af ejendommen som beskrevet, ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Det vurderes, at vilkår om overholdelse af maksimalt produceret mængde N ab dyr/år er medvirkende til at reducere ammoniakfordampningen og indholdet af kvælstof i gødningen.

3.3.4 Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusningsanlæg i alle staldafsnit, som medvirker til at renholde stierne ved at styre grisenes gødeadfærd. Samtidig kan overbrusningsanlægget benyttes i forbindelse med iblødsætning af staldene forud for vask. Overbrusningsanlægget er klimacomputerstyret.

Ved vask af stalde anvendes der således iblødsætning inden staldene vaskes med højtryksrensere og koldt vand. Staldene rengøres mellem hver 4. og hver 8. uge. Staldene desinficeres efter behov.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende, og er at betegne som BAT. Se mere i afsnit omhandlende BAT.

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette begrundes i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og evt. øgede lugtgener, hvilket ikke er

hensigtsmæssigt. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Til god staldhygiejne hører blandt andet, at stierne holdes rene og tørre. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Vilkår om, at rester af foder og/eller husdyrgødning skal tilføres gyllebeholderen skal medvirke til, at der ikke er øget risiko for tiltrækning af skadedyr, eller forurening af området omkring anlægget.

Beregninger og vurderinger i miljøgodkendelsen bygger på overholdelse af de givne vilkår.

3.3.5 Ventilation

Stald 1.1.1(1)-1 og -2 er indrettet med ligetryksventilation. Stald 1.1.2(2) er indrettet med vægventilation. Stald 1.1.3.(3) er opdelt i 2 afsnit, hvoraf afsnit (3a) er indrettet med diffus ventilation og afsnit (3b) er indrettet med loftventilation. Stald 1.1.4 (4) er indrettet med kombi-diffus ventilation. Al ventilation er frekvensstyret.

Ventilationsanlægget efterses og rengøres jævnligt, hvilket er med til at opretholde en effektiv drift.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at staldindretningen og driften af staldene samt ventilationsanlægget, gennem overholdelse af de givne vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø. Samtidig vurderes det, at den anvendte praksis for overbrusning, vask og rengøring af stalde er medvirkende til at opretholde en god hygiejne i staldene.

3.3.6 Ensilage

Der anvendes ikke ensilagefodermidler på ejendommen.

3.3.7 Energi- og vandforbrug

Energi

Nedenstående tabel viser det nuværende og estimerede årlige forbrug ved den ansøgte produktion.

Art	Forbrug før	Forbrug efter
Elforbrug	738.967 KWh	886.760 KWh
Brændstof, diesel	60000 liter	60000 liter

Tabel 8 Forbrug af energi

Elektricitet anvendes til ventilation, gyllepumpning og -køling samt belysning.

Der anvendes ikke fyringsolie, da opvarmning foregår via gyllekøling. Overskudsvarme fra gyllekøling anvendes til opvarmning af stalde og stuehus, hvilket erstatter en stor del af energibehovet på ejendommen. For yderligere forhold omkring gyllekøling se afsnit 3.5.5.

Der er stillet vilkår om, at ventilatorer renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås. De samme forhold gør sig gældende for foderanlæg og staldmekanik, som skal renholdes og serviceres, således at unødigt modstand og fejl udbedres.

For at holde øje med energiforbruget, er der stille vilkår om, at der ved afvigelser i de årlige opgørelser skal gøres tiltag for at finde årsagen til et stigende forbrug,

og eventuelt gennemføre tiltag for at reducere forbruget. Ved betydelige afvigelser skal det anmeldes til kommunen, da det kan have betydning for forudsætningerne for miljøgodkendelsen.

Med hensyn til hvilke energibesparende tiltag, der gennemføres på ejendommen, og i relation til BAT, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at energiforbruget er på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger, jf. afsnit vedr. BAT på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Ansøger har fremsendt dokumentation for vandforbruget i i form af måler aflæsning. Der i 2008 blev brugt ca. 6.554 m³ vand til drikkevand og rengøring (forbrug i nudrift, beregnet på normalt udgør 9.400 m³). Beregninger med udgangspunkt i normalt viser, at vandforbruget vil stige til ca. 11.150 m³. Det forventes, at vandforbruget vil ligge på ca. 7.770 m³, jf. forhold mellem reelle tal og normalt for nudrift.

De fordeler sig med ca. 6.720 m³ til drikkevand inkl. spild, ca. 1.030 m³ til rengøring og ca. 20 m³ til vask af maskiner. Der bruges ikke vand til markvanding.

Ejendommen forsynes med vand fra Kettinge- Frejlev Vandværk.

Den øgede indvinding af vand på Kettinge-Frejlev Vandværk, som følge af denne udvidelse af svinebedriften på Sløsserupvej 14 (ca. 1.200 m³/år), vurderes at være af en størrelse, så det ikke gør nogen målbar forskel i områdets indvinding. Endvidere har Kettinge-Frejlev Vandværk kapacitet til at behandle den øgede indvinding.

Det kan derfor accepteres, at der købes mere vand hos Kettinge-Frejlev Vandværk (i omegnen af ca. 1.200 m³/år) som følge af udvidelsen af bedriften.

Det skal dog bemærkes, at det ene vandværks boreriger ligger i et område, hvor vandplanen vurderer, at grundvandsressourcen er overudnyttet. Planerne er endnu ikke vedtaget, og det vides endnu ikke, hvilke restriktioner planerne i fremtiden ligger på grundvandsressourcen. Det vides endnu ikke, hvilken betydning vandplanerne får for fordelingen af vand mellem drikkevand, natur og industri/landbrug. Det skal derfor med i bemærkningerne, at tilladelserne til indvinding af vand, kan ændre sig som følge af vandplanerne.

Det forventede forbrug af vand til husdyrproduktionen er angivet på baggrund af det forventede niveau, og der er stillet vilkår om, at hvis vandforbruget afviger væsentligt fra dette, skal det anmeldes til kommunen. Vilkåret er sat med baggrund i, at der kan være begrænsede mængder af vand til rådighed fra vandværket, og at vurderingen af miljøgodkendelsen er baseret på et forbrug der ligger omkring det angivne forventede forbrug. Der skal holdes øje med vandforbruget via egenkontrol i form af journal.

Der er stillet vilkår om, at drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at fornuftig drift og

vedligeholdelse skal danne baggrund for, at der ikke opstår forholdsmæssigt øget vandforbrug i form af spild, som kan have negativ indflydelse på opbevaringskapacitet i gødningsanlæg og større vandforbrug en forudsat i godkendelsen.

Med hensyn til hvilke vandbesparende tiltag, der gennemføres på ejendommen og i relation til BAT, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at vandforbruget er på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.8 Spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr

Spildevand fra ejendommen omfatter vand fra vask af stalden, maskiner og sanitært spildevand fra mandskabsfaciliteter og stuehus.

Rengøringsvand og drikkevandsspild er medregnet i mængden af produceret gylle. På ejendommen findes vaskeplads, der har afløb til gylletank B. Overfladevand fra befæstede arealer ledes via dræn til kommunalt vandløb.

Sanitært spildevand fra beboelsesbygningen ledes til trixtank med efterfølgende udledning til kommunevandløb. Tanken er omfattet af den kommunale tømningsordning.

De årlige spildevandsmængder fra produktionen udgør følgende:

	Mængde	Afløb til
Vask fra vaskeplads	20 m ³	Gylletank B
Vaskevand fra stalde	1030 m ³	Gylletank B
Tagvand	11.074 m ³	Kommunevandløb via dræn

Tabel 9: Spildevandsmængder

Der er stillet vilkår om, at vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lign. skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå, at vand fra vask af ovenstående kan flyde til kloaker eller strømme til andre uhensigtsmæssige steder, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Der er også stillet vilkår om, at vask af maskiner, redskaber og dyretransporter skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder. Overholdelse af dette vilkår skal være med til at sikre, at der ikke sker overfladeafstrømning af spildevand til kloak eller lignede, som kan forårsage forurening.

Med hensyn til håndtering af sprøjteudstyr (fyldning og vask) henvises der til afsnit om Råvarer og hjælpestoffer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand ansøgt drift, hvilket fremgår af afsnit om flydende husdyrgødning.

Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.9 Affald (døde dyr, fast og olie/kemikalie)

Dagrenovation, plast, pap og papir afhentes hver 14.dag.

Ikke brandbart affald opsamles i container og afhentes efter behov.

Olie- og kemikalieaffald

Olieaffald omfatter ca. 200 liter om året og opbevares i tønder på fast underlag. Emballage fra kemisk affald omfatter ca. 2 m³. Kanyler opbevares i plastbeholder. Alle tre typer affald afhændes til godkendt modtager. Lovlige pesticidrester anvendes følgende sæson.

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA. Guldborgsund Kommune har den 1. juli 2010 modtaget en anmeldelse om etablering af en kølebrønd til opbevaring af døde dyr. Kommunen har efterfølgende den 24. august 2010 meddelt, at byggearbejdet med kølecontaineren kan påbegyndes.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Da affald er et meget reguleret område, er det ikke fundet nødvendigt at sætte særskilte vilkår om de mest almindeligt forekomne affaldstyper. I bemærkningerne efter vilkårene er der således blandt andet henvist til kommunens regulativer, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Der henvises endvidere til bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, der overflødiggør vilkår om dette.

Der er sat vilkår vedr. kasseret foder og oprensede foderrester. Årsagen til vilkåret om, at det skal opbevares på fast bund og under plast (eller i gyllebeholderen, hvor der er flydelag) er, at der kan udvikles endog særdeles generende lugte fra foder under forrådnelse.

Endelig er der sat vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af det givne vilkår og generelle regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering og affaldsbortskaffelse fra virksomheden. Alle kemikalier, olieprodukter, pesticider mv. opbevares forsvarligt på steder med fast bund uden afløb, og med mulighed for opsamling af spild. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.10 Råvarer og hjælpepestoffer (olie og kemikalier)

Olie og dieselolie

Der er 2 dieselolietanke (4.000 og 1.500 l) på ejendommen. Tankene er placeret i maskinhuset.

Der er ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med opbevaring af diesel og fyringsolie, da dette er omfattet af olietankbekendtgørelsen. Andre olieprodukter,

opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb. Spildolie opbevares ligeledes i lukkede beholdere.

Der er sat vilkår om, at øvrige olieprodukter og flydende handelsgødning skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidig bør der være etableret mulighed for opsamling af eventuelle spild.

Pesticider/sprøjtemidler

Opbevaring af kemikalier og sprøjtemidler opbevares i aflåst rum uden afløb til kloak.

Al håndtering af sprøjtemidler og vask af sprøjte foregår på befæstet areal.

Der er ikke stillet vilkår om påfyldning af marksprøjte, samt vask af sprøjte, idet disse krav fremgår af bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at forhold omkring olietanke og opbevaring af olieprodukter og pesticider følger generelle regler, og der ikke vil være væsentlig risiko for forurening i forbindelse med disse ved overholdelse af de stillede vilkår. Ved overholdelse af generelle krav og stillede vilkår vurderes der ikke at være væsentlig påvirkning på omgivelserne som følge af håndtering af sprøjteudstyr og kemikalier.

3.3.11 Driftsforstyrrelser og uheld

Som eksempler på mulige driftsforstyrrelser eller uheld på ejendommen, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, har ansøger oplyst følgende:

- Brand
- Udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- Strømsvigt, hvorved bl.a. staldventilationen standser.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af nævnte situationer.

Med hensyn til krav til beredskabsplanen henvises der til senere afsnit herom.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de beskrevne forholdsregler og tiltag i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld beskrevet i beredskabsplanen i tilstrækkeligt omfang forholder sig til kritiske situationer. Samtidig hermed er de beskrevne relevante forholdsregler i beredskabsplanen med til at sikre, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af uheld og driftsforstyrrelser.

3.3.12 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

3.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET**3.4.1 Ammoniak og natur**

Beregningerne foretaget i ansøgningen viser, at husdyrbruget har et samlet tab af ammoniak til omgivelserne, beregnet som summen af emissionerne fra hhv. staldene og gødningslagre. Beregningerne er baseret på oplysninger omkring typen af husdyrholdet, indretning af staldanlæggene, fodersammensætningen og opbevaring af husdyrgødningen.

Ammoniakemissionen fra stald og lager er vist nedenfor:

Kilde til emission	Emission ansøgt drift
Stalde	4.511 kg N/år
Opbevaringslagre	575kg N/år
Samlet ammoniakemission	5086kg N/år
Meremission fra anlæg	214kg N/år

Tabel 10 N-emission fra anlægget

Beregningerne der er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at den samlede emission fra anlægget øges i forhold til den nuværende produktion som følge af udvidelse af husdyrproduktionen.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1.000 meter fra det nærmeste § 7-naturområde.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at det generelle krav opfyldes ved anvendelse af følgende tiltag:

- Foder med reduceret mængde råprotein til søer, slagtesvin og polte (se afsnit 3.3.3)
- Gyllekøling i staldafsnittene til slagtesvin, søer og smågrise (se afsnit 3.5.5).

Der skal henvises til de enkelte vilkår i relation til ovenstående, og vurderinger i de følgende afsnit omhandlende følsom natur.

3.4.1.1 Beskyttede naturtyper, herunder lovens § 7-områder

En række naturtyper er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Disse omfatter moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev, heder, søer og vandløb. I henhold til naturbeskyttelsesloven er der forbud mod ændringer af beskyttede naturtyper tilstand.

En række af naturtyperne er sårbare over for kvælstofpåvirkninger. Afdampning af kvælstof fra stald og lager kan medføre ændringer i ammoniakfølsomme naturtyper, afhængig af naturtypernes placering og afstand i forhold til stald og lager. Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 11.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha/år
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Klit	10-25 (klit 10-20; fugtige klitlavninger 10-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Fersk eng	15-25
Strandeng	30-40
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15;

	fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)
--	---

Tabel 11. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens " bilag 3.

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 12 kg N/ha/år i Guldborgsund Kommune jf. data fra DMU 2010.

Indenfor 1000 m fra stald og lager på Sløsserupvej 14 ligger en række beskyttede naturtyper, se kort 1 og tabel 12. Merbelastningen af kvælstof fra Sløsserupvej 14 er beregnet på disse beskyttede naturtyper i det elektroniske ansøgningsystem (tabel 11). Ud fra resultatet af beregningen og antallet af øvrige landbrug med dyrehold over 75 DE i området, er der foretaget besigtigelse af flere af de beskyttede naturtyper og skoven. Besigtigelserne er foretaget d.13. oktober 2010 og 3. november 2010.

Kort 1. Beliggenheden af beskyttede naturtyper i forhold til stald og lager på Sløsserupvej 14. Grøn skravering – beskyttet eng, blå skravering – beskyttet vandhul, blå linje – beskyttet vandløb. Numrene på naturtyperne henviser til skemaet nedenfor.

I en afstand af 0 – 300 m fra stald og lager er der tre vandhuller (lokalitet 1,2 og 3). Vandhullerne er lysåbne med spredte bevoksninger omkring. De er alle næringsrige med en bredvegetation af almindeligt forekommende vådbundsplanter som fx Smalbladet Dunhammer, Tagrør, og Andemad. Alle vandhuller vurderes, at være egnede yngle- og rasteområder for padder omfattet af Habitatbekendtgørelsens bilag IV. Et mindre areal af Sløsserup Skov (lokalitet 4 og 7) er ligeledes beliggende indenfor 300m zonen. Skovbrynet er en bevoksning bestående primært af Ahorn, Avnbøg og Hyld. Bag skovbrynet er der i den sydlige del af zonen en yngre blandingsbevoksning af hhv Avnbøg og Bøg og i den nordlige del af zonen er der en bevoksning af Ædelgran.

Lokalitet	Naturtype	Potentielle sårbare arter / natur	Beregnet merbelastning
1	Vandhul	Springfrø, Stor Vandsalamander	0,0 kg N/ha/år
2	Vandhul	Springfrø, Stor Vandsalamander	0,1 kg N/ha/år
3	Vandhul	Springfrø, Stor Vandsalamander	0,1 kg N/ha/år
4	Skov	Springfrø, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø	0,1kg N/ha/år
5	Vandhul	Springfrø, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø	0,0 kg N/ha/år
6	Eng/mose	Springfrø, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø	0,0 kg N/ha/år
7	Skov	Springfrø, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø	0,0 kg N/ha/år
8	Skov	Springfrø, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø	0,0 kg N/ha/år

Tabel 12. Oversigt over beskyttede naturtyper ved Sløsserupvej 14 indenfor 1000m

I en afstand af 300 – 1000 m fra stald og lager er der beliggende en mindre sø (lokalitet 5). Søen er særdeles næringsrig og stærk påvirket af andeopdræt. Ejendommen er mod vest og nord omringet af skovkomplekset Sløsserup Skov / Frostrup Skov / Sønderkov (lokalitet 7 og 8), som er et mindre skovkompleks, der ligger indenfor et område på 9 km². Det er et relativt gammelt skovkompleks, men der er ingen botaniske registreringer fra området, selvom der findes en større skoveng (lokalitet 6). Det vurderes, at området omkring søen samt hele skovkomplekset er potentiel yngle- og rasteområde for bilag IV arter omfattet af Habitatbekendtgørelsen.

Indenfor 300 – 1000 m fra naturområderne ligger der ikke andre landbrug med dyrehold > 75 DE udover ansøger.

Husdyrlovens §7

I husdyrlovens § 7 er der fastlagt en række beskyttede naturtyper, nemlig højmoser, hede, overdrev, lobeliesø og andre ammoniakfølsomme søer. Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype. Etablering af stald og lager er ikke tilladt, hvis de ligger inden for en afstand af 300 m fra de pågældende § 7-områder.

Merbelastning

I "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug", bilag 3 er der fastsat to bufferzoner på henholdsvis 300 m og 1000 m omkring § 7-områderne, indenfor hvilke der er krav til kvælstofemissionen til de ovennævnte særligt sårbare naturtyper. Disse afskæringskriterier er fastsat, så der ikke sker en væsentlig påvirkning af de mest følsomme naturtyper.

Indenfor 300 m fra et § 7-område må der ikke ske nogen forøgelse af merbelastningen. Er stald og anlæg beliggende indenfor en afstand af 300-1000 m fra et § 7-naturområde er det fastlagt, hvor meget den tilladte merbelastning på

naturområdet højst må være. Den afhænger af antallet af øvrige ejendomme, der har en husdyrproduktion større end 75 dyreenheder (DE) både indenfor 1000 m fra den ejendom, der søger om miljøgodkendelse samt indenfor 1000 m fra § 7-naturområdet. Merbelastningen på naturområdet må ikke overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,30 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,50 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,70 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Udbringning

Jævnfør § 29 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven kan kommunen fastsætte yderligere vilkår, hvis det vurderes, at et lokalt naturområde anses for at være særligt bevaringsværdigt. I henhold til den supplerende vejledning til Husdyrgodkendelsesloven, skal kommunen, hvis der er et naturareal, som kommunen vurderer ikke er tilstrækkelig beskyttet, stilles vilkår i overensstemmelse med reglerne for arealer beskyttet efter Husdyrgodkendelseslovens § 7.

Den østlige del af Lolland er karakteriseret af et højtliggende kalkstrøg, der har resulteret i flere enestående naturområder, som er bemærkelsesværdige pga deres sammensætning af kalkelskende planter, som samtidig er kvælstoffølsomme. De fleste af disse lokaliteter er allerede af Staten udpeget til særlige naturområder, hvilket er de såkaldte §7 lokaliteter. I området omkring udbringningsarealerne findes således to §7 lokaliteter, som Staten har udpeget: Tømmerholt Overdrev og Borret Overdrev (kort 1 og 7). Guldborgsund Kommune har baseret på Husdyrlovens §29 vurderet, at der er flere naturområder, som har behov for samme beskyttelsesstatus. Det drejer sig bl.a. om Frejlev Mose (kort 7). Der er foretaget besigtigelse af alle disse områder i 2009, og det er kommunens vurdering, at Frejlev Mose fortsat opfylder kriterierne for at kræve samme beskyttelse, som lokaliteterne der er omfattet af § 7 i Husdyrgodkendelsesloven.

Nærmeste lokalitet omfattet af Husdyrlovens § 7, er Borret Overdrev, som ligger ca. 1,9 km sydøst for Sløsserupvej 14. Merbelastningen med kvælstof på § 7-naturområdet er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Overdrevet ved Borret er et af kommunens botanisk mest værdifulde overdrev. Det rummer en lang række arter, der er meget sjældne i Danmark eller sjældne i regionen (Tabel 13), fordi voksestederne (tørre kalkpåvirkede græsningsoverdrev) er sjældne. Der findes tillige en stor bestand af orkidéen Tyndakset Gøgeurt. Overdrevet har lang græsnings-kontinuitet og er landskabeligt flot med store gamle egetræer afvekslende med busketter af Hvidtjørn, Benved og Roser. Overdrevet er desuden fredet og udpeget til § 7-lokalitet. Overdrevet er blevet besigtiget i løbet af 2009, hvor det stadigvæk er vurderet til at være særdeles værdifuldt.

Benved	Knopurt, Almindelig	Rottehale, Eng-
Blåhat	Kodriver, Hulkravet	Røllike, Almindelig
Borst, Høst-	Krageklo, Mark-	Star, Håret-
Djævelsbid	Kvalkved	Star, Skov-
Fløjlsgræs	Kørvel, Vild	Star, Spidskapslet
Frytle, Mark-	Mjødurt, Knoldet	Stenbræk, Kornet

Gullaks, Vellugtende	Nellikerod, Eng-	Svingel, Rød
Gøgeurt, Tyndakset	Nellikerod, Feber-	Svingel, Strand-
Hvidtjørn, Almindelig	Perikon, Kantet	Tidse, Ager
Hvidtjørn, Engriflet	Perikon, Prikbladet	Tidse, Kær-
Kamgræs, Almindelig	Pimpinelle, Almindelig	Tidse, Lav
Klokke, Liden	Rajgræs, Almindelig	Vejbred, Dunet
Klokke, Nælde-	Ranunkel, Bidende	Vejbred, Lancet-
Kløver, Bugtet	Ranunkel, Knold-	Vikke, Smalbladet
Kløver, Fin	Ranunkel, Lav	Vikke, Tofrøet

Tabel 13. Sjældne og karakteristiske overdrevsarter fra Borret, 2009.

Frejlev Mose ligger ca 1,8 km øst for Sløsserupvej 14. Merbelastningen med kvælstof på §7-naturområdet er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg N/ha/år

Mosen er tidligere besigtiget og fundet botanisk værdifuld. Det vurderes, at mosen rummer et af de bedst bevarede ekstrem rigkær i Guldborgsund Kommune. Et uddrag af den samlede artsliste ses i tabel 14.

I mosen findes der ekstrem rigkær med bl.a. Hvas Avneknippe udviklet flere steder i mosen, primært mod sydvest. Jordbunden er her kalkpåvirket, og udover karakteristiske rigkærarter ses bl.a. de fredede orkideer Kødfarvet Gøgeurt og Sump-hullæbe. Mosen huser tillige en stor bestand af Gul Star, som udover her kun findes på én lokalitet i det tidligere Storstrøms Amt. I mosen findes der også en lille bestand af Lopperstar, som kun er kendt fra denne lokalitet i det tidligere Storstrøms Amt.

Avneknippe, Hvas	Kattehale	Star, Loppe
Blåtop	Kær-Svovlrod	Sump-hullæbe
Djævlesbid	Perikon, Vinget	Sværtvæld
Dueurt, Kær	Seline	Trehage, Kær
Fløjlsgræs	Star, Blågrøn	Vandmynte
Gøgeurt, Kødfarvet	Star, Gul	

Tabel 14. Sjældne og karakteristiske arter fra Frejlev Mose, 2008 og 2009.

Kommunens vurdering beskyttede naturtyper, herunder lovens §7
 Indenfor 1000 m fra stald og lager er der ikke noget kendskab til særligt kvælstoffølsomme naturtyper. Eksempelvis er tålegrænsen for kvælstof 15-25 kg N/ha/år for fersk eng og 15-25 kg N/ha/år for moser (rigkær). Beregninger i det elektroniske ansøgningssystem viser, at merbelastningen med kvælstof fra Sløsserupvej 14, er væsentlig mindre end den acceptable merbelastning i bufferzonerne jf. Husdyrloven §7. Det vurderes på denne baggrund, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturtyper og skove.

Skovkomplekset omkring stald og lager består bl.a. af bøgeskov på muldbund (habitatnaturtype 9130). Tålegrænsen for kvælstof for denne naturtype er 10 – 20 kg N/ha/år. Der er ikke kendskab til at skoven indeholder særligt følsomme, fredede eller sårbare arter, og det vurderes på denne baggrund, at det udvidede dyrehold ikke vil have en væsentlig påvirkning på skoven og dens arter.

Alle vandhullerne er næringsrige vandhuller, og de ligger i en afstand på 0 – 1000 m fra stald og lager. Merbelastningen med kvælstof er mindre eller svarer til

niveauet for merbelastning i bufferzonerne jf. Husdyrloven, og det vurderes, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturtyper.

Det vurderes, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturtyper.

Afstanden til nærmeste naturtype, der er omfattet af Husdyrlovens § 7, er så stor, at der ikke er en merbelastning med kvælstof på naturtypen ved det ansøgte projekt. Det vurderes, at projektet ikke påvirker naturtyper omfattet af husdyrlovens § 7.

3.4.1.2 Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Et af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også Ramsarområderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 Ramsar-områder i Danmark.

Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis et Natura 2000-område påvirkes af en aktivitet, skal der, jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen foretages en konkret konsekvensvurdering under hensyn til bevaringsmålsætningen. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Sløsserupvej 14 er område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster mv. (tabel 15). Afstanden fra stald og lager ca. 1,4 km, (kort 2).

Natura 2000-område	173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster
• Habitatområder	152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand
• Fuglebeskyttelsesområder	82 Bøtø Nor 83 Kyststrækningen v Hyllekrog - Rødsand 85 Smålandsfarvandet nord for Lolland 86 Guldborgsund

Tabel 15. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder.

Natura 2000-område nr. 173 består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålede plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området).

Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 16.

Kort 2. Beliggenheden af Sløsserupvej 14 i forhold til Natura 2000-område nr. 173 (røde prikker).

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110) Vadeblade (1140) *Lagune (1150) Bugt (1160) Rev (1170) Strandvolde med enårige planter (1210) Strandvolde med flerårige planter (1220) Enårig strandengsvegetation (1310) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) *Grå/grøn klit (2130) Klitlavning (2190) Kransålalge sø (3140)	Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Kalkoverdrev (6210) *Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) *Kildevæld (7220) Rigkær (7230) Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Bøg på kalk (9150) Ege-blandskov (9160) *Eile- og askeskov (91E0)
		* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	Skæv vindesnegl *Eremit Bredøret flagermus	Græsæl Spættet sæl

Damflagermus		
Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F82 Bøtø Nor		
Arter:	Sædgås (rastende) Grågås (rastende) Bramgås (rastende) Rørhøg	Plettet Rørvagtel Engsnarre Trane (ynglende og rastende)
Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F83 Kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand		
Arter:	Skarv (rastende) Rørdrum Knopsvane (rastende) Sangsvane (rastende) Sædgås (rastende) Mørkbuget Knortegås (rastende) Hvinand (rastende) Lille Skallesluger (rastende) Havørn	Rørhøg Blishøne (rastende) Klyde Spiltterne Fjordterne Havterne Dværgterne Mosehornugle
Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F85 Smålandsfarvandet nord for Lolland		
Arter:	Knopsvane (rastende) Sangsvane (rastende) Grågås (rastende) Hvinand (rastende) Toppet Skallesluger (rastende) Stor Skallesluger (rastende)	Rørhøg Blishøne (rastende) Klyde Fjordterne Havterne Dværgterne
Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund		
Arter:	Knopsvane (rastende) Sangsvane (rastende) Taffeland (rastende) Troidand (rastende)	Hvinand (rastende) Stor Skallesluger (rastende) Havørn Rørhøg

Tabel 16. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 173 Guldborgsund, Smålandshavet mv.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kalkoverdrev 6210 og strandeng 1330, som ligger ca. 3 km i østlig retning i forhold til stald og lager (kort 3). Habitatnaturtypernes tålegrænse for kvælstof er jf. Ammoniakmanualens bilag 3: 30-40 kg N/ha/år for strandeng 1330 og 15-25 kg N/ha/år for kalkoverdrev 6210. Baggrundsbelastningen med kvælstof er 12 kg N/ha/år i Guldborgsund Kommune jf. data fra DMU 2010.

Kort 3. Nærmeste habitatnaturtyper indenfor Natura 2000. Nærmeste målepunkt med habitatnatur 1330 Strandeng og 6210 Kalkoverdrev er markeret med "A".

Kommunens vurdering

Der er en meremission fra stald og lager på – 21,88 kg N/år samt en samlet emission på 5.086,44 kg N/ha/år. I det elektroniske ansøgningssystem er det beregnet, at det udvidede dyrehold medfører en merbelastning af habitatnaturtyperne på 0,0 kg N/ha/år, samt at den totale kvælstofbelastning er 0,1 kg N/ha/år.

Strandenge er en forholdsvis robust naturtype set i forhold til belastning med kvælstof, idet tålegrænsen er 30-40 kg N/ha/år, modsat kalkoverdrev som er mere sårbar med en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Da der ikke er en merbelastning med kvælstof efter udvidelsen af dyreholdet på Sløsserupvej 14, og da totalbelastningen er minimal set i forhold til naturtypens tålegrænse, vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe bevaringsstatus for de nærmeste terrestriske habitatnaturtyper i forhold til stald og lager.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområde 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt alene eller sammen med andre planer og projekter i området ikke påvirker habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Sløsserupvej 14 beliggende udenfor Natura 2000-området *ikke* kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særligt strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Bilag 8).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Af sårbare og beskyttelseskrævende arter findes i området med stor sandsynlighed bilag IV-arterne Springfrø, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø. Arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af Bilag 8.

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a. I vurderingen af, hvorvidt et givent vandhul vurderes at være potentielt levested for en eller flere Bilag IV-padder er inddraget en række levestedsparametre. Det drejer sig primært om:

- vandhullet er helt eller delvist lysåbent, dvs. kan vandet blive opvarmet
- forekommer der lavvandede partier
- er det massivt eutrofieret
- forekommer der (tegn på) andefodring, -udsætning eller fisk
- er bilag IV-arten udbredt i området
- er der raste-/forurageringsområder i nærheden
- indgår vandhullet i et netværk af levesteder, og er der mulighed for vandring/spredning mellem disse
- forekommer der levende hegn og naturarealer i øvrigt tæt ved eller omkring vandhullet

Der er foretaget besigtigelser d.13. oktober 2010 og 3. november 2010. på lokaliteterne.

Padder

Ved besigtigelserne er der foretaget en vurdering af, hvorvidt naturområderne er potentielle yngle- eller rastesteder for arterne. Vurderingen er foretaget ud fra paddernes levestedskrav, lokaliteternes tilstand og beliggenhed i forhold til andre naturområder.

Springfrø er udbredt på Lolland og Falster og specielt i områder nær løvskov. Arten forventes at yngle i hovedparten af vandhuller, der som minimum er delvist lysåbne. Springfrø er registreret eller vurderes at yngle og/eller raste i otte vandhuller/naturområder, som ligger nærmere end 1000 m fra stald og lager.

Spidssnudet Frø, der ikke i samme grad som Springfrø er knyttet til egentlige vandhuller, men i højere grad til oversvømmede partier i moser og på enge, vurderes at forekomme på fire lokaliteter, som ligger nærmere end 1000 m fra stald og lager.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller op til 300 m derfra. Stor Vandsalamander vurderes at være potentielt ynglende eller periodevis rastende i otte af vandhullerne/naturområderne indenfor 1000 m fra stald og lager.

Især Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø er afhængige af, at der findes naturarealer eller ekstensivt drevne arealer omkring ynglelokaliteterne.

Grønbroget Tudse er i 2010 fundet på lokaliteter knap tre km øst for anlægget ved Frejlev Åens udløb. Grønbroget Tudse yngler i nygravede vandhuller eller lavninger uden eller med sparsom vegetation. Endvidere kan den yngle i vandhuller, hvor vegetationen holdes lav ved afgræsning, eller i gamle ajlebeholdere og lignende kunstige anlæg.

Udover ovennævnte bilag IV-arter findes i området Skrubtudse, Lille Vandsalamander og Grøn Frø. Alle padder i Danmark er fredede og voksne dyr, æg eller yngel må ikke slås ihjel.

Flagermus

Der er ikke registeret arter af flagermus ved besigtigelserne. Potentielle levesteder findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes, at omkring otte flagermusarter kan findes i denne del af kommunen.

Andre bilag IV-arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der indenfor området findes andre bilag IV-arter end de nævnte.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merbelastning med kvælstof fra stald og lager. Efter gennemførelse af BAT-tiltag i stalde m.v. er merbelastningen på 0,0 – 0,1 kg N/ha/år afhængig af vandhullets og naturarealernes placering i forhold til stald og lager jf. afsnit 3.4.1.1. Merbelastninger på mindre end 1 kg N/ha/år vurderes ikke at ville medføre ændringer i naturtyperne jf. bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8. marts 2010. På den baggrund vurderes det, at bilag IV-padderne yngle- og rastesteder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for Flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af Flagermus.

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldventilation. Lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtemissionen beregnes på forhold som: dyretype, kg dyr på stald (stipladser) og staldsystem. Derfor er der sat vilkår om, hvor mange dyr (stiplader) og ved hvilke vægtintervaller, der må være dyr i staldene samtidig, da det er en forudsætning for beregningerne og deraf følgende vurderinger. Genekriterierne kan betragtes som et givet områdes tålegrænse, dvs. den maksimale miljømæssige acceptable belastning af et område.

Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper til staldene. De beregnede geneafstande er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

	Beregnet geneafstand Lovens minimums krav	Aktuel afstand Den vægtede gennemsnitsafstand
Byzone/sommerhusområde	757 m	2.747 m
Samlet bebyggelse	556 m	1.979 m
Enkelt bolig	220 m	217 m

Tabel 17: beregnede geneafstande i relation til lugt.

- alle geneafstande er angivet ud fra den "Ny lugtvurderingsmodel" i ansøgningssystemet som først begrænsende model.
- Angivelse af den vægtede gennemsnitsafstand er angivet ud fra opgørelse i it-ansøgningens regneark.

Der gøres opmærksom på, at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone skærpes kravene til geneafstanden. Den beregnede geneafstand skal i sådanne situationer forøges, hvis der indenfor 300 meter fra byzone o. lign. samt i samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE. Er der en anden ejendom med staldanlæg med over 75 DE inden for de nævnte afstande, øges geneafstanden med 10 %. Der tages udgangspunkt i det punkt hos naboen eller på zonegrænsen, som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører størst lugtgener. Afstanden på de 300 meter/100 meter måles fra dette punkt til nærmeste punkt på dele af de staldanlæg på husdyrbrug, hvor der produceres mere end 75 DE.

Indenfor en radius af 100 meter fra ejendommen Sløsserupvej 10 (enkeltbolig) ligger et andet staldanlæg (Sløsserupvej 12) med over 75 DE.

I forbindelse med beregningen i ansøgningssystemet er lugtgeneafstanden derfor blevet forøget med 10 %.

Lugtemissionen fra husdyrbrug er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er derfor sat en række vilkår, der skal sikre mod lugtgener. Lugt fra gyllebeholdere og andre gødningslagre indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uheldig drift. Det drejer sig om vilkår, der skal sikre, at flydelaget på gyllebeholdere er i en sådan stand, at fordampningen og dermed lugten herfra bliver så lille som muligt. Der er blandt andet sat vilkår om, at omrøring af gyllen minimeres, og at at flydelaget reetableres hurtigst muligt efter omrøring. Den ene af gyllebeholderne er forsynet med fast overdækning. For denne beholder er der bl.a. sat vilkår, om at overdækningen skal lukkes igen hurtigst muligt efter endt omrøring.

De stillede vilkår om god staldhygiejne og renholdelse af ejendommen er ligeledes væsentlig for begrænsning af lugten fra ejendommen.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelser af, hvordan disse kan begrænses, samt der evt. kan stoppes for omrøring i og udbringning af gyllen i weekender og på helligdage.

Dette vilkår er stillet for at kunne undersøge forholdene konkret på ejendommen, hvis det viser sig, at naboer og omkring boende føler sig væsentligt påvirket af lugtgener.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelse indenfor de tre typer er overholdt. For samlet bebyggelse og byzone sågar med relativ stor margin. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse med overpumpning, omrøring og udbringning af gyllen. Det er kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med hensynfuld håndtering og varsling af tidspunkter for udbringning tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagligt gennem forebyggelse. Foder opbevares indendørs i foderlade eller i siloer. Der holdes pænt og ryddeligt og generelt god hygiejne i staldene. Bekæmpelsen af rotter varetages af DLG-Rottebekæmpelse i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer. Døde dyr vil fremover blive opbevaret i kølebrønd. Døde dyr vil derfor ikke give anledning til nogen form af skadedyr.

Det fastsatte vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer må betragtes som minimumskrav. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisynspunkt er biologiske bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT, og der sættes derfor kravet til effekten, og lader det være op til den driftsansvarlige at vælge metoden. I ansøgningen er det oplyst, at fluebekæmpelse sker ved udsætning af rovfluer i stalden.

Der er stillet vilkår om, at der skal gennemføres en effektiv rottebekæmpelse, for at undgå opformering af rotter på ejendommen. Rottebekæmpelsen består som tidligere nævnt i, at der generelt opretholdes en god orden og hygiejne, således at rotternes levedmuligheder reduceres.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (mus og rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødekomme unødige gener.

Generne i form af lugt og fluer vurderes, at være tilstrækkeligt reguleret med de opstillede vilkår, således at påvirkningerne på naboerne kan holdes på et ikke væsentligt niveau. Ved vurderingen af dette er der taget højde for husdyrbrugets placering i forhold omkringboende.

3.4.4 Transport

Til- og frakørselsforhold til ejendommen sker via Sløsserupvej. Gyllekørsel til arealer ved Sløsserup sker med traktor. Gyllekørsel til de sydlige arealer omkring Sløsserup og Nørre Frejlev, herunder til gylleaftale med Margrethelundsvej 2 og 4 sker i videst mulige omfang fra gyllebeholdere på Nørrevej 17. Det skønnede antal transporter ses af tabel 18:

Transporttype	Før udvidelsen antal	Efter udvidelsen antal	Ændringer +/- antal
Tons gylle med spredevogn/nedfælder	(6300 t/18t) Ca. 350 ture/år	(8506 t) Ca. 392 ture/år	+43
Gylle med lastbil	Max. 33 ture/år	33 ture/år	0
Transport af dyr	1 bil/uge	1 bil/uge	0
Døde dyr	1 bil/uge	1 bil/uge	0
Indkøbt foder	1 bil/uge	1 bil/uge	0
Eget foder og halm	15 t korn, hele træk, 68 gange om året	15 t korn, hele træk, 68 gange om året	0
Olie	10 gange om året	10 gange om året	0
Fragt	1 bil/uge	1 bil/uge	0
I alt	Ca. 660/året	Ca. 790/året	+43

Tabel 18 Transporter før og efter udvidelsen

Ud over ovenstående transporter vil der være øvrige transporter i forbindelse med markdriften.

Som det ses af tabellen forventes der en øget transport i forbindelse med udbringningen af gylle. Dette vil hovedsageligt koncentrere sig omkring forårs-, sommer- og efterårsmånederne. Kørsel i forbindelse med høst og udbringning af gylle kan foregå det meste af døgnet for at udnytte vej- og vindforhold mest optimalt, og for at udbringning af gødning overstås hurtigst muligt.

Transporter til og fra ejendommen kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. for at mindske risikoen for gener i forbindelse med transporter med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transporter ikke antager et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Dette er også set ud fra, at de hovedsagligt vil foregå i dagtimerne og over en kortere periode på året.

Støj og rystelser i forbindelse med transporter vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

I forbindelse med den daglige drift på Holgersminde kan der forekomme støj fra dyr og staldmekanik, hovedsagligt ventilation, fodermølle, gyllepumpe, kompressor samt den daglige brug af traktor og transporter til og fra ejendommen, som beskrevet under punkt 3.4.4. Derudover vil der være støj fra dyrene, hvilket

hovedsagligt kan forekomme, når de fodres eller flyttes mellem staldafsnit eller transporteres fra ejendommen.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne. Derudover må der påregnes sæsonbestemt markarbejde.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og / eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Det skal særlig bemærkes, at støjvilkårene drejer sig om støj fra og i forbindelse med selve anlægget. Dvs. støj fra markdrift, der ikke er direkte knyttet til driften af besætningen ikke skal medtages ved evt. støjmåling og / eller -beregning. Undtaget er således støj fra mejetærsker, traktorkørsel i forbindelse med jordbehandling, såning, sprøjtning m.m. Omvendt skal transport og udbringning af gylle tages med ved evt. støjmåling og / eller -beregning. Ligeledes er transport og udbringning af gylle med i de transporter, der skal planlægges til almindelig arbejdstid. Dette krav er dog ikke strengere end, at selve udbringningen af gylle naturligvis kan finde sted på andre tidspunkter, hvis vejrliget nødvendiggør det.

En væsentlig kilde til støj kan være transporter til og fra ejendommen. Udover vilkår om støjgrænser og evt. kontrol af disse, er der således indsat vilkår om, at transporter af dyr, gylle og foder, så vidt det er muligt, skal planlægges til dagtimerne i hverdagene mellem 07.00 og 18.00. Dette er indsat for at mindske risikoen for støjgener for naboerne. Derudover kan der være transport af dyr ca. 1 gang om ugen, og dette kan falde udenfor de almindelig intervaller for tidsrummet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og overholdelse af de stillede vilkår, at støjen fra anlægget vil overholde miljøstyrelsens retningslinjer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes, at der vil opstå væsentlige gener i relation til støj.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener, hvilket dog vil være af begrænset karakter.

Al håndtering af foder (mølleri, blander mm.) foregår indendørs i foderlade i separat aflukket rum, hvilket bidrager til reduktion af støvgener. I forbindelse med levering af tilskudsfoder og mineraler, kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Der opbevares ikke halm på ejendommen.

Derudover kan der komme støv i forbindelse med transport og markdrift.

Da der kun sker en mindre stigning af antallet af transporter, vurderes det, at der kun vil forekomme en mindre forøgelse af støvgener i forbindelse med udvidelsen.

Der er sat vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener udenfor ejendommens skel, da dette vil kunne opfattes som en væsentlig gene for omkringboende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvproblemer eller støvgener for omkringboende. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Der er installeret staldlys med automatisk tænd/sluk funktion i alle staldafsnit, således at lyset automatisk er på vågeblus i tidsrummet 23.00-05.00. Arbejdslys skal manuelt aktiveres i denne periode.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til, at anlægget ligger tilbagetrukket fra offentlig vej. Syd for anlægget vil stuehuset og levende hegn yderligere have en skærmende effekt.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på ejendommen er beregnet ud fra Landbrugets Byggeblad nr. 95.03-03, revideret d. 27.08.2009, og består af svinegylle.

Mængden af det producerede gødning er opsummeret i nedenstående tabel 19:

Tallene er beregnet af ansøgers konsulent, og der er gennemført korrektioner i forhold til de aktuelle vægtgrænser, og vægtgrænser for normtal.

Dyretype	Antal	Gødningstype	Normalt (t/dyr)	Gylle
Søer	1.015	Gylle	3,92+4,64+ 1,68	3751,97 m ³
Smågrise	33.000	Gylle	0,144 *	4413,02 m ³
Polte/slagtesvin	1.005	Gylle	0,47**	452,5 m ³
Samlet (gylle)				8617,63 m³

Tabel 19. Produceret gødning

* Normen for smågrise er ganget med faktor 0,9552 da indgang- og afgangsvægt er h.h.v 7,2 kg og 32 kg.

**Normen for slagtesvin er ganget med faktor 0,9187 da indgangs- og afgangsvægt er h.h.v. 32 og 102 kg.

Der er indgået følgende aftaler om afsætning af gylle til Nysted Biogas, Fuglegårdsvej, 4892 Kettinge svarende til 389,79 DE og Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge svarende til 37,17 DE.

Der modtages afgasset biomasse fra Nysted Biogas svarende til 409,50 DE. Ud over den mængde afgasset biomasse, maksimalt svarende til 324,84 DE, der kan anvendes på egen bedrift, afsættes der afgasset biomasse svarende til 84,66 DE til Margrethelundsvej 2 & 4, 4892 Kettinge. Afgasset biomasse der afsættes til trediepart er ikke afhængig af en eventuel § 16 godkendelse hos modtager. Det er derfor en forudsætning, at der ikke afsættes husdyrgødning til disse modtagere men udelukkende afgasset biomasse.

Den årlige produktion, modtagelse og afsætning af kvælstof og fosfor i de forskellige gødningstyper på bedriften i den ansøgte drift fremgår af nedenstående tabel 20.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Gylle	46.184kg N	10.784 kg P	427,12 DE
Modtaget Afgasset biomasse	40.950 kg N	8.200 kg P	409,50 DE
Afsat husdyrgødning (gylle)	-46.184 kg N	-10.779 kg P	-426,96 DE
Afsat Afgasset biomasse	-8.466 kg N	-1.695 kg P	84,66 DE
I alt til rådighed gylle Afgasset biomasse	0,20 kg N 32.484 kg N	5 kg P 6.505 kg P	0,16 DE 324,84 DE

Tabel 20

Bemærk at produktionen er beregnet efter normerne for 2005/06, og kan afvige i forhold til de aktuelle normer.

Beregningerne i ansøgningen er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle og afgasset biomasse som ovenfor beskrevet.

Der er sat vilkår, der sikrer, at afgasset biomasse, ikke kan iblandes gylle fra husdyrproduktionen. Det skyldes reglerne i husdyrlovens § 16 stk. 2: "Afsætning af husdyrgødning til markarealer hos tredjemand i forbindelse med en etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, som kommunalbestyrelsen vurderer vil kunne påvirke miljøet væsentligt, kan ikke indgå i tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 og § 12, medmindre arealet er godkendt efter stk 1." Da arealer til afgasset biomasse ikke kræver denne § 16-godkendelse må der ikke være mulighed for iblanding af nogen form for husdyrgødning i den afgassede biomasse. I givet fald skal tredjemands arealer vurderes efter § 16 i "lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Der er desuden sat vilkår om, at der til enhver tid skal kunne fremvises gyldig kontrakt med biogasanlæg for afsætning af al gylle, og at dokumentationen for, at gyllen er afsat skal opbevares i 5 år.

Det skal pointeres, at afsætningen skal ske til biogasanlæg. Hvis gylle afsættes til anden modtager, skal der leves op til kravene i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af

husdyrbrug", §§ 11 og 16. Kommunen skal derfor godkende det, hvis afsætning af gylle skal ske til anden modtager.

Der er i ansøgningen anvendt en udnyttelsesprocent på afgasset biomasse på 70 %, og der er derfor i vilkårene stillet krav om, at der minimum for afgasset biomasse skal anvendes denne udnyttelsesprocent.

For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak og næringsstoffer på arealerne fastholdes, er der sat vilkår om, at staldene indrettes som angivet. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt, inden ændringerne foretages.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne for beregningerne, som ligger til grund for miljøgodkendelsen holder. Det vurderes derfor, at der ikke vil være væsentlig risiko for øget påvirkning af omgivelserne med næringsstoffer end antaget og vurderet i de enkelte afsnit af miljøgodkendelsen.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Ifølge den med ansøgningen fremsendte beregning af lagerkapacitet er den årlige produktion af flydende husdyrgødning på 8618 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene. Der til skal lægges overfladevand og regnvand på beholdere på i alt 182 m³.

Det samlede årlige behov for opbevaring er således på 8.800 m³.

Nedenstående tabel 21 viser en oversigt over beholdere til flydende gødning på Sløsserupvej 14 og bedriftens anden ejendom på Nørrevej 17:

Opbevaringsanlæg	Byggeår/ kontrol år	Overdækning	Kapacitet	Lagerandel %	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder A, Sløsserupvej 14	1984/09	Flydelag	1536 m ³	22 %	Fast anlæg
Gyllebeholder B, sløsserupvej 14	1993/03	Flydelag	2.500 m ³	35 %	Fast anlæg
Gyllebeholder C, Sløsserupvej 14	1998/09	Ja	745 m ³	11 %	Ikke fast- afgasset biomasse?
Gyllebeholder Nørrevej 17	1994/09	Flydelag	1.530 m ³	22 %	Ikke fast
Gyllebeholder Nørrevej 17	1979/09	Flydelag	700 m ³	10 %	Fast anlæg
I alt			7.061 m³	100 %	

Tabel 21 Oversigt over gyllebeholdere.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen opgjort til 7.061 m³, fordelt på tre gyllebeholdere. Dette svarer til 9,8 måneders opbevaring. Hertil er ikke inkluderet kapacitet i gyllekanaler eller forbeholdere. Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion, er således overholdt,

og kommunen vurderer, at gødningen vil kunne opbevares forsvarligt og uden risiko for overløb.

Da denne kapacitet er vurderet tilstrækkelig til det ansøgte dyrehold, og ikke kan ændres uden ansøgning, er der ikke vurderet behov for at sætte vilkår til opbevaringskapaciteten på ejendommen.

Gyllebeholderne skal til enhver tid indrettes, drives og vedligeholdes i henhold til kravene i bekendtgørelsen om erhvervsmæssigt dyrehold.

Vilkårene til gyllebeholderne er udformet således, at hvis de nuværende krav til indretning, drift og vedligehold af gyllebeholdere skærpes, skal de nye regler følges. Dette er en skærpelse i forhold til ikke miljøgodkendte anlæg, idet nye lovkrav som hovedregel kun gælder for nyetableringer eller ved ansøgning om ændring af eksisterende anlæg.

Ved håndhævelse af disse vilkår, skal der dog tages hensyn til proportionalitetsprincippet. Dvs. inden der kræves væsentlige ændringer i de eksisterende anlæg pga. nye lovkrav, skal det vurderes om omkostningerne ved ændringerne står mål med de miljømæssige gevinster. Ved omkostningstunge ændringer vil der således blive tale om en forhandling, hvor der kan blive tale om f.eks. en tidsplan for gennemførelse af ændringerne.

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle/afgasset biomasse til og fra gyllebeholder, samt til gyllevogne, er der sat vilkår om, at der enten skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb eller at, der skal være læsseplads ved gyllebeholderne. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene til møddingspladser i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for møddingspladser, nr. 103.06-06. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal etableres senest samtidig med nybyggeri af stalde og gyllebeholder.

For at sikre, at læssepladsernes opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at læssepladserne skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, der læsses gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der flader på pladserne ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten af pladserne og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle/afgasset biomasse i forbindelse med pumpning er der sat vilkår om, at der skal benyttes en gyllevogn med automatisk pumpestop, når vognen er fuld eller med anden tilsvarende sikring mod overfyldning af vognen, samt at der skal være overvågning ved overpumpning mellem gyllebeholdere og mellem gyllebeholder og -vogn, for at forhindre, at der sker forurening med gylle, ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til flydende gødning.

3.5.3 Gylleforsuring

Ikke valgt for denne ejendom, og dermed ikke relevant under dette afsnit (se afsnit omkring BAT).

3.5.4 Gylleseparering

Ikke valgt for denne ejendom, og dermed ikke relevant under dette afsnit (se afsnit omkring BAT).

3.5.5 Gyllekøling

Ansøger har etableret gyllekøling i staldafsnit 1.1.2(2), 1.1.3(3a), 1.1.4(4) og 1.1.5(3b) i forbindelse med krav om overholdelse af angivet maksimalt niveau for ammoniakfordampning fra anlægget som helhed.

Der er fremsendt dokumentation, der viser at gyllekølingsanlægget reducere ammoniakemissionen fra de pågældende stalde med 18,1 %. Gyllekummernes areal er oplyst til at være på ca. 2.407 m².

For at fastholde den i ansøgningen beregnede ammoniak effekt, som er en forudsætning for overholdelse af kravet til den samlede ammoniakemission fra anlægget, er der stillet vilkår i relation til indretning, drift og egenkontrol af gyllekølingsanlægget med udgangspunkt i udkast til teknologibladet "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise".

Der er stillet vilkår om, at staldanlæggets gyllekanaler i staldafsnit 1.1.2(2), 1.1.3(3a), 1.1.4(4) og 1.1.5(3b) som er forsynes med gyllekølingsanlæg, der i gennemsnit over året, skal opnå en reduktion i ammoniakfordampningen på min. 18,1 % ved en gennemsnitlig køling på 18,1 W/m². Den faktiske driftstid kan aflæses på pumpens timetæller, og der er stillet vilkår om, at denne driftstid skal aflæses hver måned og noteres i logbog/journal.

Vilkåret er stillet for at sikre at den beskrevne miljøeffekt af gyllekølingssystemet kan opnås i praksis, hvilket er en forudsætning for overholdelse af de specifikke krav til maksimal ammoniakemission fra det samlede anlæg.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til flydende gødning.

3.5.6 Fast gødning incl. dybstrøelse, opbevaring

Al husdyrgødning håndteres som gylle/afgassset biomasse.

3.5.7 Anden organisk gødning

Det er oplyst, at der modtages halmaske fra varmegærk. Derudover modtages der ikke på nuværende tidspunkt anden organisk gødning, som f.eks. spildevandsslam eller lignende. Der er stillet vilkår om, at der må anvendes anden organisk gødning på arealerne under forudsætning af at det maksimale indhold af N og P i vilkår 45 ikke overskrides.

Desuden er der stillet vilkår om, at såfremt der ønskes at modtage anden organisk gødning skal Guldborgsund kommune orienteres senest 14 dage før modtagelsen.

Vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår ikke vil være væsentlige påvirkninger fra anden organisk gødning på ejendommens arealer eller lignende.

3.6 PÅVIRKNING FRA AREALER

3.6.1 Udbringningsarealer, harmoni og aftaler

Til besætningen på 427,12 DE er harmonikravet på:

427,12 DE / 1,4 DE/ha = 305,09 ha

Til opfyldelse af harmonikravet indgår der 236,66 ha ejet samt 125,59 ha gylleaftaler. Samlet er der således arealer til udbringning af husdyrgødning på 362,25 ha.

Kravet om harmoniareal er således overholdt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer således, at harmonikravet til bedriften er overholdt.

3.6.2 Lokalisering og data for udbringningsarealer

Nedenstående tabel viser en oversigt over de ejede arealer, som anvendes til udbringning af husdyrgødning, og som de fremgår af ansøgningsmaterialet.

Arealerne fremgår ligeledes af bilag 4A-D.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at eventuelle ønskede udskiftning eller supplerig med nye arealer er underlagt anmeldeligt, og at kommunen skal tage stilling til en senere anmeldelse, inden arealerne må anvendes til husdyrgødning. Nedenstående oversigt viser arealoversigt taget fra ansøgningskemaet over ejede arealer.

Navn	Ha	Dræn et	JB type	Vand et	Sædkift e	Ref. sædkifte	N-15-0	N-15-1	N-15-2	N-15-3	G. vand	P-15-0	P-15-1	P-15-2	P-15-3
1g	32,96 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,01 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	30,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha
8b	4,53 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
10a	25,36 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	25,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
12b	12,92 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,92 Ha	0,40 Ha	0,00 Ha
1a1	2,46 Ha	Ja	JB7	Neg	53	52	2,46 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,46 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
30b	2,69 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	2,69 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,69 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
47c	1,74 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,74 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,74 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha
48c	1,55 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,55 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,54 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha
5a1	6,54 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5a2	2,83 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,83 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,83 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
10a1	5,14 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
10a2	5,42 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,40 Ha	0,00 Ha	0,02 Ha
10-a	6,73 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,73 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,71 Ha	0,00 Ha	0,02 Ha
10a1	7,30 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	7,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
31-c	20,43 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	20,43 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	20,43 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
100-0	8,03 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,03 Ha	7,00 Ha
101-0	15,43 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	15,43 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	15,43 Ha
102-0	4,83 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,83 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,83 Ha
20a2	5,97 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,45 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
20-a-1	12,51 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2a1	9,32 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	4,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,65 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,32 Ha
2a4	0,81 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,81 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,81 Ha
10a1	14,97 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,12 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	14,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,03 Ha	14,94 Ha
10a2	17,39 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	1,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	16,25 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,03 Ha	17,38 Ha
45-2a	12,54 Ha	Ja	JB6	Neg	53	52	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,54 Ha
Total:	236,66 Ha						19,12 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	217,54 Ha	0,00 Ha	89,53 Ha	63,64 Ha	1,49 Ha	52,60 Ha

På ejede arealer udbringes der afgasset biomasse svarende til 324,84 DE og gylle svarende til 0,16 DE. Til aftalearealerne afsættes der afgasset biomasse svarende til 84,66 DE og gylle svarende til 37,17 DE.

Aftalearealer

Der afsættes p.t. afgasset biomasse svarende til 84,66 DE til Margrethelundsvej 2 og 4, 4892 Kettinge.

Der er ikke stillet vilkår om afsætning af afgasset biomasse, da afgasset biomasse frit kan reeksporteres til tredjepart uden godkendelse.

Derudover er indgået aftale om afsætning af svinegylle svarende til 37,17 DE til Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge. Da en del af ejendommens udbringningsarealer ligger indenfor områder, omfattet af restriktioner jf. husdyrlovens beskyttelsesregler, er der meddelt særskilt godkendelse efter denne lovs §16 til ejendommen.

Der er i denne miljøgodkendelse indsat vilkår om, at der må ske afsætning af gylle til Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge, svarende til 4.036 kg N og 937 kg P og 37,17 DE.

Der er stillet vilkår om at der til enhver tid skal kunne fremvises kontrakt om afsætning af gylle til biogasanlæg og til de aftalearealer (inkl. kortbilag), der modtager gylle fra bedriften. Dokumentation for afsætning af gylle til aftalearealerne skal fremgå af gødningsregnskaber.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at overholdelse af de givne vilkår og dermed forudsætninger for næringsstofftilførsel på de givne arealer, vil medføre, at der jf. de gennemførte beregninger og vurderinger ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

3.6.3 Nitrat til overfladevand

Sårbarheden for udvaskningen af kvælstof i form af nitrat til overfladevand afgøres af hvilke nitratklasser arealerne ligger i.

For nitratklasse 1-3 er der reduktion i det tilladte husdyrtryk, og hvis der ønskes fuldt husdyrtryk på arealerne skal udvaskningsberegningerne vise, at den aktuelle udvaskning vil være lavere end den maksimalt må være.

Nitratklasserne for arealerne er angivet nedenfor sammen med det maksimale dyretryk og udvaskningsberegninger for den aktuelle og den maksimale udvaskning. Der er i denne opgørelse taget højde for, at der indgår 6,50 % ekstra efterafgrøder ud over lovkrav.

	Ha	Tilladt dyretryk	Tilladt DE	Maksimal udvaskning	Aktuel udvaskning
Nitratklasse 0	19,12 ha	1,40 DE/ha	26,77 DE	36,40kg N/ha	36,20Kg N/ha
Nitratklasse 1	0,0	1,19 DE/ha			
Nitratklasse 2	0,0	0,91 DE/ha			
Nitratklasse 3	217,54 ha	0,70 DE/ha	152,28 DE		
Samlet DE	236,66 ha		179,05 DE		
Max. dyretryk		0,76 DE/ha			

Tabel 22. fordeling af arealer i nitratklasser.

Fordelingen af arealer i nitratklasser medfører, at der maksimalt må udbringes afgasset biomasse/husdyrgødning svarende til 179,05 DE. Ansøger ønsker at udbringe 1,37 DE/ha svarende til 325,00 DE, fordelt på gylle svarende til 0,16 DE og afgasset biomasse svarende til 324,84 DE. Med de gennemførte beregninger i ansøgningsystemets Farm-N model ses det, at den aktuelle udvaskning med anvendelse af sædskifte S8 og S6 ligger under den maksimale udvaskning, hvorved reglerne for husdyrgodkendelsesloven overholdes.

På bedriftens egne arealer er der stillet vilkår om, at der maksimalt må anvendes 325 DE, fordelt på gylle svarende til 0,16 DE og afgasset biomasse svarende til 324,84 DE pr. planår, således at der ikke udbringes mere end 1,37 DE/ha, med en tildeling af 32.484 kg N og 6.510 kg P. Desuden er der sat vilkår om, hvilke arealer der må udbringes husdyrgødning på. Disse er vist i bilag 4A-D.

3.6.4 Påvirkning af søer og vandløb

Den sydlige del af udbringningsarealerne afvander via flere, mindre private og offentlige vandløb til Sløsserupløbet og Fuglsang Bæk samt Rågelundeløbet, Skarrebæk og Frejlev Å. De mindre vandløb er alle C-målsatte (Iempet målsat), mens Fuglsang Bæk er B3 målsat og opstrøms er Frejlev Å B1 målsat og

nedstrøms B3 målsat. Den nordlige del af udbringningsarealerne afvander via mindre sidegrene til Flintinge Å. De mindre sidegrene er alle C målsatte. Et mindre udbringningsareal afvander via sidegrene til Saksøbing Å, disse sidegrene er alle B3 målsatte. C-målsatte vandløb skal hovedsagelig anvendes til afledning af vand. Forholdene i vandløbene må ikke være til hinder for, at målsætningen i op- og nedstrøms liggende vandløb kan holdes. B3-målsatte vandløb skal kunne anvendes som opholds- og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpefisk, mens B1-målsatte vandløb skal kunne anvendes som gyde- og opvækstområde for laksefisk.

Følgende udbringningsarealer grænser op til åbne vandløb: 1bn1-3, 4f-2h, 28a1, 30a1 og 102-0. Alle vandløbene er helt eller delvis omfattet af beskyttelsen i Naturbeskyttelseslovens § 3 – dvs. at der ikke uden dispensation kan foretages ændringer i vandløbenes tilstand.

I forbindelse med udarbejdelse af basisanalyser for vanddistriktet er der lavet en risikoanalyse til vurdering af, i hvor høj grad vandløbenes målsætning forventes opfyldt i 2015. For Flintinge Å og Saksøbing Å med tilhørende sideløb gælder det, at det er sandsynligt at målsætningen ikke nås, men data er ikke tilstrækkeligt gode til sikkert at bedømme det.

Ved besigtigelser af udbringningsarealerne er der ikke konstateret stærkt skrånende arealer ned mod åbne vandløb, og langs hovedparten af vandløbene er der en smal udyrket bræmme.

Kommunes vurdering

Ifølge ansøgningsmaterialet er det generelle krav om P-overskud overholdt ved det ansøgte projekt. Da der ikke er særligt skrånende udbringningsarealer mod vandløbene, vil risikoen for overfladisk afstrømning af overfladevand med jordpartikler m.v. være ringe. Det vurderes, at vandløb og øvrige ferske recipienter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

3.6.5 Påvirkning af hav

Udbringningsarealerne for husdyrgødning ligger i oplandet til Smålandsfarvandet, hovedopland 2.5. Arealerne ligger i følgende deloplande: Flintinge Å og Fuglsang Bæk, der afvander til delopland Guldborgsund, og mindre sideløb til Saksøbing Å der afvander til Smålandsfarvandet.

De fleste udbringningsarealer er omfattet af nitrat- og fosforklasser. 19,12 ha er beliggende i nitratklasse N0 og 217,54 ha i nitratklasse N3. Ved nitratklasse N0 regnes med et reduktionspotentiale på 87,5 % (middelværdi af 76 – 100 %). Dette betyder, at 87,5 % af kvælstoffet bliver i jorden og 12,5 % vaskes ud til recipienten. Ved nitratklasse N3 regnes med et reduktionspotentiale på 25 % (middelværdi af 0 – 50%). Dette betyder, at 25 % af kvælstoffet bliver i jorden og 75 % vaskes ud til recipienten.

Af udbringningsarealerne er 89,63 ha beliggende i P0; 63,04 ha i P1; 1,49ha i P2 og 82,6ha i P3.

Afstrømningsområde Smålandsfarvandet nord for Lolland med tilstødende fjorde er et meget heterogent område med store forskelle i udformning og miljøtilstand. Området er lavvandet og derfor følsomt overfor belastning. Koncentrationen af næringsstoffer antages generelt at svare til den åbne del af Smålandsfarvandet.

Imidlertid vil en betydelig del af de næringsstoffer, der tilføres fra land, passere gennem de lavvandede områder og påvirke sammensætningen af undervandsplanterne der. Den samlede næringsbelastning til hele Smålandsfarvandet er 2.700 ton kvælstof og 70 ton fosfor og det samlede opland er på 1792 km². Arealer i Guldborgsund Kommune leder til den sydlige del af Smålandsfarvandet – også kaldet Smålandsfarvandet nord for Lolland. Oplandet til denne del af Smålandsfarvandet er på 483 km² fordelt på Lolland, Femø, Fejø, Askø og Nordvestfalster. Antages det, at udledningen af kvælstof er ensartet fra hele oplandet, betyder det, at oplandet til Smålandsfarvandet nord for Lolland udgør 728 ton kvælstof og 19 ton fosfor. 72 % af kvælstoffet kommer fra landbrug (svarende til 524 ton), mens hovedkilden til fosforbelastningen er spildevand fra husstande i byerne og på landet. Husdyrtætheden på Lollandssiden er 0,3 DE/ha. For det samlede vanddistrikt 35 er den 0,4 DE/ha jf. basisanalysen.

Guldborgsund er et smalt farvand, der forbinder Smålandsfarvandet med Østersøen via Rødsand. Hele året er der en betydeligt højere koncentration af kvælstof og fosfor i sundet end i de tilstødende farvande. Om sommeren er koncentrationen således omkring det dobbelte af koncentrationen i Smålandsfarvandet og Østersøen. Farvandet fremstår som kraftigt belastet med næringsstoffer. Den samlede næringsbelastning til Guldborgsund er 740 ton kvælstof og 25 ton fosfor. Omkring 70 % af kvælstoffet kommer fra landbrug (svarende til 518 ton), mens hovedkilderne til fosforbelastningen er spildevand fra husstande i byerne og på landet og industri. Husdyrtætheden er omkring 0,55 DE/ha og ligger således over gennemsnittet for vanddistrikt 35 på 0,4 DE/ha.

Udviklingen i antallet af dyreenheder i oplandet til Guldborgsund er ifølge Miljøstyrelsens opgørelse faldende fra 2007 til 2010. Faldet er på -0,88%. Tilsvarende viser Miljøstyrelsens opgørelse, at udviklingen i antallet af dyreenheder er faldende i oplandet til den sydlige del af Smålandsfarvandet med -8,5%. I samme periode har Guldborgsund Kommune meddelt godkendelse til flere dyreenheder i de to oplande. Kommunen er vidende om, at flere af disse godkendelser endnu ikke er udnyttet, og de fremgår derfor ikke af Miljøstyrelsens opgørelse på nuværende tidspunkt. Det vurderes ligeledes, at der i samme periode er forsvundet et antal dyreenheder ved nedlæggelse af husdyrbrug i oplandene i samme periode. Men da der ikke er tvungen indberetningspligt på nedlæggelser, har kommunen ikke kendskab til omfanget. Kommunen er opmærksom på, at der er en periode, hvor der ikke tages højde for disse svingninger på udvidelser/nedlæggelser baseret på Miljøstyrelsens metode med anvendelse af data fra det Centrale Husdyr Register. Udviklingen i antal dyreenheder i oplandene kan derfor ikke præciseres nærmere af kommunen på nuværende tidspunkt.

Af andre relevante kilder til kvælstofudvaskning er udbringning af afgasset biomasse fra Nysted Biogasanlæg samt spildevandsslam. For begge kilder vurderes det, at der er minimale udsving i mængderne og fordelingen af udbringningsarealerne i perioden 2007 og frem til i dag, hvorfor der kan ses bort fra disse bidrag til kvælstofudvaskningen i denne sammenhæng.

Alle kystvande omkring Guldborgsund kommune er ifølge Basis- og risikoanalysen i risiko for ikke at kunne opfylde kravet om god økologisk tilstand i 2015. Der er behov for en reduktion i tilførslen af næringsstoffer til fjordene og de åbne kystvande. For kystvandene omkring Guldborgsund Kommune er Guldborgsund og Hyllekrog-Rødsand værende betragtet som særdeles belastet, da hele kystoplandet er udlagt til Nitratklasse 3. Farvandene Guldborgsund og Hyllekrog-

Rødsand er begge omfattet af Natura 2000-område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor, Hyllekrog - Rødsand. Jf. Miljøstyrelsens "Vejledende notat om Nitrat (overfladevand)" af 13.01.2011 klassificeres kystvande som meget sårbare vandområder, hvis følgende habitatnaturtyper findes indenfor Natura 2000-området: 1130 Flodmundinger, 1150 *Kystlaguner og strandsøer samt 1160 Større lavvandede bugter og vige. For Natura 2000-område nr. 173 findes de to sidstnævnte i området. Der er indtil videre kortlagt 65 ha af habitatnaturtype 1150 *Kystlaguner og strandsøer samt 19 ha af habitatnaturtypen 1160 Større lavvandede bugter og vige. De to kystvande Guldborgsund og Hyllekrog-Rødsand klassificeres derfor som særligt sårbare vandområder.

Kommunes vurdering

Til brug for vurderingen af den ansøgte udvidelses betydning for kvælstofudvaskningen via vandløbene til de to marine områder, henholdsvis Guldborgsund og Smålandshavet, er der foretaget beregninger af N-udvaskningen ved den ansøgte produktion samt i en situation, hvor der ikke tilføres husdyrgødning til de samme arealer, dvs. svarende til et planteavlsbrug. Se tabel 23.

Udvaskning ved ansøgt drift (med ansøgt sædskifte inkl. efterafgrøder) = 36,2 kg N/ha/år

Udvaskning, svarende til planteavlsbrug (med planteavls-sædskifte) = 39,2 kg N/ha/år

	Guldborgsund	Smålandshavet
Samlet N-tilførsel fra oplandet; ton N/år (jf. basisanalysen)	740 ton N/år	2700 ton N/år
Udbringningsareal, ha	222,28 ha	14,38 ha
Nitratudvaskning fra rodzonen, fra det ansøgte der stammer fra husdyrgødning: kg N/ha/år	-3 kg N/ha/år	-3 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale	87,5 % v N0 12,5% v N3	87,5 % v N0 12,5 % v N3
Samlet tilførsel af N til vandområdet; kg N/år	4,65 ha N0 217,54 ha N3 Ialt -491,2 kg	14,48 ha N0 Ialt -32,58 kg
Ansøgt kvælstofbidrag af det samlede kvælstofbidrag til vandområdet	-0,01 %	-0,001 %

Tabel 23. Udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne til henholdsvis Grønsund og Smålandshavet.

I beregningerne indgår N-udvaskningen fra rodzonen fra det ansøgte. Denne beregnes ved hjælp af FarmN som forskellen mellem den ansøgte produktion inklusiv husdyr, og nudrift hvor der ikke anvendes husdyrgødning. Den beregnede N-udvaskning fra rodzonen ved den ansøgte drift er -3,0 kg N/ha.

Beregningen viser, at udledningen af kvælstof til Guldborgsund vil falde ved den ansøgte produktion. Faldet vurderes især at skyldes, at der i den ansøgte

produktion anvendes et sædskifte med en del efterafgrøder, mens der i situationen med planteavlbrug anvendes et planteavlssædskifte uden ekstra efterafgrøder.

Med en faldende N-udledning fra den ansøgte produktion vurderes det, at projektet ikke i sig selv har en væsentlig påvirkning af Guldborgsund og dermed af det marine område i Natura 2000-område nr. 173, Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster.

Jævnfør Miljøstyrelsens "Vejledende notat om Nitrat (overfladevand)" af 13. januar 2011 i forhold til afskæringskriterium 2B må den ansøgte bedrifts udledning af nitrat højst udgøre 1 % af den samlede tilførsel af nitrat til vandoplandet, hvis det afvander til et særligt sårbart vandområde. Både Guldborgsund og Smålandshavet er klassificeret som særlig sårbare vandområder. Da den samlede nitratudvaskning fra den ansøgte bedrift er negativ både i forhold til Guldborgsund og Smålandshavet overholder Sløsserupvej 14 afskæringskriteriet.

Udregningen fremgår af tabellen.

3.6.6 Nitrat til grundvand

Placering af nitratfølsomme indvindingsområder og lokale indsatsplaner danner baggrund for fastsættelse af beskyttelsesniveauet for grundvand.

Når dele af udbringningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder, foretages der en udvaskningsberegning i ansøgningssystemets Farm-N model. Denne viser nitratkoncentrationen i det infiltrerede vand, der kommer ud af rodzonen. Ligger denne koncentration over 50 mg NO₃⁻/l må koncentrationen ikke øges i forbindelse med projektet.

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder eller indsatsområder for grundvand for Sløsserupvej 14.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke sker væsentlig påvirkning af nitratfølsomme indvindingsområder eller indsatsområder, da der ikke ligger nogle af disse indenfor udbringningsarealet til ejendommen.

3.6.7 Fosfor

Da en del af arealerne ligger indenfor oplande til Natura 2000-områder, der er følsomme overfor fosfor, skal det maksimale accepterede fosforoverskud beregnes. Fosforoverskuddet er differencen mellem den mængde, der tilføres til arealerne, og den mængde der fraføres med afgrøderne. I tilfælde af et fosforoverskud, beregnes overskuddets maksimale størrelse ud fra jordens fosfortal.

Til vurdering af det maksimale tilladte fosforoverskud er der nedenfor vist hvilken placering i fosforklasser de enkelte arealer har.

	Ha	Tilladt fosforoverskud	Max. Kg fosfor i overskud
Fosforklasse 0 (JB<4 og P-tal <4)	89,5 ha	10,5 P/ha/år	939,75 kg
Fosforklasse 1 (P-tal 4-6)	63,0 ha	4,0 P/ha/år	252,00 kg
Fosforklasse 2	1,5 ha	0,0 P/ha/år	0

(lavbundsarealer)			
Fosforklasse 3 (P-tal >6)	82,6 ha	0,0 P/ha/år	0
Maksimalt tilladt fosforoverskud			1.191,75 kg

Tabel 24. Arealernes placering i fosforklasser.

Der må ifølge beregningerne i regnearket maksimalt være et fosforoverskud på arealerne på 1.191,75 kg P, og reelt vil der være et underskud på 738,6 kg P. Dette betyder, at kravet til overholdelse af fosforoverskuddet på arealerne er overholdt.

Fosforoverskuddet fremgår af nedenstående tabel:

	Før-situation	Efter-situation
Tilført – med gødning	5661,17 kg P, 23,9 kg P/ha	6510,47 kg P, 27,5 kg P
Fraført – afgrøder (S2 sædskifte)	26,9 kg P/ha	25,6 kg P/ha
Fosforoverskud	-3,0 kg P/ha	1,9 kg P/ha

Tabel 25. Til- og fraførsel af fosfor og fosforoverskud.

Beregningerne er baseret på 236,66 ha med sædskifte S8, hvor der er en fraførsel af fosfor med afgrøderne svarende til 25,7 kg P/ha i gennemsnit.

Samlet set er der fosforunderskud på arealerne ved de anvendte gødningsmængder og ved det valgte sædskifte for den ansøgte produktion.

Kommunes vurdering

Det elektroniske ansøgningssystemets beregninger suppleret med yderligere beregninger viser, at kravet til fosforoverskud er overholdt, selv om en del af de ejede og forpagtede arealer ligger i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Guldborgsund Kommune har på den baggrund vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse uden, at der er behov for vilkår omkring fosfor.

Det er også vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring, uden at det vil give anledning til væsentlige påvirkninger af recipienter og naturen med fosfor.

3.6.8 Påvirkning af § 3-beskyttet natur og skove

En række naturtyper er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Disse omfatter moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev, heder, søer og vandløb. I henhold til Naturbeskyttelsesloven er der forbud mod ændringer af beskyttede naturtypers tilstand.

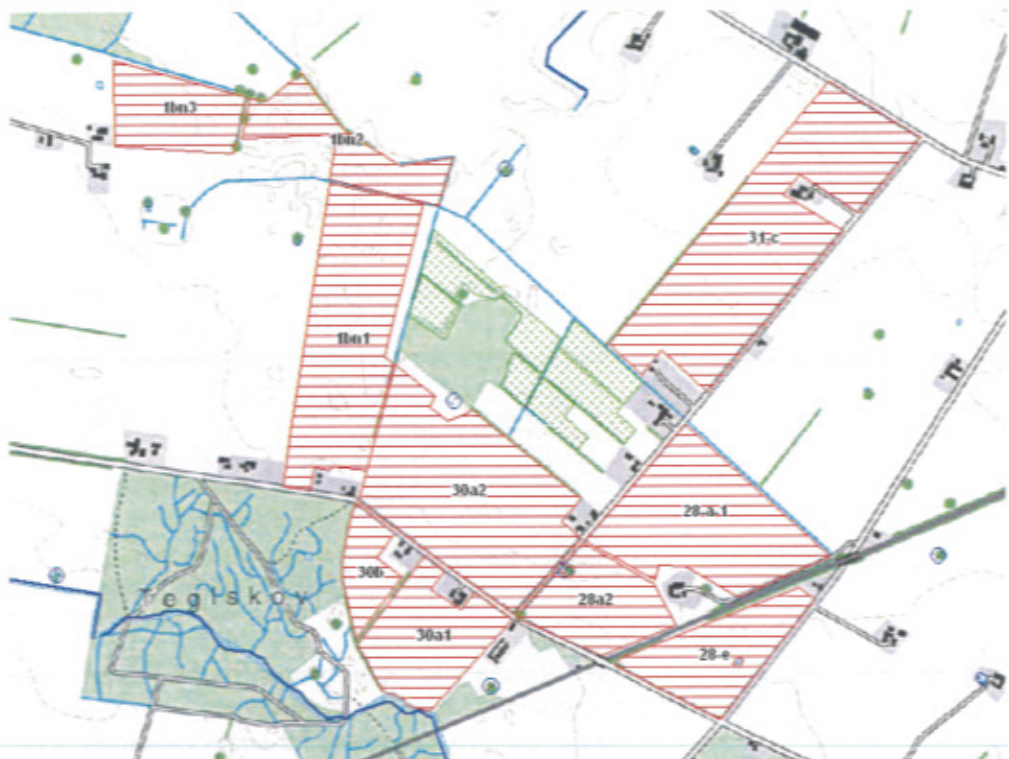
En række af naturtyperne er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger ved overfladisk afstrømning fra udbringningsarealerne. Endvidere kan afdampning af kvælstof i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning påvirke naturtyperne. Udbringning af husdyrgødning medfører en belastning med ammoniak på over 1 kg N/ha/år i de nærmeste 20-30 meter, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten. Ved tilførsel af over 1 kg N/ha/år kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8.3.2010.

Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 11.

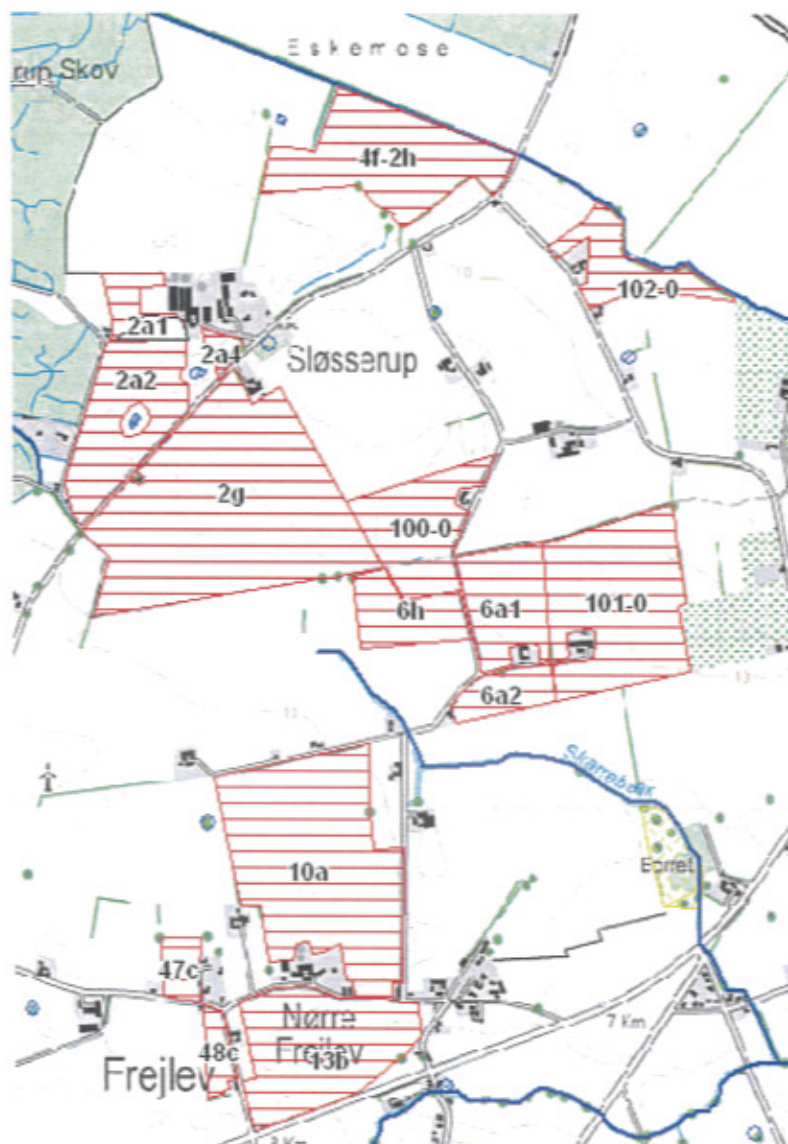
Baggrundsbelastningen med kvælstof er 12 kg N/ha/år i Guldborgsund Kommune jf. data fra DMU 2010.

Især de forekomster af naturtyper, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil være under direkte påvirkning. Der er d. 13. oktober 2010 og 3. november 2010 foretaget besigtigelse af alle beskyttede naturtyper og skove, der ligger i

tilknytning til udbringningsarealerne. Udbringningsarealerne og de beskyttede naturtyper fremgår af kort 4 og 5.

Kort 4. Nordlige udbringningsarealer. Blå skraveret - sø, blå streg - vandløb, grøn skraveret - eng, grøn - skov.

Kort 5. Sydlige udbringningsarealer. Blå skravering – sø, blå streg – vandløb, gul skraveret – overdrift, grøn – skov.

Nogle af udbringningsarealerne grænser op til skov, eng, vandhuller eller ferske enge.

Ved besigtigelse er det konstateret at området som grænser op til mark 30a2 er en mosaik af gammel skov, ferske enge, åbne vandhuller og fugtige, sumpede områder domineret af tagrør.

Vandhullerne er alle besigtiget. Vandhullerne er næringsrige og i varierende grad groet til med træer og buske. I flere tilfælde er der jordbehandlet tæt på vandhullerne – under 1 meter. Der er ikke kraftigt skrånende udbringningsarealer ned til vandhullerne.

Efter bekendtgørelse nr. 1695. (Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.) skal der indenfor 1000 m fra § 7-lokaliteter ske nedfældning af flydende husdyrgødning ved udbringning på sortjord og græsmarker, ligesom der ikke må etableres markstakke indenfor 300m fra § 7 områderne.

Kommunens vurdering

SIDE 62/103

De beskyttede naturtyper tæt på udbringningsarealerne hører ikke til de meget følsomme naturtyper set i forhold til påvirkningen med kvælstof. Det vurderes derfor, at udbringningen af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke vil påvirke beskyttede naturtyper eller skove, som ligger nær udbringningsarealerne, væsentligt.

For ansøgningen omfatter det udbringningsarealer, som ligger indenfor 1000m af de af Husdyrlovens § 7 udpegede naturområder samt de naturområder, som kommunen har udpeget jf. husdyrlovens §29 (kort 6 og 7). Det drejer sig om mark 1bn3, 6a1, 6a2, 6h 101-0, 102-0 samt dele af mark 1bn2, 100-0, 2g, 10a og 13b, hvor udbringning af husdyrgødning skal ske på sort jord og græsmarker ved nedfældning (indenfor rød og blå cirkel på kort 6 og 7). Ligesom markstakke ikke må etableres indenfor 300m fra § 7 områderne (indenfor rød cirkel på kort 6 og 9).

Kort 6. De kvælstoffølsomme naturområder hvor udbringning af husdyrgødning skal ske ved nedfældning på sort jord og græsarealer (indenfor blå cirkel). Indenfor de nærmeste 300m fra naturområdet (rød cirkel), må der ikke henligges markstakke. Arealet med lyserødt er udpeget af staten som en §7 lokalitet (Tømmerholt Overdrev).

Kort 7. De kvælstoffølsomme naturområder hvor udbringning af husdyrgødning skal ske ved nedfældning på sort jord og græsarealer (indenfor blå cirkel). Indenfor de nærmeste 300m fra naturområdet (rød cirkel), må der ikke henligges markstakke. Det arealer der er fremhævet med lyserød, er udpeget af staten (Borret Overdrev). Det arealer der er fremhævet med grønt, er udpeget af Guldborgsund Kommune (Frejlev Mose).

På baggrund af at de af staten udpegede § 7 områder allerede er lovbehalet at udbringning af husdyrgødning skal ske ved nedfældning indenfor 1000m samt etablering af markstakke ikke er tilladt indenfor 300m, er det kun de udbringningsarealer, som ligger omkring naturområder, som kommunen har udpeget jf husdyrlovens §29, som vil fremstå som et vilkår i miljøgodkendelsen. På den baggrund vil følgende vilkår blive stillet:

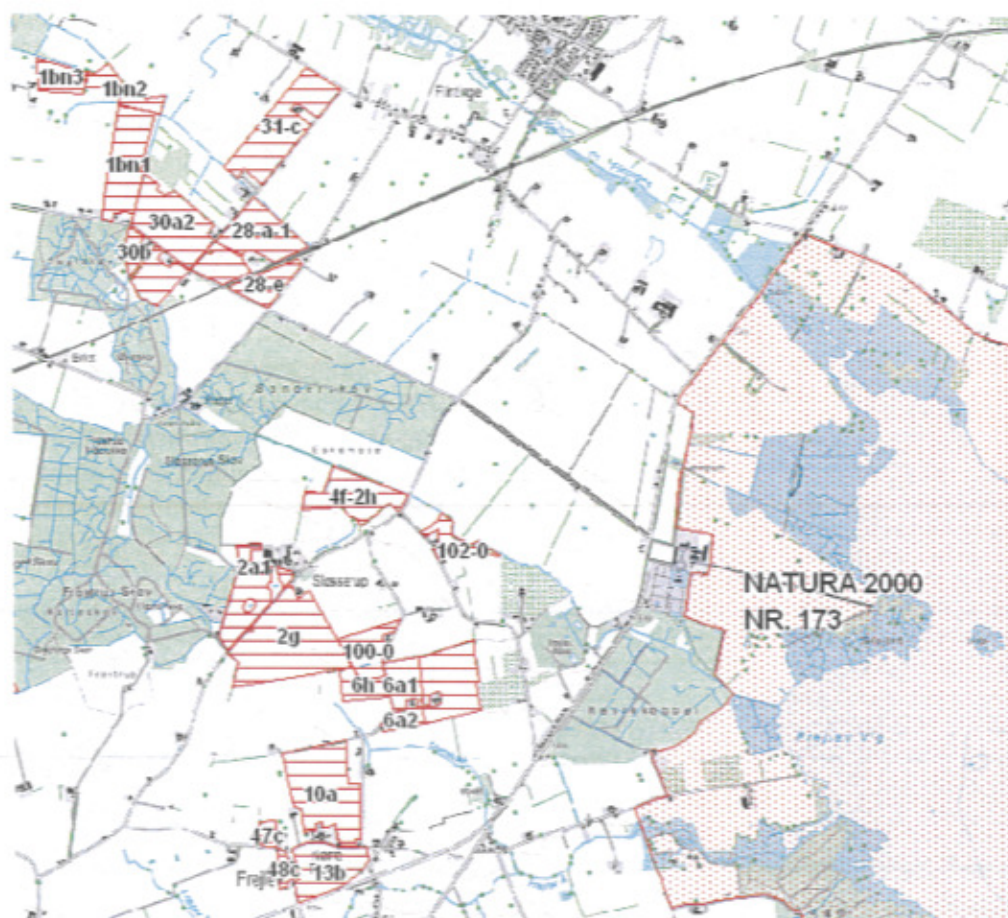
- Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal på mark 102-0 ske ved nedfældning (kort 7).

Vilkårene er meddelt med hjemmel i husdyrlovens § 29.

3.6.9 Påvirkning af Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning. Se tillige afsnit 3.4.1.2.

Det nærmeste udbringningsarealerne ligger ca. 1,1 km fra habitatområde nr. 152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, der indgår i Natura 2000-område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund mv. Alle arealerne afvander til enten Guldborgsund eller Smålandshavet, der indgår i Natura 2000-område nr. 173, se tabel 15 og kort 8. Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 16.

Kort 8. Beliggenheden af udbringningsarealerne i forhold til Natura 2000-områder NR. 173

I den nuværende drift udledes der $-0,49$ ton N/år fra udbringningsarealerne til Guldborgsund og $-0,03$ ton N/år til Smålandshavet, hvilket svarer til hhv $-0,01$ % og $-0,001$ % af den totale tilledning af kvælstof fra det samlede landbrugsopland til vandområdet, jf. afsnit 3.6.5.

Kommunens vurdering.

Udbringning af husdyrgødning medfører en afdampning af kvælstof, der i en afstand af 20-30 m, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten giver en tilførsel på 1 kg N/ha/år. Ved tilførsel af 1 kg N/ha/år og derover kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8.3.2010. Den korteste afstand fra udbringningsarealerne er ca 1,1 km til Natura 2000-område nr. 173.

Med disse afstande mellem udbringningsareal og Natura 2000-områder vurderes det, afdampningen af kvælstof ved udbringningen af husdyrgødning ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt.

Med en faldende N-udledning fra den ansøgte produktion vurderes det, at projektet ikke i sig selv har en væsentlig påvirkning på Guldborgsund og dermed på det marine område i Natura 2000-område nr. 173, Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter i området vil have en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

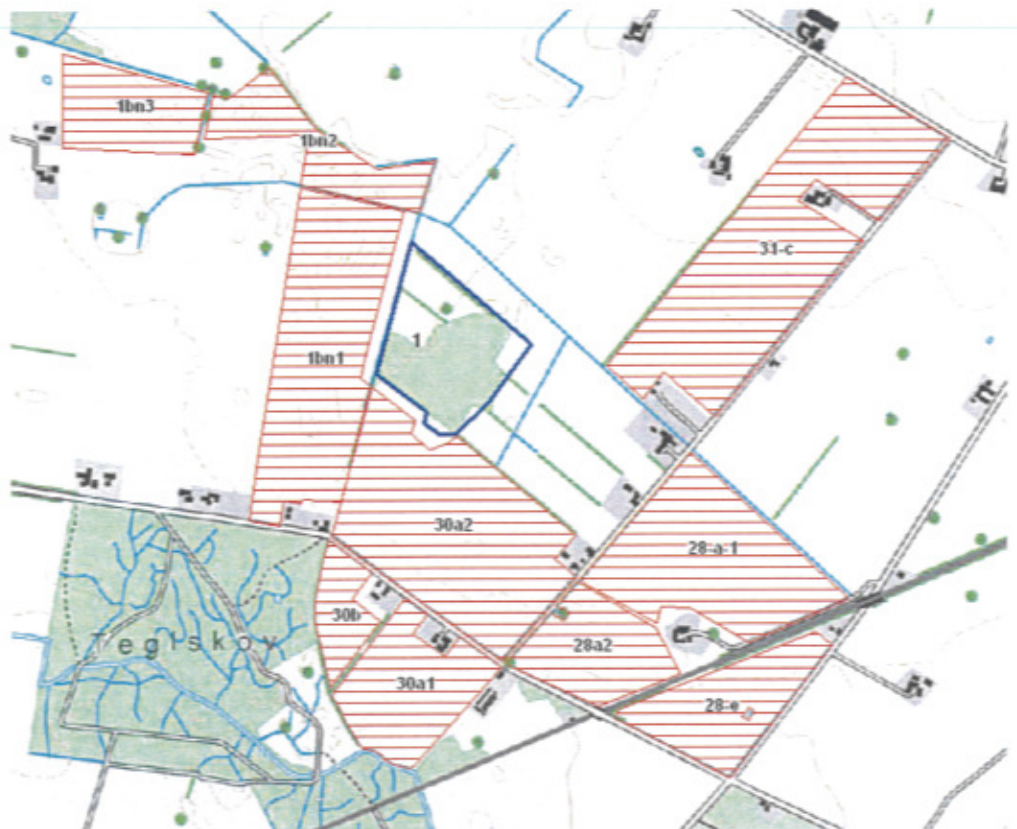
3.6.10 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

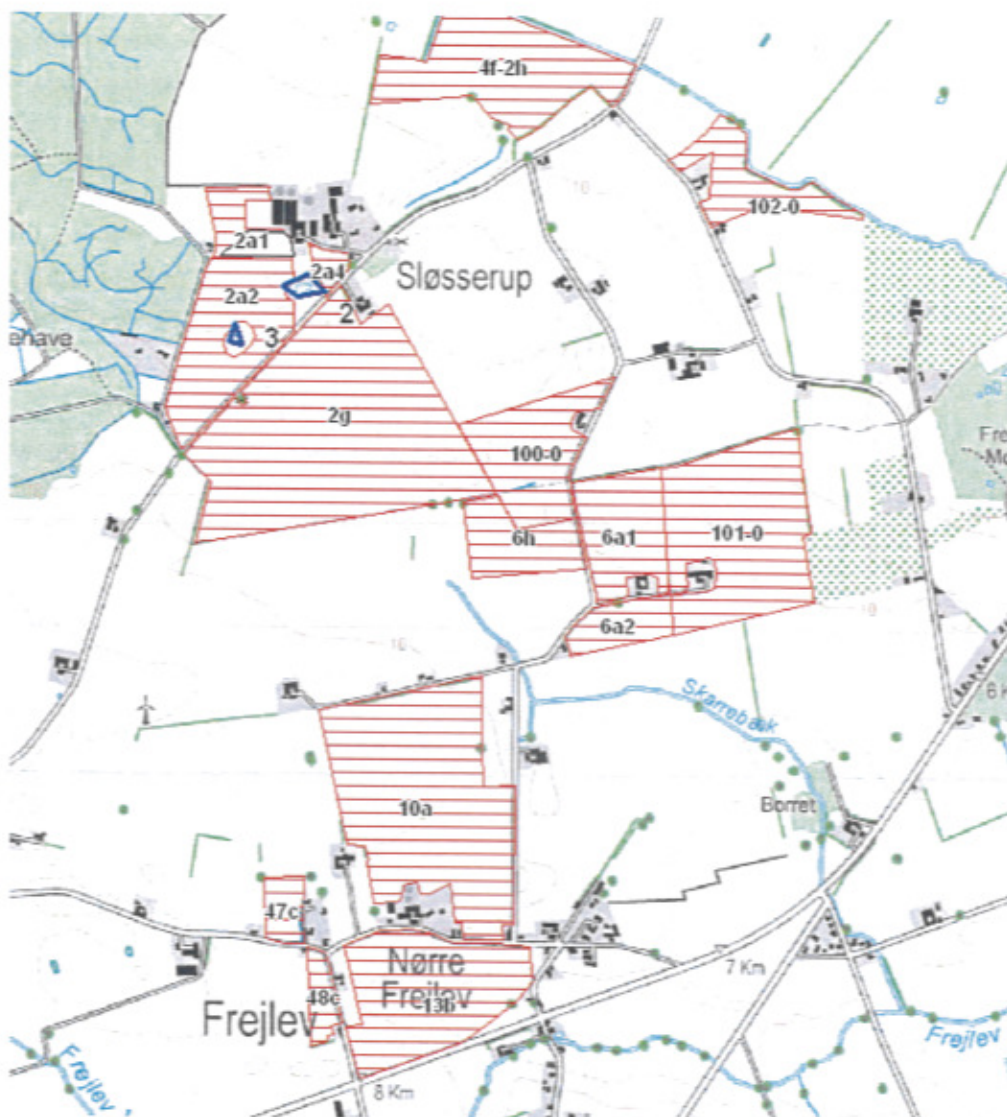
Der er foretaget besigtigelser ved udbringningsarealerne d. 13. oktober 2010 og 3. november 2010. Ved besigtigelserne er der dels registreret forekomst af padder eller en vurdering af, hvorvidt naturområderne er potentielle yngle- eller rastesteder for arterne. Vurderingen er foretaget ud fra paddernes levestedskrav, lokaliteternes tilstand og beliggenhed i forhold til andre naturområder. Naturområderne fremgår af tabel 26 og kort 9-10.

Tabel 26. Oversigt over naturområder og deres egnethed som yngle- og rasteområde for Bilag IV-padder.

Lokalitet	Udbringningsareal	Forekomst/potentiel forekomst af Bilag IV-arter
Naturområde	30a2 og 1bn1	Stor Vandsalamander, Springfrø, Spidsnuet frø
Vandhul	2a2	Stor Vandsalamander, Springfrø
Vandhul	Mellem 2a2 og 2a4	Stor Vandsalamander, Springfrø

Kort 9. Naturområde (markeret med blå polygon) er en mosaik af vandhul, skov og eng/mose som er besigtiget og vurderet i forhold til forekomst af padder omfattet af Bilag IV.

Kort 10. Naturområder (markeret med blå polygon) som er besøgt og vurderet i forhold til forekomst af padder omfattet af Bilag IV.

Springfrø er udbredt på Lolland og Falster og specielt i områder nær løvskov. Arten forventes at yngle i hovedparten af vandhuller, der som minimum er delvist lysåbne. Springfrø er vurderet at kunne yngle i tre vandhuller i/ved markerne 2a2, 2a4 og 30a2.

Spidssnudet Frø, der ikke i samme grad som Springfrø er knyttet til egentlige vandhuller, men i højere grad til oversvømmede partier i moser og på enge, vurderes at forekomme på naturområdet ved mark 30a2 og 1bn1.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller op til 300 m derfra. Stor Vandsalamander vurderes at yngle i tre vandhuller i/ved markerne 2a2, 2a4 og 30a2.

Især Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø er afhængige af, at der findes naturarealer eller ekstensivt drevne arealer omkring ynglelokaliteterne.

Grønbroget Tudse er i 2010 fundet på lokaliteter knap tre km øst for anlægget ved Frejlev Åens udløb. Grønbroget Tudse yngler i nygravede vandhuller eller lavninger uden eller med sparsom vegetation. Endvidere kan den yngle i vandhuller, hvor vegetationen holdes lav ved afgræsning, eller i gamle ajlebeholdere og lignende kunstige anlæg.

Udover ovennævnte bilag IV-arter findes i området Skrubtudse, Lille Vandsalamander og Grøn Frø. Alle padder i Danmark er fredet og voksne dyr, æg eller yngel må ikke slås ihjel.

Flagermus og andre bilag IV-arter

Der er ikke registeret andre Bilag IV-arter i tilknytning til udbringningsarealerne. Det forventes at omkring otte flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (bilag 8 med beskrivelser af bilag IV-arter). Potentielle yngle- og rastesteder for flagermus findes i ældre træer, stalde, lader m.m.

Kommunes vurdering

Ved besigtigelserne er der foretaget en konkret vurdering af, om de enkelte naturområder kan være yngle- eller rasteområder for padder, der er omfattet af EU-habitatdirektivets Bilag IV. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse, herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udbringning af husdyrgødning medfører en afdampning af kvælstof, der i en afstand af 20-30 m, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten giver en tilførsel på 1 kg N/ha/år. Ved tilførsel af 1 kg N/ha/år og derover kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8.3.2010. Det vurderes, at det tilførte luftbårne kvælstof vil bevirke en tilgroning af naturområdet med mere kvælstoftolerante arter. Få konkurrencestærke arter vil begunstiges og dominere. Den generelle naturtilstand forringes herved, og paddernes yngle-, fouragerings- og opholdsarealer vil blive påvirket negativt. På baggrund heraf vurderes det, at udbringning af husdyrgødning indenfor en afstand af 30 m fra et naturområde, som fungerer som yngle- og rasteområde for padderarter omfattet af Bilag IV, kan beskadige eller ødelægge naturområdet over en årrække, således at det ikke kan fungere som yngle- og rasteområde for Bilag IV-padder.

Afdampningen af kvælstof kan mindskes ved at nedfælde den flydende husdyrgødning. Ifølge BAT-blade (af 21.10.2009) reduceres ammoniakfordampningen med ca. 25 % ved nedfældning i græs sammenlignet med udlægning med slæbeslanger. Ved nedfældning i vintersæd eller sort jord reduceres ammoniakfordampningen med henholdsvis ca. 45 % og ca. 85 % sammenlignet med slæbeslangeudlægning. Reduktionsprocenterne afhænger i høj grad af, at gyllen ved nedfældningen dækkes af jord, således at der ikke sker en fordampning. Imidlertid er teknologien ikke tilstrækkelig udviklet for især nedfældning i græs og vinterafgrøder, og specielt på tørre og/eller lerholdige jorder er det endvidere vanskeligt at nedbringe og dække gyllen tilstrækkeligt, jf. BAT-bladene. Der er derfor en risiko for, at gyllen flyder oven på jorden. Nedbringes gyllen ikke tilstrækkeligt, vil der ske en afdampning af kvælstof fra den uafdækkede gylle, og der er risiko for, at der sker en overfladisk afstrømning af gylle til lavere liggende dele af marken bl.a. ved regnskyl. Udbringning af gylle

ved nedfældning vurderes derfor ikke at være en tilstrækkelig sikker teknologi til at reducere afdampningen af kvælstof til et niveau, så der ikke forekommer tilstandsændringer og dermed beskadigelse eller ødelæggelse af Bilag IV-paddernes yngle- og rasteområder.

Udbringning af husdyrgødning finder ofte sted på tidspunkter hvor hovedparten af Bilag IV-padderne vandrer meget koncentreret til vandhullerne og oversvømmede moser og enge fordi udbringningen ofte sker på et tidspunkt, hvor de vandrer til eller fra deres ynglelokaliteter. Der vil derfor være en umiddelbar stor koncentration af padder umiddelbart omkring ynglelokaliteterne. Ved udbringningen er der derfor mulighed for, at padder i stort antal får direkte kontakt med gylle på deres hud. Disse vil enten drukne, eller padderens natriumkalium pumpe kommer i ubalance, som kan medføre lammelser og død. Samtidig vil der gennem nedfældning af gylle sker en ophobning af østrogener i arealerne omkring / på naturområderne, som kan medføre til hormonforstyrrende misdannelser hos padderne jf. Danmarks Jordbrugsforskning 2005.

På denne baggrund, vurderes det, at etablering af en 30 m bred zone, hvor der ikke udbringes husdyrgødning, omkring levesteder for Bilag IV-padderarter vil bevirke, at yngle- og rasteområdet ikke beskadiges eller ødelægges. Ved at holde denne afstand til naturområdet vil afdampningen fra marken være mindre end 1 kg N/ha/år, og tilførslen af kvælstof vil ikke medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområdet.

En zone uden husdyrgødning omkring yngle- og rasteområdet for padderne vil endvidere medvirke til at reducere henholdsvis risikoen for overfladisk afstrømning af husdyrgødning til vandhullet i forbindelse med kraftig nedbør og risikoen for, at padderne, kommer i direkte kontakt med husdyrgødningen med deraf følgende skader.

Ansøger har tilpasset sit projekt således, at der er udtaget en zone af udbringningsarealet omkring naturområder i/ved markerne 2a2 og 30a2. Der etableres en zone på 30m omkring naturområder. I zonen må der ikke udbringes husdyrgødning. Zonen udmåles fra øvre brinkkant af vandhullet, hvor den naturlige fugtigbundsvegetation, som hører til vandhullet ophører, eller fra grænsen til naturområdet. Idet der ikke udbringes husdyrgødning nærmere end 30 m fra naturområderne, vurderes det, at yngle- og rasteområderne for padder omfattet af Bilag IV ikke vil blive beskadiget eller ødelagt ved det ansøgte projekt.

Udbringningen af husdyrgødning påvirker ikke træer eller bygninger, og det vurderes, at yngle- og rastesteder for flagermus omfattet af Bilag IV ikke vil blive beskadiget eller ødelagt ved projektet.

3.6.11 Sædskifte, efterafgrøder og projektilpasninger

Som forudsætning for beregningerne er der angivet 236,66 ha med standardsædskifte S8 jf. Notat: Standardsædskifter og referencesædskifter, Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet, dateret 27.06.07".

For at kompensere for næsten fuldt harmonitryk har ansøger valgt et andet sædskifte til brug ved beregningerne, end det som det digitale ansøgningssystem har angivet som referencesædskifte. Med det valgte sædskifte er udvaskningen fra bedriftens arealer mindre end det tilladte. Derved sikres beskyttelse af de sårbare vandområder, som en del af udbringningsarealerne afvander til. På baggrund heraf er der fundet behov for at stille vilkår til det sædskifte, som skal anvendes på arealerne. Det er således angivet, at der ikke må anvendes et svinesædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 88 %. Argumentationen for dette vilkår

er, at det af ansøger valgte sædskifte er angivet som tiltag for at leve op til lovgivningens krav om udvaskning af næringsstoffer (kvælstof og fosfor). Det angivne sædskifte med fastlagt udvaskningsindeks er således en grundlæggende forudsætning for beregningerne, som skal fastholdes for, at vurderingerne i godkendelsen er aktuelle. S8 sædskifte er et sædskifte med roer.

En stor del af de ejede arealer, er beliggende i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med kvælstof, og disse arealer ligger derfor i nitratklasse 3. Ansøgningssystemet har således beregnet, at belastningen med husdyrgødning på egne arealer højst må være på 0,76 DE/ha.

I ansøgningen er der dog søgt om at udbringe 1,37 DE/ha, svarende til fuldt harmonitryk. For at kompensere for nitrat udvaskningen ved fuldt harmonitryk er det oplyst, at bedriften vil etablere ekstra efterafgrøder på 6,50% af efterafgrødegrundarealet som omfatter arealer med korn, raps, majs, rybs, soja, sennep, ærter, hestebønner, solsikke, olieør og andre 1-årige afgrøder, der ikke har kvælstofoptagelse om efteråret i høståret. De 6,50 % ekstra efterafgrøder er således udover plantedirektoratets krav på godkendelsestidspunktet.

For de ekstra efterafgrøder gælder samme regler som de lovpligtige.

Der er sat vilkår om, at der skal være minimum 6,5 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende generelle krav om lovpligtige efterafgrøder.

3.7 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Gennem husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT-bedst tilgængelig teknologi. EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensive svine- og fjerkræ 2003 (Benævnt BREF) suppleret med BAT-/ og teknologiblade er benyttet som værktøj i kommunens vurdering af anvendelse af BAT i den konkrete godkendelse. Teknikker/teknologier beskrevet i BAT-/ og teknologiblade er af Miljøstyrelsen vurderet som havende en tilstrækkelig dokumenteret miljøeffekt i forhold til referencesystemet, og kan betragtes som driftssikre under forudsætning af, at de foreslåede vilkår efterleves.

Niveauet for BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau, og opfyldelse af BAT-krav kan således indebære et krav om mindre forurening end det fastsatte beskyttelsesniveau. Beliggenhed af bedriften i et særligt følsomt område skærper ikke kravet om BAT.

Ansøger har udarbejdet en BAT-redegørelse, der omfatter en gennemgang af de enkelte teknikker/teknologier, jf. (BREF), som er valgt for staldindretning, foder, gødningsopbevaring og udbringning, støj, lugt, forbrug af vand og energi og management.

I ansøgningsmaterialet er der opremset en række tiltag indenfor renere teknologi og BAT, som ansøger oplyser foretages.

BAT-vurderingen tager udgangspunkt i en proportionalitetsvurdering, som først og fremmest skal være en vurdering af reduktionsomkostningerne og derefter en vurdering af belastningen af landmanden. Betragtningerne omkring proportionalitetsvurderingerne er lavet med udgangspunkt i den samlede omkostninger til anvendelse af BAT sammenholdt med de samlede produktionsomkostninger for husdyrproduktionen på bedriften.

Miljøstyrelsen har ved fastlæggelse af de vejledende emissionsgrænseværdier taget udgangspunkt i, at meromkostningerne for en landmand forbundet med at

opfylde emissionsgrænseværdierne ikke bør overstige hhv. ca. 50 kr. pr. årssø, 1,3 kr. pr. produceret smågris og 8 kr. pr. produceret slagtesvin set i forhold til helt frit teknologivalg.

Miljøstyrelsen har samtidig lavet opgørelse i forhold til forskellige kombinationer af teknologier. Det er dog væsentligt at være opmærksom på, at alle omkostninger er angivet med udgangspunkt i nyetableringer af anlæg. For eksisterende anlæg vil omkostningerne således kunne afvige betydeligt.

Meromkostningerne skal vurderes i forhold til de omkostninger, der allerede pålægges ansøger til at opfylde det generelle ammoniakkrav i husdyrgodkendelsesloven samt de omkostninger, som allerede følger af kommunens vurdering af det opnåelige ved anvendelse af BAT.

Der er i denne godkendelse tale om et eksisterende anlæg, hvor der ikke skal gennemføres gennemgribende renovering. Miljøstyrelsen har i den forbindelse fastlagt vejledende emissionsgrænseværdier, som kan efterleves uden væsentlige ændringer af staldanlægget. Ved fastlæggelse af disse niveauer har Miljøstyrelsen taget udgangspunkt i den metodiske tilgang, som er anvendt ved fastlæggelse af emissionsgrænseværdierne for nyanlæg, herunder vurdering af hvilket omkostningsniveau, der kan betragtes som proportionelt.

Med udgangspunkt i dette har kommunen beregnet, at det vil kunne vurderes proportionelt, at ansøger kan pålægges meromkostninger i relation til opfyldelse af BAT på op til følgende:

1,3 kr. pr. produceret smågris * 33.000 producerede smågrise = 42.900 kr.

8,0 kr. pr. produceret slagtesvin * 1.005 producerede slagtesvin = 8.040 kr.

50 kr. pr. produceret årssø * 1.015 årssøer = 50.250 kr.

Et proportionelt omkostningsniveau til opfyldelse af BAT er af kommunen vurderet til et samlet beløb til meromkostninger pr. år på op til **101.190 kr.**

Kommunen har søgt at sikre sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra anlægget ved anvendelse af BAT gennem opfyldelse af følgende punkter:

- Anvende de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor og i vurderingen i godkendelsen begrundet, hvorfor de af ansøger valgte teknikker og teknologier lever op til, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT.
- Fastsætte vilkår til de teknikker og teknologier, som ansøger har valgt. Anvender de vejledende retningslinjer om nitrat og ammoniak i forbindelse med udbringning godkendelsen, samt begrundet, hvorfor det vurderes, at den generelle regulering er at opfatte som BAT for så vidt angår disse parametre.
- Har gennemført vurderinger og fastsat vilkår om vand, energi og management.

Følgende områder er vurderet i forhold til anvendelse af BAT:

- Ammoniak (Staldindretning + foder + opbevaring af husdyrgødning)
- Fosfor (foder + udbringning/arealer)
- Nitrat (udbringning/arealer)
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj
- Lugt
- Udbringning af gødning

Det gælder for nogle af de omtalte teknikker/teknologier, at der på godkendelsestidspunktet mangler gældende BAT-/teknologiblade samt vejledninger fra Miljøstyrelsen vedr. emissionsgrænseværdier. Der henvises derfor i nogle tilfælde til historiske blade, eller blade som foreligger i høringsudkast, da dette af kommunen er vurderet som bedste vurderingsværktøj sammen med BREF-dokumentet.

3.7.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Ved fastlæggelse af emissionsgrænseværdierne angiver Miljøstyrelsen, at der indledningsvist skal fastlægges hvilke teknikker, som har en "rimelig" reduktionsomkostning for ammoniak, og som derved er relevant ved fastlæggelse af BAT-emissionsgrænseværdien. Dernæst kan der sammenlignes forskellige kombinationer af relevante teknologier med hensyn til reduktion og omkostninger pr. produceret enhed.

Kommunens vurdering af anvendelse af BAT til opfyldelse af et fastlagt emissionsniveau indeholder således en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for det konkrete anlæg som helhed. Heri indgår der således en proportionalitetsmæssig vurdering. Til denne vurdering har kommunen taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens udmeldinger i forbindelse med Teknologiblade, som beskriver en række relevante teknikker og teknologier. Det fremgår ligeledes af teknologibladerne, hvor meget hver teknik eller teknologi koster i etablering, drift og vedligeholdelse opgjort i forhold til miljøeffekten (kr. pr. kg reduceret N) samt i forhold til de samlede produktionsomkostninger (kr. pr. produceret gris) afhængig af brugsstørrelse. Miljøstyrelsen har samtidig angivet, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N ikke bør indgå i en vurdering, da det vurderes ikke at være proportionelt.

Fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak for anlægget er gennemført med udgangspunkt i følgende 3 trin:

1. Kommunen har med udgangspunkt i oplysninger og redegørelse omkring anvendelse af mulige BAT-teknologier fra ansøger, foretaget en konkret vurdering af det teknisk og økonomisk opnåelige i relation til anvendelse af BAT i det konkrete anlæg som helhed. Hvis de eksisterende dele af anlægget har en restlevetid, der rækker ud over revurderingstidspunktet har ansøger redegjort for hvilke teknikker og teknologier, som kan begrænse ammoniakemissionen i eksisterende dele af anlægget uden gennemgribende renovering. Ved eksisterende anlæg er alder, bygningsmæssig stand samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger relevante parameter. Hvis der er økonomiske betragtninger som gør, at ansøger ikke vælger det teknisk opnåelige, er dette begrundet med udgangspunkt i dokumenterede økonomiske overvejelser.
2. Kommunen fastlægger en samlet emissionsgrænseværdi for ammoniak opnåelig ved anvendelse af BAT for anlægget som helhed. Denne grænseværdi fastlægges med udgangspunkt i vurderinger i forbindelse med punkt 1 som samtidig sammenholdes med en beregning af

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier^{2 3}. Denne samlede vurdering er lavet, da Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kun er af vejledende karakter indtil videre.

3. Ansøger vælger frit, hvilke teknologier der ønskes anvendt for det konkrete anlæg til opfyldelse af den af kommunen fastlagte emissionsgrænseværdi. Ansøger har således selv valgt, hvorvidt denne ønsker at anvende teknologier indenfor fodring, staldindretning eller i forbindelse med opbevaring af husdyrgødningen, samt i hvilke dele af anlægget det ønskes gennemført. Det afgørende er således, at anlægget samlet set lever op til det emissionsniveau for ammoniak, som er vurderet opnåeligt ved anvendelse af BAT.

Ad 1. Redegørelse for anvendelige BAT-teknikker i relation til proportionalitet

Anvendelse af BAT-teknologier til begrænsning af ammoniakemission fra anlægget omfatter teknikker/teknologier i relation til staldindretning, fodring og opbevaring af husdyrgødning.

Staldindretning

Ansøger har anført følgende i relation til anvendelse af BAT i staldene:

"Anvendt BAT

Angående BAT er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der følgende staldsystem er BAT:

- Et fuldspaltegulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle.
- Et delvis spaltegulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem.
- Et delvis spaltegulv med centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Dansk Svineproduktion påpeger at de to sidste systemer ikke er etableret herhjemme.

Derudover findes der 3 BAT-byggeblade:

- delvis spaltegulv med 1/3 spaltegulv
- delvis spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- luftvasker med syre, rensning af 60 pct. af afgangsluft.

NB. Byggebladene er ikke opdateret.

Delvis spaltegulv som staldene er etableret med, har en lavere ammoniakfordampning end fuldspaltegulv. Det forudsætter, at der opretholdes en god stihygge i staldene, da tilsmudsede overflader giver en høj ammoniakfordampning og lugtemission fra stalden.

² Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, redigeret 18. november 2010.

³ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (30-102 kg) (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, redigeret 9. juli 2010

SIDE 74/103

I drægtighedsstalden er gulvet indrettet som foreskrevet i BAT-byggeblad gr. nr. 106.01-51, der forventet kan reducere ammoniakfordampning med ca. 30 %.

Løbe/farestalden er indrettet som foreskrevet i BAT-byggeblad gr. nr. 106.02-51. Der forventes en reduktion af ammoniakfordampning på ca. 50 %, et bedre arbejdsmiljø og bedre velfærd for grisene i forhold til referencesystemet (fuldspaltegulv med gyllekumme under hele fladen).

Smågrisestalden er indrettet som toklimastald med delvist spaltegulv som foreskrevet i BAT-byggeblad gr. nr. 106.03-52. Der forventes en reduktion af ammoniakfordampning på ca. 30 %, et bedre arbejdsmiljø og bedre velfærd for grisene i forhold til referencesystemet (drænet gulv med gyllekumme under hele fladen).

Udover BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne tilpasninger, kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Der foretages overbrusning af spalteareal til markering af søle- og gødeområde. Overbrusningsanlægget anvendes ved iblødsætning af stalde ved rengøring i staldene.

På baggrund heraf, må vi antage, at det eksisterende staldsystem kan fortsætte ind til videre."

Fodring

Ansøger har anført følgende i relation til anvendelse af BAT og fodring:

"Anvendt BAT

Foderet optimeres efter grisenes næringsstofbehov for at undgå overforsyning, der vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres – og dermed vil der være mindre kvælstof, der kan fordampe. Reduktion af protein i foderet sker dels løbende gennem avlsarbejde (bedre genetik for grisene og bedre fordøjelighed af foderet), og dels ved at syntetiske aminosyrer tilsættes i stedet for råvarer med højt proteinindhold, hvorved proteinindholdet generelt sænkes. Foder, tilvækst, dyr ind og dyr ud af ejendommen registreres i stalden dagligt. Bl.a. således, at der kun bruges nøjagtig den mængde foder og de mineraler, dyrene har brug for. Og således, at der ikke sker overforsyning med foder, som vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer.

Ejendommen dyrker hovedparten af det korn, der bruges til foder. Foderet blandes med indkøbt sojaskrå, fiskemel, fedt og mineralforblanding. Der foretages analyse af kornet, når der er høstet, ligesom der er lavet analyser af de indkøbte fodermidler, der skal blandes i kornet. Analyserne foretages for at sikre optimal fodring og ensartethed. Foderanlægget vil blive eftersat og justeret jævnlige, og vil en gang om året blive eftersat af en servicetekniker.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent.

Råprotein pr. foderenhed er reguleret for soholdet, dette betyder mindre ammoniakudledning fra staldanlægget.

Der anvendes fasefodring, som tildeler den enkelte dyregruppe/vægtklasse den nødvendige andel protein og fosfor.

Den ansøgte drift er baseret på fodring efter normerne for næringsstofbehov med undtagelse af mængden af råprotein til søer som er 138,5 gr protein/FE og 151,0 gram råprotein/FE for slagtesvin/polte. Der foretages løbende fodertilpasninger i forhold til indholdet af fosfor og mængden af råprotein pr. FE_{SV}.

Der er tilsat fytase til slagtesvinenes foder. Ved at tilsætte fytase til foderet opnås den effekt, at det naturligt forekommende fosfor i foderet, der er bundet som fytat, lettere bliver tilgængelig for dyret. Anvendelsen af fytase i foderet medfører en bedre fosforudnyttelse af foderet, hvorved tilsætning af fosfor kan reduceres, hvorfor udledningen af fosfor til miljøet via gødningen og urea bliver mindsket.

Fravalgt BAT

Der ønskes ikke krav til bestemte mængder af benzoesyre og fytase i foderet.

Samlet BAT i forhold til foder

Det vurderes, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik på følgende punkter:

- Nedsat råprotein i foderet
- Fasefodring
- Kontrol med næringsstofferne i foderet

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen.

Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

Ansøger har anført følgende i relation til anvendelse af BAT og opbevaring af husdyrgødning:

"Gyllebeholdere

De eksisterende gyllebeholdere er alle underlagt 10-årskontrol og er under dagligt opsyn. Der føres logbog over flydelaget. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne. Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse. Der er ingen ventiler i beholderne.

Det vurderes, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv svineproduktion (BREF), idet der er tale om:

- Stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholderens bund og vægge er tætte
- Der er ingen spjæld men alt gyllen overpumpes via neddykket rør
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning
- Tykt flydelag på beholderne

Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Alternativer til opbevaring

Det er overvejet, om de fire gyllebeholdere uden fast overdækning skulle overdækkes, men da ansøger opretholder et tæt flydelag på gyllebeholderne, er det vurderet, at der ikke er brug for yderligere tiltag mht. overdækning af eksisterende beholdere for at overholde det generelle krav om 20 % reduktion af ammoniakemissionen fra anlægget.

Fravalgt BAT

Intet."

Kommunens vurdering af opbevaring og behandling af husdyrgødning:

Med ændringen af husdyrgødningsbekendtgørelsen i 2008 blev der fastsat en række generelle regler for tekniske installationer til forebyggelse af gylleuheld. Med udgangspunkt i dette samt efterlevelse af punkter nævnt i BREF-dokumentet vurderer kommunen, at der leves op til BAT for opbevaring og behandling af husdyrgødningen med hensyn til de praktiske forhold ved overholdelse af de generelle regler og anvendelse af beredskabsplan. Med hensyn til vurdering af BAT i relation til ammoniakfordampning indgår dette i beregning og vurdering af det specifikke emissionsgrænseniveau.

Kommunens vurdering teknologier i relation til proportionalitetsprincippet.

Der er i nedenstående tabel skitseret kommunens vurdering af anvendelse af mulige teknikker og teknologier til opfyldelse af BAT i forhold til meromkostninger pr. reduceret kg N og de samlede meromkostninger forbundet med anvendelse af teknikkerne i den aktuelle produktion i godkendelsen.

Teknik/ Teknologi	Dyretype	Samlet meromkostning/ kg N reduceret	Samlet meromkost- ning/produ- ceret enhed	Samlet meromkost- ning/år
Staldindretning	Alle ^{4 5 6 7}	Vurderes ikke proportionelt da eksisterende anlæg.		
Råprotein	Smågrise ⁸ 33.000 stk.	Et niveau på 172 g råprotein/FE koster 76 kr./reduceret kg N, og et niveau på 169,5 g/FE koster 158 kr./reduceret kg N.	0,35-1,0 kr.	11.550- 33.000 kr.
	Slagtesvin ⁹ 505 stk. i stald 1.1.1 (1) fuldspalte	I stald 1.1.1 (1) (fuldspalte) ved at reducerer niveauet af råprotein til 147 g/FE. vil det medføre en omkostning på 37 kr./reduceret kg N (drænet gulv). Krav om fasefodring	1,9 kr.	960 kr.
	500 stk. i stald 1.1.1 (1) 25-49	1.1.1 (1) (25-49 % fast) ved at reducerer niveauet af råprotein	1,9 kr.	950 kr. I alt 1.910

⁴ Faresti med delvist spaltegulv, BAT-blad (106.02-51), 11.11.2004

⁵ To-klimastald med delvist spaltegulv, BAT-blad (106.03-52), 11.11.2004

⁶ Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal, BAT-blad (106.04-52), 26.10.2004.

⁷ Delvist fast gulv, BAT-blad, 15.03.2004.

⁸ Råprotein i smågrisefoder, TB, udkast, 30.06.2010.

⁹ Råprotein i slagtesvinefoder, TB, 30.06.2010.

	% fast gulv	til 147 g/FE. Dette vil medføre en omkostning på 46 kr./reduceret kg N. Krav om fasefodring En yderligere reduktion til 141,5 g/FE omkostningerne vil være på ca. 5,3 kr./slagtesvin og den marginale omkostning vil overstige 100 kr./reduceret kg. N, hvilket vurderes uden yderligere beregning, som værende ikke proportionel.		kr.
	Søer ¹⁰ 1015 stk.	Reduktion til 133 g råprotein/FE vurderes at være omkostningsneutral. En yderligere reduktion til 128 g/FE vurderes ikke at være proportionelt at indføre, da der er større risiko for produktionstab jf. TB-blad.	0 kr.	0 kr.
Benzoesyre	Smågrise ¹¹ 33.000 stk.	152-787 kr. og vurderes derfor ikke at være proportionelt at indføre.		
Kemisk luftvasker	Smågrise ¹² 33.000 stk. (166 DE)	126 kr. i nyanlæg. Der vurderes derfor ikke proportionelt at indføre denne teknologi		
	Slagtesvin ¹³ 1005 stk. (26 DE)	Mere end 48 kr. i nyanlæg. Det vurderes at omkostningerne vil overstige 100 kr./reduceret kg N og derved vil det ikke være proportionelt at indføre denne teknologi,		
	Søer ¹⁴ 1015 stk. (236 DE)	Mere end 63 kr. farestald og 44 i løbe-drægtighedsstald i nyanlæg. Det vurderes at omkostningerne vil overstige 100 kr./reduceret kg N og derved vil det ikke være proportionelt at indføre denne teknologi.		
Biologisk luftvasker	Smågrise ¹⁵ 33.000 stk.	289 kr. i nyanlæg. Der vurderes derfor ikke proportionelt at indføre denne teknologi		

¹⁰ Råprotein i sofoder, TB. udkast, 30.06.2010

¹¹ Benzoesyre til smågrise, TB, 24.11.2010.

¹² Kemisk luftrensning med syre, udkast, TB, 30.06.2010.

¹³ Luftvasker med syre, BAT-blad, 15.03.2004.

¹⁴ Kemisk luftrensning med syre, TB, udkast, 30.06.2010

¹⁵ Biologisk luftvasker, udkast, TB, 30.06.2010.

	Slagtesvin ¹⁶ 1.005 stk.	Mere end 40 kr. Det vurderes at omkostningerne vil overstige 100 kr./reduceret kg N og derved vil det ikke være proportionelt at indføre denne teknologi.		
	Søer ¹⁷ 1.015 stk.	For nyanlæg er omkostningerne på 94 kr. i farestalden og 66 kr. og løbe-drægtighedsstalden. Det vurderes at omkostningerne vil overstige 100 kr./reduceret kg N og derved vil det ikke være proportionelt at indføre denne teknologi.		
Køling af gylle	smågrise ¹⁸ 33.000 stk.	Vurderes ikke proportionelt ud over det eksisterende anlæg.		
	Slagtesvin ¹⁹ 1.005 stk.	Vurderes ikke proportionelt udover det eksisterende anlæg.		
	Søer ²⁰ 1015 stk.	Vurderes ikke proportionelt udover det eksisterende anlæg.		
Svovlsyrebehandling af gylle	Smågrise ²¹ 33.000 stk.	90 kr. i nyanlæg. Det vurderes at omkostningerne vil overstige 100 kr./reduceret kg N og derved vil det ikke være proportionelt at indføre denne teknologi.		
	Slagtesvin ²² 1.005 stk.	Ved 75 DE er omkostningerne ved nyanlæg i stalde med drænet gulv 85 kr. og 94 kr. i stalde med 25-49 % fast gulv. Det vurderes at omkostningerne vil overstige 100 kr./reduceret kg N og derved vil det ikke være proportionelt at indføre denne teknologi.		
	Søer ²³	51 kr. i nyanlæg. Det vurderes at omkostningerne vil overstige 100 kr./reduceret kg N og		

¹⁶ Biologisk luftrensning, udkast, TB, 01.09.2009.

¹⁷ Biologisk luftvasker, udkast, TB, 30.06.2010

¹⁸ Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, TB, 26.01.2011.

¹⁹ Køling af gylle i slagtesvinestalde, TB, 26.01.2011.

²⁰ Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, TB, 26.01.2011.

²¹ Svovlsyrebehandling af gylle i smågrise-stalde, TB, 20.12.2010.

²² Svovlsyrebehandling af gylle, TB, 20.12.2010.

²³ Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde, TB, 20.12.2010

		derved vil det ikke være proportionelt at indføre denne teknologi.		
Overdækning af gyllebeholder	Slagtesvin, smågrise og søer ²⁴	<p>Beholder A: Lagerandel på 22 %, som svarer til 94 DE. Aflæst for 75 DE i TB-blad er ligger omkostningerne mellem 127-161 kr.</p> <p>Beholder B: Lagerandel på 35 %, som svarer til 149 DE. Aflæst for 150 DE i TB-blad er ligger omkostningerne mellem 93-100 kr.</p> <p>Beholder C: Da der allerede er fast overdækning på denne beholder, laves der ingen vurdering.</p> <p>For de to beholdere, der ikke har fast overdækning, vurderes det, at det ikke vil være proportionelt at indføre denne teknologi, da priserne er for nyanlæg, og der skal tillægges meromkostninger pga. eksisterende beholdere,</p>		

Markeringer angivet med fed viser teknologier, som kommunen var vurderet proportionelt af anvende.

Beskrivelse af fravalg af teknologier

Staldindretning

Se tidligere afsnit om ansøgers redegørelse for staldindretning.

Kommunens kommentarer og vurdering

Der er tale om eksisterende anlæg, hvor der ikke skal gennemføres gennemgribende renovering, og i den forbindelse vurderes det ikke proportionelt at ændre staldindretning, da det vil kræve forholdsmæssige store omkostninger. Samtlige stalde lever som minimum op til en ammoniakfordampning som angivet for referencestaldsystemet i forhold til godkendelsesbekendtgørelsen. Smågrisestalden (1.1.2) er indrettet med to-klima stier og delvist spaltegulv, hvilket er at betragte som BAT jf. BAT-blad (106.03.-52), og kommunen vurderer på baggrund heraf, at stalden lever op til BAT for selve staldsystemet. Slagtesvinestalden (1.1.1(1)) med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv, kan betragtes som værende i overensstemmelse med et af flere mulige BAT gulvsystemer til slagtesvin jf. BREF. Desuden foreligger der en afgørelse fra Miljøklagenævnet (30.09-09-MKN-130-00552) der anfører, at en sådan gulvtype kan anses som værende i overensstemmelse med BAT-princippet.

²⁴ Fast overdækning af gyllebeholder, TB, 11.11.2010.

Den anden del slagtesvinestald (1.1.1(1)) er indrettet med fuldspaltegulv, og er ikke BAT, men det vurderes ikke proportionelt at indføre BAT-gulv for så lille del af produktionen (13 DE).

Sostaldene er med delvis spaltegulv, og disse staldsystemer betragtes som værende BAT (BAT-blad (106.02-51))

Samlet set vurderer kommunen, at der med hensyntagen til proportionalitet anvendes BAT-staldsystemer i alle afsnit.

Benzoesyre til smågrise

Ansøger har beskrevet følgende:

"Fodring-benzoesyre, Teknologiblad 24.11.2010 (smågrise)

Driftsøkonomi

Benzoesyre til smågrise foder er godkendt via tilsætning af produktet VevoVital fra DSM som vækstfremmende tilsætningsstof samt som benzoesyre, hvis det anvendes som aromatiseringsstof. Sidstnævnte tilladelse skal revurderes i de kommende år. Derfor er prisen for benzoesyre i smågrise foder i praksis afhængig af firmaet DSM's prisfastsættelse af VevoVital samt foderstoffirmaernes avance på produktet. Ved den nuværende pris på VevoVital er omkostningen ved at tilsætte 0,5 % benzoesyre til foderet 2 - 3 kr. pr. smågris. I praksis svinger prisen p.t. fra 11-16 kr. pr. kg benzoesyre.

Ifølge teknologibladet er prisen over 1,3 kr. pr. smågris, derfor er teknologien ikke relevant."

Kommunens kommentarer og vurdering

Jf. teknologibladet for benzoesyre til smågrise kan tilsætning til foderet medvirke til at forbedrer tilvækst og foderudnyttelse hos smågrisene, hvilket indebærer, at anvendelsen af benzoesyre, af Miljøstyrelsen ofte vurderes som omkostningsneutral, når der tilsættes 0,5 % benzoesyre til foderet.

Sammenfattende er det i teknologibladet angivet, at tilsætning af benzoesyre giver en minimal effekt på ammoniakemissionen, og at omkostningerne pr. kg reduceret N er meget følsom overfor prisændringer på produktet. På baggrund af den relativt høje pris på meromkostninger pr. kg reduceret N, vurderer kommunen ikke at tilsætning af benzoesyre til smågrise foderet er at betragtes om BAT.

Råprotein i foder

Ansøgers beskrivelse:

"Fodring, teknologiblad 30.06.2010 (sl.svin)

På nuværende tidspunkt findes der ingen teknologiblade på fodring for søer og smågrise.

Der findes teknologiblad for råprotein for slagtesvin, men eftersom andelen af slagtesvin i produktionen er minimal, vil det ikke være proportionelt af fodertilpasse denne denne dyregruppe."

Kommunens kommentarer og vurdering

Jf. udkastet til teknologibladet for smågrise vil den marginale omkostning pr. kg reduceret N overstige 100 kr., hvis man går under 172 g råprotein/FE ved delvist spaltegulv. Dette niveau er desuden at betragte som BAT jf. BREF-dokumentet (niveau 172 g råprotein/FE).

Med udgangspunkt i denne vurdering vurderes det ikke proportionalt at reducere råproteinindholdet i smågrise foderet til under 172 g/FE.

For slagtesvin vurderer kommunen det proportionelt at reducere råproteinindholdet til 147 g/FE, da det har en omkostning på under 100 kr./reduceret kg N. Jf. BREF kan man antage at en gennemsnitsværdi for slagtesvin på 142-156 g råprotein.

For søer er det vurderet, at det er proportionelt at reducere råproteinindholdet til 133 g/FE, da det har en omkostning på under 100 kr./reduceret kg N.

Der anvendes tørfoder og fasefodring til alle dyr, hvilket betyder, at der anvendes forskellige foderblandinger til grise af forskellig størrelse, hvilket er BAT jf. BREF.

Med udgangspunkt i ovenstående vurderer kommunen, at det vil være proportionelt at inddrage disse foderniveauer ved beregning af emissionsgrænsen for bedriften.

Kemiske og biologiske luftvaskere

Ansøgers beskrivelse:

"Biologisk/kemisk luftrensning

Det er meget dyrt at etablere biologisk og/eller kemisk luftrensning for ammoniak i allerede eksisterende stalde. Derudover er det valgt at etablere gyllekøling reduktion af ammoniakemissionen fra staldanlægget.

Luftvasker med syre vil som oftest kræve en samling af luften i langsgående kanaler i loftrummet, hvilket vil kræve en væsentlig ændring af spærkonstruktionerne. Det er muligt at etablere luftvaskere på decentrale afkast, men der foreligger ikke definitive konklusioner på brugen og effekten ved decentrale anlæg. Udover de opsætnings- og konstruktionsmæssige forhold omkring luftvaskere, er det nødvendigt at afgangsluften befugtes med vand tilkoblet luftvaskeren, hvilket medfører et højt vandforbrug.

Da alle luftafkast i driftsbygningerne er decentrale, vil anvendelse af luftvasker med syre kræve en central samling af afgangsluften i langsgående kanaler, hvilket vil kræve en ændring af staldbygningernes spærkonstruktioner. Det vurderes derfor, at anvendelse af luftvasker med syre vil være meget dyrt at etablere i de eksisterende stalde.

Derfor er biologisk og kemisk luftrensning fravalgt på ejendommene, idet beregninger desuden viser at alle krav mht. lugt og ammoniakfordampning er overholdt."

Ansøger har suppleret ovenstående med følgende beregninger:

"Luftrenser, teknologiblåd 15.03.2004 (sl.svin)

Der vælges ikke at etablere luftrenser hos slagtesvinene, eftersom andelen af slagtesvin i produktionen er minimal, vil det ikke være proportionelt at etablere en luftrenser til denne dyregruppe."

Kommunens kommentarer og vurdering

Ved vurdering af omkostninger og proportionalitet har kommunen valgt at lave vurderinger med udgangspunkt i 60 % luftrensning for samtlige anlæg, da dette giver et gennemsnit over teknologierne. Mht. begge typer luftvaskere ses det af tabellen ovenfor, at der for slagtesvin i nyanlæg vil være en omkostning på 40-48 kr./reduceret kg N, men grundet relativt store meromkostninger pr. produceret slagtesvin (14-15 kr.) vurderes det af kommunen ikke at være proportionelt at inddrage disse teknikker ved beregning af emissionsgrænse for slagtesvin. For smågrise ses det, at der er meromkostninger svarende til 126-289 kr./reduceret kg N.

For søerne vil meromkostningerne ligge under 100 kr./reduceret kg N, men omkostningerne pr. årssø vil overskride 50 kr./årssø (100-134 kr./årssø). Sammenholdt med ansøgers beregninger og argumentation for fravalg, vurderer kommunen ikke, at det er proportionelt at inddrage disse teknologier ved beregning af emissionsgrænseværdien.

Køling af gylle

Ansøgers beskrivelse:

"Gyllekøling giver en lavere temperatur i gyllen, hvilket kan reducere ammoniakfordampningen fra gyllen med op til 31 %, forudsat, at gyllekølingen er

etableret som foreskrevet i Miljøstyrelsens BAT byggeblad af 19/05-2009, og der sker køling selv i varme perioder. Gyllekøling er installeret i alle stalde, og overskudsvarmen anvendes til opvarmning af stalde og stuehus. Der er lavet beregning fra KH Nordtherm som dokumenterer at der kan opnås en ammoniakreduktionsprocent på 18,1 %."

Ansøger har suppleret med følgende beregninger:

"Køling af gylle i stalde til søer, smågrise og sl. svin, Teknologiblاد 26.01.2011

Etableringsomkostninger estimeret til 500.000 kr.

Søer: 280.000 kr. / 1.015 årssø = 275,8 kr.

Smågrise: 195.000 kr. / 33.000 smågrise = 5,9 kr.

Sl.svin/polte = 25.000 kr. / 1.005 sl.svin/polte = 24,8 kr.

Poul Dresen			
Projekt		Rentabilitetsanalyse BAT- beregning gyllekøling	
Gyllekølingsanlæg	600.000 kr		
	0 kr		
	0 kr		
	0 kr		
I alt kapitalkrav	600.000 kr		
Kalkulationsrente	7,00%		
Levetid gyllekøling	15 år		
Levetid øvrige installationer	15 år		
	10 år		
Rentabilitet	anlægssum	levetid	ÅOK i %
Forrentning og afskrivning	600.000	15	-10,98%
Forrentning og afskrivning øvrige installatio	0	15	-10,98%
Forrentning og afskrivning øvrige omkostni	0	10	-14,24%
Årlige ekstra el-omkostninger			
Service			
I alt omkostninger ved investeringen pr år			-115.800

Ifølge miljøstyrelsens fastlæggelse af de vejledende emissionsgrænserværdier taget udgangspunkt i, at meromkostningerne for en landmand forbundet med at opfylde emissionsgrænserværdierne ikke bør overstige hhv. 50 kr. pr. årssø, 1,3 kr. pr. produceret smågris og 8 kr. pr. produceret sl.svin.

Omkostninger pr. år for hhv:

Søer ~ 64 kr.

Smågrise ~ 1,4 kr.

Sl.svin ~ 6 kr.

Ovenstående beregninger viser, at etablering af gyllekølingsanlæg for sl.svin ikke overstiger Miljøstyrelsens vejledninger, men det gør det for søer og smågrise. Der er valgt at etablere gyllekøling i anlægget selvom det har denne meromkostning."

Kommunens kommentarer og vurdering

Med udgangspunkt i, at der er tale om et eksisterende anlæg, vurderer kommunen, at omkostninger til etablering af gyllekølingsanlæg i forhold til en mulig effekt på reduktion af emission af N, vil være uforholdsmæssige store, og derfor at det ikke vil være proportionelt. Sammenholdt med ansøgers beregninger vurderer kommunen, at gyllekøling ikke skal indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænserværdien for anlægget.

Svovlsyrebehandling af gylle

Ansøgers beskrivelse:

"Gylleforsuring er fravalgt, idet syretilsætningen er diskutabelt i forhold til holdbarheden af betonen i gyllekummer og gyllebeholdere. Ifølge FarmTest nr. 41 af 2007 skyldes problemet ofte vanskelig eller utilstrækkelig omrøring af gyllen, hvorved syren samler sig på bunden og tærer betonen. Derudover giver gylleforsuring problemer med at opretholde et naturligt dannet flydelag på gyllebeholderen, jf. BAT Byggeblad nr. 106.04-54. Der er desuden henvendelser der indikerer, at lugten fra staldanlægget ofte forværres på ejendomme, hvor ikke alle staldafsnit er omfattet af forsuringen, og hvor der sker en opblending af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Dette forhold er endnu ikke belyst, heller ikke i FarmTest nr. 41 af 2007.

På baggrund af ovenstående, samt at det ikke er endeligt belyst, om betonen i de eksisterende stalde på ejendommene er af en sådan sammensætning, at syretilsætningen ikke vil få betydning for betonens holdbarhed, jf. Landbrugets Byggeblad nr. 102.17.19, er det fravalgt at etablere gylleforsuring på nye og eksisterende anlæg.

Beregninger viser desuden at alle krav mht. lugt og ammoniakfordampning er overholdt."

Ansøger har suppleret ovenstående med følgende beregninger:

"Forsuringsanlæg, Teknologiblad 20.12.2010

Fordeling af DE:

Indtast husdyrarter, antal og eventuelt produktionsniveau							
	Antal	Enhed	Indgang	Afgang	Enhed		Dyr pr. DE
Søer med grise til fravæning	1.015	Årssøer	-	7,3	Kg	Norm	4,3
Smågrise	33.000	Prod.	7,2	32	Kg	Norm	199
Slagtesvin	1.005	Prod.	32	102	Kg	Norm	40
- Ingen -						Norm	

Søer ~ 56 pct.

Smågrise ~ 39 pct.

Sl.svin/polte ~ 5 pct.

Etableringsomkostninger estimeret til 2.500.000 kr.

Søer: 1.400.000 kr. / 1.015 årssøer = 1.379 kr.

Smågrise: 975.000 kr. / 33.000 smågrise = 29,5 kr.

Sl.svin/polte = 125.000 kr. / 1.005 sl.svin/polte = 124,3 kr.

Poul Dresen			
Rentabilitetsanalyse BAT- beregning gylleforsuring			
Projekt			
Forsuringsanlæg incl tilslutning	2 500 000	kr	
		0	kr
		0	kr
		0	kr
I alt kapitalkrav	2.500.000	kr	
Kalkulationsrente	7,00%		
Levetid Forsuringsanlæg	10	år	
Levetid øvrige installationer	10	år	
Afskrivningsperiode overdækning af gylle	10	år	
Rentabilitet	anlægsnum	levetid	ÅDK i %
Forrentning og afskrivning	2 500 000	10	-14,24%
Forrentning og afskrivning øvrige installatio	0	10	-14,24%
Forrentning og afskrivning øvrige omkostni	0	10	-14,24%
Årlige syreomkostninger 7 kg pr ton gylle af 1,38 kr/kg			-69 531
Årlige vedligeholdelsesomkostninger			-20 000
Årlige ekstra el-omkostninger 1 kwh pr ton 0,82 kr/kwh			-8 145
Årlig ekstra arbejde kontrol af anlægget 1 time pr uge a 250 kr			-13 000
Årlige ekstra omkostninger til etablering af flydelag			-9 000
I alt omkostninger ved investeringen pr år			-475.576

Ifølge miljøstyrelsens fastlæggelse af de vejledende emissionsgrænseværdier taget udgangspunkt i, at meromkostningerne for en landmand forbundet med at opfylde emissionsgrænseværdierne ikke bør overstige hhv. 50 kr. pr. årssø, 1,3 kr. pr. produceret smågris og 8 kr. pr. produceret sl.svin.

Omkostninger pr. år for hhv:

Søer ~ 262 kr.

Smågrise ~ 6 kr.

Sl.svin ~ 23 kr.

Ovenstående beregninger viser, at etablering af forsuringsanlæg vil overstige Miljøstyrelsens vejledninger."

Kommunens kommentarer og vurdering

Beregninger i tabellen er lavet med udgangspunkt i en standard serviceaftale med leverandøren. Jf. teknologibladet anbefales det dog, at der tegnes en udvidet serviceaftale, hvilket vil medføre højere priser end ovenfor angivet.

For slagtesvin vil der være en omkostning på 85-94 kr./reduceret kg N i nyanlæg, men grundet relativt store meromkostninger pr. produceret slagtesvin (40-41 kr.) og sammenholdt med ansøgers beregninger, vurderes det af kommunen værende ikke proportionelt at inddrage denne teknik ved beregning af emissionsgrænse for slagtesvin.

For smågrise ses det, at der er meromkostninger svarende til 90 kr./reduceret kg N, og med en meromkostning på 6 kr./smågris, vurderer kommunen, at det ikke er proportionelt at inddrage disse teknologier ved beregning af emissionsgrænseværdien.

For søerne er omkostningen på 51 kr./reduceret kg N i nyanlæg, mens den samlede omkostning pr. årssø er 177 kr. og over 50 kr.

Sammenholdt med ansøgers beregninger vurderer kommunen, at forsuring ikke skal indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for anlægget.

Fast overdækning på gyllebeholder

Ansøgers beskrivelse:

"Det er overvejet, om de fire gyllebeholdere uden fast overdækning skulle overdækkes, men da ansøger opretholder et tæt flydelag på gyllebeholderne, er det vurderet, at der ikke er brug for yderligere tiltag mht. overdækning af eksisterende beholdere for at overholde det generelle krav om 20 % reduktion af ammoniakemissionen fra anlægget."

Ansøger har suppleret ovenstående med følgende beregninger:

"Overdækning, Teknologiblad 11.11.2010

Etableringsomkostning estimeret til 250.000 kr. pr. beholder, i alt 500.000 kr. Der er overdækning på den 3. beholder.

Lagertab = 575,28 kg N so kan reduceres med 50 pct. svarende til 287,64 kg N

Max 100 kr. pr. kg N ~ 28.764 kr. pr. år, hvilket er for lavt et beløb til at købe overdækning for dvs. ikke proportionelt"

Kommunens kommentarer og vurdering

Krav om fast overdækning er vurderet i forhold til en produktion, hvor det ikke vides, hvilken type svinegylle der kommer til den enkelte beholder. Der er derfor aflæst omkostninger for både slagtesvin, søer og smågrise.

Omkostningerne ses at ligge på 127-161 kr./reduceret kg N for beholder A, og med udgangspunkt i dette vurderes teknikken som værende ikke proportional. For beholder B ligger omkostningerne på 93-100 kr./reduceret kg N. Sammenholdt med ansøgers beregninger vurderes det, at teknikken ikke er proportional. Samtidig vurderes det, at den reelle pris for en overdækning vil medføre betydelig større omkostninger end angivet i tabellen, da der er tale om eksisterende beholdere, hvor etableringsomkostningerne vil være større, end hvis det var tale om nye beholdere.

Fast overdækning vil således ikke indgå i beregningen til fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for anlægget.

Ad 2. Fastlæggelse og vurdering af emissionsgrænseværdi

Effekt og omkostninger ved de forskellige miljøtiltag er i Ad 1. beregnet og vurderet i forhold til tilrådigværende BAT/teknologiblade.

For at vurdere den samlede effekt af kombinationer af teknologier er der benyttet it-ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk til gennemførelse af beregninger.

Kommunens samlede vurdering af anvendelse af teknikker/teknologier i forhold til proportionalitet:

Samlet set vurderer kommunen, at der vil være proportionelt at gennemføre følgende tiltag i forbindelse med anvendelse af BAT i relation til ammoniakemission fra anlægget:

1. Smågrise: max. 172 g råprotein/FE (ved beregning af emission er der taget udgangspunkt i et normfoderforug ved denne mængde råprotein/FE svarende til 1,933 FE/kg tilvækst jf. udkast til teknologiblad "Råprotein til smågrise", tabel 5)
2. Slagtesvin: 147 g råprotein/FE.
3. Søer: 133 g råprotein/FE

Det er udelukkende vurderet, at fodringsmæssige tiltag vil være at betragte som proportionelle, da der er tale om eksisterende anlæg.

Ovenstående tiltag medfører via beregning i det elektroniske ansøgningsystem (beregnet før d. 26.04.2011) **en emissionsgrænseværdi for ammoniak svarende til ca. 6.547 kg N.**

Disse tiltag vil ud fra en teoretisk beregning koste: 33.000 kr. + 1.910 kr. + 0 kr. = 34.910 kr.

Dette beløb er således brugt til opfyldelse af BAT i relation til ammoniakemission.

Ovenstående sammenholdes med den beregnede teoretiske emissionsgrænseværdi jf. vejledning fra Miljøstyrelsen.

Beregning af emissionsgrænseværdi for ammoniak med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning (baseret på 05/06 normer):

Slagtesvin

Emissionsniveau = antal DE * antal slagtesvin/DE * emissionsfaktor (kg NH₃-N/slagtesvin)

Stald 1.1.1 (1) (eksisterende stald med fuldspaltegulv, ingen gennemgribende renovering)

Antal DE = 12,97, vægt (32-102 kg), emissionsgrænseværdi kg NH₃-N/slagtesvin = 0,40

Korrektion: $(102-32) * (20,05 + 0,117 * (102+32))/3190 = 1,01$

Emissionsniveau: 12,97 DE * 38,9 slagtesvin/DE * 0,40 kg NH₃-N * 1,01 = 204 kg NH₃-N

Stald 1.1.1 (1) (eksisterende stald med 25-49 % fast gulv, ingen gennemgribende renovering)

Antal DE = 12,84, vægt (32-102 kg), emissionsgrænseværdi kg NH₃-N/slagtesvin = 0,35

Emissionsniveau: 12,84 DE * 38,9 slagtesvin/DE * 0,35 kg NH₃-N * 1,01 = 177 kg NH₃-N

Søer

Emissionsniveau = antal DE * antal årssøer/DE * emissionsfaktor (kg NH₃-N/årssø)

Stald 1.1.2(2) og stald 1.1.3(3a) (Eksisterende løbe-drægtighedsstald med delvis spaltegulv og løsgående søer, ingen gennemgribende renovering + eksisterende farestald med delspalte)

Det er beregnet at 88 % af søerne er opstaldet i løbe-drægtighedsstalden med delvis spaltegulv og løsgående søer.

Antal DE = 236,04, emissionsgrænseværdi kg NH₃-N/årssø i

løbedrægtighedsstald = 2,21, emissionsgrænseværdi kg NH₃-N/årssø i farestald = 0,8

Emissionsniveau: 0,88 * 236,04 DE * 4,3 årssøer/DE * (2,21+0,8) kg NH₃-N = 2.689 kg NH₃-N

Stald 1.1.5(3b) og stald 1.1.3(3a) (Eksisterende løbe-drægtighedsstald med delvis spaltegulv og individuel opstaldning, ingen gennemgribende renovering + eksisterende farestald med delspalte)

Det er beregnet at 12 % af søerne er opstaldet i løbe-drægtighedsstalden med delvis spaltegulv og løsgående søer.

Antal DE = 236,04, emissionsgrænseværdi kg NH₃-N/årssø i

løbedrægtighedsstald = 1,87, emissionsgrænseværdi kg NH₃-N/årssø i farestald = 0,8

Emissionsniveau: $0,12 * 236,04 \text{ DE} * 4,3 \text{ årssøer/DE} * (1,87 + 0,8) \text{ kg NH}_3\text{-N} =$
325 kg NH₃-N

Smågrise

Emissionsniveau = andel DE * antal smågrise/DE * emissionsfaktor (kg NH₃-N/produceret gris)

Stald 1.1.2 (eksisterende stald med to-klima og delvist spaltegulv, ingen gennemgribende renovering)

Antal DE = 152,31 vægt: (7,2-32 kg), emissionsgrænseværdi kg NH₃-N/gris = 0,071

Korrektion: $(32 - 7,2) * (20,95 + 0,177 * (32 + 7,2)) / 628 = 1,10$

Emissionsniveau: $152,31 \text{ DE} * 216,7 \text{ grise/DE} * 0,071 \text{ kg NH}_3\text{-N/gris} * 1,10 =$
2.578 kg NH₃-N

Samlet emissionsgrænseniveau = 177 + 2689 + 325 + 2578 = **5769 kg NH₃-N.**

Kommunens vurdering

Kommunen har vurderet, at der skal fastholdes et emissionsgrænseniveau for ammoniak i den konkrete godkendelse svarende til 6.547 kg NH₃-N, da det er vurderet, at det kun vil være proportionelt at indføre fodertilpasning ift. råprotein hos både søer, slagtesvin og smågrise.

Dette niveau ligger dog 778 kg N over niveauet beregnet ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier, men da der er lavet en konkret vurdering på proportionalitet, vurderes det, at BAT-emissionsgrænsen er 6.547 kg NH₃-N. Der er således stillet krav til ansøger om at overholde et niveau svarende til 6.547 kg NH₃-N, da dette er vurderet som værende BAT for den pågældende bedrifts anlæg.

Ad 3. Ansøgers valgte teknikker/teknologier til overholdelse af BAT for ammoniak.

Ansøger har med udgangspunkt i de eksisterende staldindretninger valgt at anvende følgende teknologier til opfyldelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak:

Slagtesvin: 151 g råprotein/FE.

Søer: 138,5 g råprotein/FE

Gyllekøling i sostalde og smågrisestalde med 18,1 % reduktion.

Fast overdækning på gyllebeholder C

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi for ammoniak, som er vurderet opnåelig ved BAT, er der fastlagt relevante og nødvendige indretnings-, drifts- og egenkontrolvilkår til disse teknikker og teknologier i godkendelsen. Dette betyder konkret for denne godkendelse, at der er stillet vilkår om overholdelse af korrektionsfaktorer for kvælstof til søer og slagtesvin, vilkår til drift af gyllekølingsanlægget, samt vilkår om drift og vedligehold af gyllebeholderen med fast overdækning.

Fastholdelse af disse vilkår og en forudsætning om overholdelse danner grundlag for anvendelsen af BAT i godkendelsen for så vidt angår ammoniakemission fra anlægget, og at forudsætningerne for vurderinger i godkendelsen kan efterleves.

Kommunens samlede BAT-vurdering for ammoniak.

Kommunens fastsatte emissionsgrænse for ammoniak, er vurderet at kunne medføre omkostninger svarende til ca. 34.910 kr. kr. Det er vurderet, at dette niveau ligger under 2 % af de samlede produktionsomkostninger for husdyrbruget.

Med udgangspunkt i det fastlagte emissionsniveau har ansøger dog valgt at tilpasset ansøgningen til det niveau beregnet ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier på baggrund af frit valg af teknologier.

Kommunen vurderer, at ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi for anlægget som helhed.

Ansøger har oplyst, at en del af slagtesvinestalden skal renoveres indenfor de næste 8 år, men ansøger har ikke ønsket en trinvis udvidelse, da denne ændring sandsynligvis vil kunne anmeldes gennem bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. På baggrund heraf vurderer kommunen ikke, at der vil være meningsfyldt at fastsætte tidsfrister for, hvornår der for anlægget eventuelt skal leves op til en yderligere emissionsgrænseværdi svarende til gennemgribende renovering eller nyanlæg.

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg, og de har indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt i det konkrete tilfælde, hvor der er taget hensyn til den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyntagen til, om beskyttelsesniveauet udstukket i Husdyrloven er overholdt.

3.7.2 Fosfor og anvendelse af BAT

Ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, skal der som for ammoniak, findes et passende balancepunkt mellem de forskellige miljøpåvirkninger overfor dertil svarende omkostninger.

Miljøstyrelsen vurderer i den forbindelse, at yderligere generelle krav til begrænsning af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier.

Tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne kan reduceres enten ved anvendelse af foderteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller ved separeringsteknikker, der medfører at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til anden side. Jf. udmeldinger fra Miljøstyrelsen er separeringsteknikker ikke relevante at inddrage ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, da det ikke vil være til rådighed for alle indenfor branchen grundet problematikken omkring afsætning.

På baggrund af dette baseres fastlæggelse af grænseværdien for fosfor ud fra optimering af fosforudnyttelsen hos grisene, da denne teknik vurderes at være omkostningsneutral. Niveauet kan opnås med en kombination af høj dosis fytase, minimumsnormer for fordøjeligt fosfor, fasefodring og/eller fodermidler med en god fosforfordøjelighed.

I forbindelse med kommunens anvendelse af Miljøstyrelsens teknologiblade henvises der til afsnittet om opfyldelse af BAT for ammoniak vedrørende vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for det konkrete anlæg som helhed. Heri indgår der således også en proportionalitetsmæssig vurdering.

Fastlæggelse af grænseværdien for fosfor er gennemført, som det fremgår af nedenstående, og der er fulgt tilnærmelsesvis samme fremgangsmetode som ved fastlæggelse af emissionsgrænseværdi for ammoniak:

Beregning af grænseværdi for fosfor med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning:

Jf. "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", for smågrise og slagtesvin, Miljøstyrelsen, vil følgende grænseværdier for fosfor i husdyrgødningen kunne anvendes ved vurdering af anvendelse af BAT.

De vejledende niveauer er som følger:

- Slagtesvin: 18,5 kg P/DE i husdyrgødning ab lager svarer til 27,8 kg P/ha ved udbringning med 1,4 DE/ha på ansøgers samlede godkendte areal.
- Søer: 23 kg P/DE i husdyrgødning ab lager svare til 32 kg P/ha ved udbringning med 1,4 DE/ha på ansøgers samlede godkendte areal.
- Smågrise: 27,8 kg P/DE i husdyrgødning ab lager, som svarer til 39 kg P/ha ved udbringning med 1,4 DE/ha på ansøgers samlede godkendte areal.

Antallet af DE for slagtesvin udgør 6 % af det samlede antal DE, antallet af DE for søer udgør 57 % af det samlede antal DE, og antallet af DE for smågrise udgør 37 % af det samlede antal DE.

For at få et samlet kg P/DE beregnes følgende: $(0,06 * 18,5 \text{ kg P/DE}) + (0,57 * 23 \text{ kg P/DE}) + (0,37 * 27,8 \text{ kg P/DE}) = \mathbf{24,51 \text{ kg P/DE produceret}}$. Dette er således det maksimale indhold af fosfor, der må være i husdyrgødningen ab lager i forhold til den producerede mængde husdyrgødning i relation til overholdelse af BAT for fosfor.

Grænseværdien for den maksimale mængde fosfor i husdyrgødningen bliver på:
 $24,51 \text{ kg P/DE} * 427,12 \text{ DE} = \mathbf{10.469 \text{ kg P produceret}}$

Denne grænseværdi ligger desuden under det niveau, der betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT i henhold til BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion for smågrise og slagtesvin omfattet af IPPC-direktivet.

Kg P/DE i relation til BAT

I ansøgningens vers.7 er det beregnet, at den samlede mængde fosfor produceret er 10.783,97 kg P. Dette svarer til $10.783,97 \text{ kg P} / 427,12 \text{ DE} = 25,25 \text{ kg P/DE}$

I den fremsendte ansøgning ligger **fosforniveauet 0,4 kg P/DE over** den af kommunen beregnede grænseværdi i relation til de vejledende tal fra Miljøstyrelsen. Dette svarer til, at der er ansøgt om **316,07 kg P mere** i husdyrgødningen ab lager i forhold til udmeldt BAT-niveau.

Kg P/ha i relation til BAT

Grænseværdien for fosfor: $(0,06 * 27,8 \text{ kg P/DE}) + (0,57 * 32 \text{ kg P/DE}) + (0,37 * 27,8 \text{ kg P/DE}) = \mathbf{30,19 \text{ kg P /ha ved 1,4 DE/ha}}$.

Dette svarer til: $21,56 \text{ kg P/DE} * 1,4 \text{ DE/ha} * 236,66 \text{ ha} = \mathbf{7.143 \text{ kg P ab lager}}$

I version 7 af ansøgning indgår der 27,5 kg P/ha og 6.541,1 kg P ab lager til udbringning på egne arealer. Der er således et underskud svarende til 602 kg P til udbringning på egne arealer i forhold til standard grænseværdier for anvendelse af BAT jf. Miljøstyrelsen.

Ansøger har ikke valgt at anvende fodertilpasning i forhold til fosfor

I teknologibladet for fosfor til slagtesvin²⁵ er niveauet 4,3 g P/FE angivet som det eneste, da det er vurderet, at dette i praksis vurderes som værende omkostningsneutralt.

Niveauet på 4,3 g P/FE ligger midt i interval angivet i BREF-dokumentet.

Slagtesvin er den dyregruppe af svin, som har det laveste indhold af fosfor i gyllen pr. dyreenhed, og mængden i gyllen modsvarer ofte afgrødernes behov. Som følge heraf vurderes det, at miljøeffekten af et skrapere krav vil være begrænset, og kravet dermed ikke er proportionalt.

En fastholdelse af et niveau på 4,3 g P/FE til slagtesvin vil kunne medføre en meromkostning på ca. 0,5 kr. pr. produceret slagtesvin svarende til en **meromkostning pr. år på ca. 500 kr.**

I udkastet til teknologibladet for fosfor for søer²⁶ er der beskrevet 3 niveauer af fosfor i sofoder, nemlig 4,9, 4,7 og 4,4 g P/FE, som alle ligger under anbefalingen på 5,3 g P/FE jf. BREF-dokumentet.

Jf. teknologibladet anbefales niveau 1 (4,9 g) og niveau 2 (4,7 g) ved ikke fosforfølsomme jordtyper.

Niveauet 4,9 g P/FE opnås med anvendelse af normalt fodermiddelvalg, fasefodring og fytase i standarddosis (100 %.), og kan anvendes af stort set alle besætninger uden meromkostninger.

Niveauet 4,7 g P/FE opnås med samme forudsætninger, bortset fra, at fytase er hævet til 150 procent af standarddosis. Niveauet kan anvendes af stort set alle besætninger uden meromkostninger, selv om det kan begrænse det frie valg af fodermidler en smule. På baggrund heraf vurderes det, at krav om anvendelse af teknologiniveau 2 (4,7 g P/FE) kan medføre en meromkostning på 0 kr. pr. produceret so, dette vil svare til en **meromkostning på 0 kr.** ved den ansøgte produktion.

Niveauet 4,4 g P/FE kræver, at der er fasefodring og ekstra høj fytasedosering (200 % dosering), men giver begrænsninger i valg af fodermidler og moderate meromkostninger og bør derfor kun vælges ved fosforfølsomme jordtyper. Det er vurderet at dette niveau ikke vil være at betragte som proportionelt ved den konkrete besætning.

I udkastet til teknologibladet for fosfor til smågrise²⁷ er der beskrevet 3 niveauer af fosfor i smågrisefoder, nemlig 5,6, 5,3 og 5,0 g P/FE, som alle 3 ligger under anbefalingen på 6,1 g P/FE jf. BREF-dokumentet. Alle 3 niveauer forudsætter fodring efter minimumsnormer for fordøjeligt fosfor, og en reduktion i mængden af fosfor opnås alene ved at øge fordøjeligheden af fosfor, så der kommer mindre ufordøjet fosfor ud i gødningen. Jf. teknologibladet anbefales niveau 1 (5,6 g) og niveau 2 (5,3 g) ved ikke fosforfølsomme jordtyper.

Niveau på 5,3 g P/FE kan normalt gennemføres uden meromkostninger, men der kan opstå meromkostninger i perioder eller ved brug af særlige fodermidler. På baggrund heraf vurderes det, at krav om anvendelse af teknologiniveau 2 (5,3 g

²⁵ Fosforindhold i slagtesvinefoder, Teknologiblad, Miljøstyrelsen, 30.06.2010.

²⁶ Fosforindhold i sofoder, udkast, Teknologiblad, Miljøstyrelsen, 30.06.2010

²⁷ Fosforindhold i smågrisefoder, udkast, Teknologiblad, Miljøstyrelsen, 30.06.2010.

P/FE) kan medføre en meromkostning på 0-1 kr. pr. produceret gris, dette vil svare til en **meromkostning på op til 33.000 kr.** ved den ansøgte produktion.

Teknologiniveau 3 (5,0 g) forudsætter 3-fasefodring. Jf. oplysninger fra ansøger er det ikke mulighed for at gennemføre denne type fodring i anlægget uden at det vil være forbundet med store omkostninger til ændring af anlægget. Etablering af 3-fasefodring vil kræve, at der skal føres ekstra rør ud i stalden samt etableres nye fodertanke. Det er vurderet at dette niveau ikke vil være at betragte som proportionelt ved den konkrete besætning også med hensyntagen til størrelsen af bedriften.

Fodertiltag i form af foderoptimering til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier vil i de fleste tilfælde kunne gennemføres i alle besætninger uafhængigt af, om der er tale om nyetablering eller eksisterende husdyrbrug, men der kan være særlige forhold i forbindelse med det konkrete anlæg, som gør at det ikke vurderes proportionelt at skulle opfylde de angivne standardnormer.

Ovenstående tiltag medfører via beregning i det elektroniske ansøgningssystem (d. 06.05.2011) **et fosforniveau i svinegyllen svarende til ca. 10.484 kg P. Dette svarer til 24,6 kg/DE.**

Kommunens samlede BAT-vurdering for fosfor.

Fosforniveauet beregnet ud fra proportionalitet ligger på 0,1 kg P/DE over det niveau, som er beregnet ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier.

Det ansøgte fosforniveau ligger 0,65 kg P/DE over niveauet beregnet ud fra proportionalitet.

Beregningen for fosfor pr. ha viser, at det vejledende emissionsniveau er overholdt.

Ansøger har ikke valgt at anvende teknologier i forhold til fosfor, da al husdyrgødningen eksporteres til biogasanlæg, og ansøger kan leve op til fosforkravet på arealerne med den returnerede afgassede biomasse fra biogasanlægget.

Samlet set vurderer kommunen at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse fosforudledningen fra husdyrholdet, og der er indført BAT i det omfang at kommunen har vurderet det proportionelt i det konkrete tilfælde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauer udstukket i husdyrloven er overholdt.

I kommunens vurdering er der som udgangspunkt forudsat, at der i de udmeldte niveauer for fosfor fra Miljøstyrelsen skulle være taget højde for proportionalitet ift. foderkorrektion, således at man for at kunne opfylde de udmeldte krav fra Miljøstyrelsen skal kunne anvende tilnærmelsesvist omkostningsneutrale teknologier. Dette er samtidig fastholdt og sammenlignet i forhold til konkret vurdering af proportionalitet og samlede produktionsomkostninger.

3.7.3 Nitrat og anvendelse af BAT

De teknikker, der kan reducere nitratudvaskningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er rettet mod at øge planternes udnyttelse af det tilførte kvælstof. Disse teknikker er følgende:

- Teknikker i marken, der sørger for, at gyllen fordeles bedst muligt til de afgrøder, som har størst mulighed for at udnytte det tilførte kvælstof.

- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstperiode med henblik på udnyttelse i den efterfølgende vækstsæson.
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof, kan medvirke til at øge udnyttelsen i marken. Dette er for eksempel separeringsteknikker i kombination med afbrænding eller afgasning af den faste fraktion af husdyrgødningen.

Efter kommunens vurdering er en stor del af de ovenstående virkemidler allerede implementeret i landbrugsdriften via Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Blandt andet er der fastsat harmonikrav samt regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Endvidere er der i medfør af Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (gødskningsloven) fastsat bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i markdriften samt krav til kvælstofudnyttelsen ved anvendelse af husdyrgødning.

Flere af disse virkemidler er desuden nævnt i tidligere omtalt BREF-dokument, hvor det indgår i vurdering af BAT.

Separation af husdyrgødning er ikke vurderet værende BAT, da miljøeffekten er betinget af, at den faste del kan afsættes og dermed ikke udbringes på arealerne, og teknologien vurderes at være relativt dyr opgjort pr. kg. reduceret kg N set i forhold til allerede gennemførte virkemidler jf. generel lovgivning.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der ved efterlevelse af krav i lovgivningen leves op til BAT i relation til håndtering af husdyrgødningen. Der er derfor ikke fundet grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT med henblik på at begrænse nitratudvaskningen.

3.7.4 Forbrug af vand og energi

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af forholdene på den enkelte ejendom og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra Miljøstyrelsens side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Jf. BREF-dokumentet er det BAT at anvende lavenergibelysning, optimere udformningen af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet BAT, at rengøre stalde og inventar med højtryksrensning efter hver produktionscyklus, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager og benytte drikkenipler over trug.

Vandforbrug

Ansøgers beskrivelse:

"Drikkevand:

I alle staldbygningerne er der installeret drikkenipler som er monteret over fodertruget, hvilket medfører et mindre vandspild end frithængende drikkenipler eller

drikkekopper, idet det spildte vand ligger i krybben og optages af grisene i forbindelse med fodring.

Vaskevand:

Der er opsat overbrusningsanlæg i alle stalde, og i alle stalde bliver disse anvendt til iblødsætning før vask, hvorefter staldene bliver vasket med højtryksrensere som anvender koldt vand. Både iblødsætningen og vask med højtryksrensere er vandbesparende, mens anvendelse af koldt vand er energibesparende.

Vand til overbrusning:

Alle overbrusningsanlæg er klimacomputerstyrede, dvs. at overbrusningen ikke kører om natten, i kolde perioder samt i perioder hvor de enkelte staldafsnit er tomme for grise.

Når der klimamæssigt er behov for overbrusning for at tilgodese nedkøling af grisene, starter overbrusningen i tidsmæssige intervaller, som gør at grisene kan nå at køle sig, men samtidig gør at vandforbruget kan holdes på et lavt niveau.

Vand til marksprøjte:

Der tilstræbes at bruge så lidt vand som muligt i forbindelse med udførsel af sprøjteopgaver i marken, dog under plantefaglig hensyntagen til, at den optimale effekt på sprøjtemidlerne reduceres, hvis vandforbruget pr. ha sættes markant for lavt.

Vand til markvanding:

Der bruges ikke markvanding på ejendommene.

Tilsyn og vedligehold:

I forbindelse med gennemgang af alle staldafsnit minimum 2 gange dagligt, reduceres risikoen for at evt. brud på drikkevandssystemet resulterer i længerevarende spild af vand.

Staldene rengøres mellem hver 4. og hver 8. Uge, og efter rengøring efterses drikkevandssystemet i de enkelte staldafsnit, dels for at sikre at der er tilstrækkelig drikkekapacitet til grisene, og dels for at sikre en god vedligeholdelse af drikkevandssystemet. Ved rengøring anvendes overbrusningssystemet til iblødsætning. Der anvendes PerOxy-tabs til desinfektion.

Samlet BAT i forhold til vandforbrug

Det vurderes, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik på følgende punkter:

- Der er installeret drikkenipler over foderkrybberne, så der sker mindre vandspild.
- Der anvendes iblødsætning før vask med højtryksrensere med koldt vand.
- Drikkevandssystemet tilses dagligt, og renoveres løbende efter behov.
- Forbruget af vand til marksprøjte reduceres mest muligt under hensyntagen til effekten på sprøjtemidlerne.

Der mangler BAT i forhold til vandforbrug på følgende punkter ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion, da ca. 90-95 % af ejendommens vandforbrug går til drikkevand og foderfremstilling til grisene, er det vanskeligt at gennemføre store besparelser på det totale vandforbrug, da grisenes behov for drikkevand altid skal tilgodeses.

Energiforbrug

Ventilation:

De mekaniske ventilationssystemer i de eksisterende staldbygninger rengøres efter hvert hold – svarende til mellem hver 4. og hver 8. uge – i forbindelse med den

SIDE 94/103

almene iblødsætning og vask efter hold. Herved fjernes snavs i ventilatorer og luftafkast, som kan yde modstand mod luften og dermed medvirke til at øge strømforbruget. Al ventilation er frekvensstyret og termostatreguleret. Det sikrer at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget.

Belysning i staldene:

Staldlys er installeret med automatisk tænd/sluk funktion i alle staldafsnit, således at lyset automatisk er på vågeblus i tidsrummet 23.00 – 05.00.

Al staldbelysning er monteret med lavenergipærer og rør.

Udendørsbelysning:

Al udendørsbelysning er styret af sensorer, som tænder og slukker for lyset efter behov i forhold til årstiden. Der anvendes lavenergipærer i udendørslamper, hvilket minimerer elforbruget. Al udendørs belysning er monteret med lavenergipærer og rør.

Opvarmning:

Stalde og stuehus opvarmes af overskudsvarme fra gyllekøling, hvilket medfører en miljømæssig gevinst i sparet anvendelse af fossile brændstoffer.

Foderfremstilling:

Energibehovet til foderfremstilling søges minimeret mest muligt, ved af hjælp af høj effektivitet på transportsystemer, samt effektiv renholdelse og vedligehold af blandedanlæg. Desuden optimeres der løbende på logistikken i transport af foder, for at sikre mindst mulig transport af fodermidler.

Transport af gylle:

I nudrift overføres gylle fra Sløsserupvej 14 til Nørrevej 17 med traktor og gyllevogn. Dette arbejde tager ca. en uge om året og omfatter ca. 80 transporter. Fremover vil dette arbejde blive udført af maskinstation, der lægger et rør ud mellem de to ejendomme og dermed overføre gyllen via pumpning. Dette arbejde vil tage ca. en dag årligt og spare brændstof samt reducere gener for naboer og udslip af CO₂.

Samlet BAT i forhold til energiforbrug

Det vurderes, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik på følgende punkter ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion er BAT:

- Der sker rengøring af ventilationssystemerne ca. mellem hver 4. og 8. uge i forbindelse med almen vask og rengøring efter holdene.
- Al ventilation er frekvensstyret og termostatreguleret.
- Al belysning er monteret med lavenergipærer og rør.

Der mangler BAT i forhold til energiforbrug på følgende punkter ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion, da der ikke;

- Føres journal over det aflæste energiforbrug, udover den månedlige opgørelse fra elselskabet. Elselskabet foretager dog fjernaflysning af elforbruget på time/døgnniveau, som kan rekvireres efter forespørgsel".

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer med udgangspunkt i det ovenfor beskrevne, det tidligere omtalte BREF-dokument samt efterlevelse af de stillede vilkår at ejendommen lever op til BAT m.h.t. forbrug af energi og vand. Der er bl.a. på den baggrund stillet vilkår om registrering af energi- og vandforbruget. Anvendelse af BAT gennemføres via optimering af energieffektiviteten ved at installationer løbende

kontrolleres og vedligeholdes og at spild mindskes mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget og, at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber.

3.7.5 Management

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

Jf. Miljøstyrelsens vejledning og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen, herunder fastlægge mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og følge foderforbruget løbende. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov. Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Ansøgers beskrivelse:

" Medarbejderne

Ansøger har 4 ansatte i stalden, hvortil der udarbejdes uddannelsesplaner, og de ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der er udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, vaskedragter, åndedræts- samt høreværn med radio stillet til disposition for medarbejderne.

Beredskabsplan:

Der bliver udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Gylleudslusning:

Der bliver sluset gylle ud ca. én gang månedligt fra de forskellige staldsektioner efter behov. Der er etableret vakuumsystem til udslusning af gylle i alle staldene. Ved udslusning tilstræbes det at bevare så stor en del af det naturlige flydelag i gyllekammerne som muligt.

Dagligt tilsyn:

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg 2 gange hver dag. Der udføres småreparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Opsyn med ressourceforbrug:

Ejendommen forsynes fra offentligt vandværk og der holdes ugentligt øje med forbruget.

Energiforbruget bliver fjernaflæst af elselskabet, og der føres ikke anden optegnelse eller journal på energiforbruget udover den månedlige opgørelse fra elselskab, samt i forbindelse med opgørelse af årsregnskabet.

Hvert år udarbejdes der mark- og gødningsplaner for hele bedriften.

Der føres E-kontrol på svineholdet med fokus på at optimere i forhold til foderforbrug og den almene produktion.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Bygninger og driftsinventar bliver løbende renoveret, og det forventes, at de enkelte bygningers inventar har en levetid på ca. 15 år. Der er ca. 30 års levetid på selve bygningerne.

Staldene 3 og 4 er opført i 2007-2008, mens stald 2 er fra 1992, men renoveret i forbindelse med opførelsen af de nye bygninger. Inventaret i alle bygninger er således fra 2007-2008. Det forventes derfor først nødvendigt at påbegynde renovering staldene om ca. 15 år. Ligesom en renovering af bygninger udover almindeligt vedligehold ikke forventes igangsat før om ca. 30 år

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik (jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion) indenfor følgende managementpunkter:

- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan,
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene,
- Der udarbejdes årligt mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov og opfylder lovkravene herfor.
- Der er fokus på at optimere foderforbrug og produktionen ved hjælp af E-kontrol,
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.

I forhold til management bliver der ført journal over energi og vandforbrug.”

Der er stillet vilkår om at alle der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen, hvilket vil være med til at sikre, at godkendelsens vilkår bliver overholdt og fulgt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ejendommen med de angivne forhold omkring uddannelse af personale, daglig ledelse, vedligeholdelse af driftsudstyr, foder, fokus på forbrug af ressourcer og registrering af forbrug af vand og energi samt efterlevelse af stillede vilkår, lever op til BAT-niveauet indenfor området management.

3.7.6 Støj og lugt

Forhold omkring gener i relation til støj og lugt, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold, og der er ikke fastsat branchespecifikke grænseværdier for denne parameter.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit af denne godkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse af overholdt.

På baggrund heraf vurderes det, at der er anvendt BAT i relation til disse parametre på bedriften.

3.7.7 Udbringning af gødning

De teknikker der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod teknikker der sørge for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling). For så vidt angår anvendelse af BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT. Dette er ligeledes kommunens vurdering.

De gældende regler omfatter, hvornår og hvordan husdyrgødningen må udbringes, og flere af disse virkemidler er også nævnt i BREF-dokumentet. Fra 1. januar 2011 gælder desuden, at udbringning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning.

Jf. BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse tilførslen af gødning efter afgrødernes behov for næringsstoffer og på et tidspunkt, hvor afgrøderne optager næringsstofferne mest optimalt. Desuden skal risikoen for forurening af omgivelserne reduceres ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre arealerne gødning, hvis de skrånede eller støder direkte op til vandløb. Det er samtidig BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødning således, at risikoen for lugtgener minimeres.

Alle de omtalte forhold er vurderet i forhold til at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne.

En del af disse tiltag er som nævnt dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Ansøgers beskrivelse:

"Husdyrgødningen bliver udbragt i henhold til godt landmandskab og foregår i videst mulig omfang under hensynstagen til naboer, landsbyer, nærliggende naturområder m.m.. I nærhed af landsbyer eller samlet bebyggelse tilstræbes altid så vidt det vejrmæssigt er muligt at udbringe gylle på dage hvor vinden bærer fra husstandene og ud mod marken. Herved søges undgået at evt. lugt bærer ind over husstandene. Udbringning af gylle foregår kun på hverdage.

Ovenstående er i overensstemmelse med generelle regler, jævnfør BEK. 1695 af 19/12 2006, Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage, m.v., hvilket i vid udstrækning er vurderet som bedst tilgængelig udsprengningsteknik ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Håndtering af gylle, herunder påfyldning af gyllevogn m.v., foregår altid under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Gyllen bliver overført fra gyllebeholder til gyllevogn ved hjælp af fast anlæg.

Husdyrgødningen bliver udbragt med slæbeslanger, og der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, eller frosset areal. Der er ingen hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meters bræmmer til eventuelle vandløb. Gylle udbragt på sort jord eller jord uden tilstrækkelig plantedække nedfældes indenfor seks timer fra udbringning.

Ansøger får hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan af en planteavlskonsulent, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov samt opfylder lovkravene for maksimal tildeling af næringsstoffer.

I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, og kvælstofudnyttelsen. Ifølge referencedokumentet (BREF) er det bedst tilgængelig udbringningsteknik at afbalancere mængden af gødning til afgrødernes forventede behov i forhold til kvælstof, fosfor, m.v..

Nedfældning af gylle

Der sker nedfældning af al husdyrgødning, der bliver udbragt på sort jord.

Der mangler BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning på følgende punkter ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion, da der ikke;

Anvendes sugekran ved overførsel af gylle fra beholder til vogn. Det er ikke overvejet at udskifte det faste anlæg til overførsel af gylle, fordi der i øvrigt ikke foretages anlægsændringer."

Kommunens vurdering

Der er fra Miljøstyrelsen ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænser for nitrat og ammoniakemission i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, da de generelle regler er vurderet tilstrækkelige til efterlevelse af BAT.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning i vinterafgrøder vil kunne opnås ved nedfældning jf. Miljøstyrelsen. Det vurderes dog, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved denne teknologi er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan medvirke til udbyttetab og desuden medfører en øget udledning af drivhusgasser. Svovlsyrebehandling af gylle vil kunne medvirke til at reducere ammoniakfordampningen i marken, men denne teknologi vurderes at være uforholdsmæssig dyr at indføre alene af hensyn til miljøeffekten, og dermed ikke proportionel.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at der ikke er grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødning.

3.7.8 Samlet vurdering af anvendelse af BAT

Guldborgsund Kommune vurderer i forbindelse med en helhedsindsats for efterlevelse af princippet om BAT, med udgangspunkt i de gennemførte beregninger og vurderinger, at anvendelse af BAT med hensyntagen til tekniske muligheder og med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet er overholdt. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til husdyrbrugets type og størrelse. Det fremgår af de skitserede beregninger i denne godkendelse, at kommunen har vurderet, at det vil være proportionelt at leve op til en maksimal ammoniakemission fra stald og lager svarende til 6.547 kg N.

Proportionalitetsbetragtningerne er lavet med udgangspunkt i hvad meromkostningerne (kr. pr. reduceret kg N) vil være, ved anvendelse af enkeltteknologier på staldafsnitsniveau.

For fosfor er der ligeledes vurderet på en grænseværdi for max. kg P/DE og kg P/ha.

I sammenhæng med ovenstående er det vurderet, hvor meget omkostningerne til anvendelse af BAT vil være i forhold til de samlede meromkostninger for husdyrproduktionen på bedriften. Denne beregning fremgår af nedenstående:

Efterlevelse af krav til BAT i relation til ammoniak: 34.900 kr.

Efterlevelse af krav til BAT i relation til fosfor: 0 kr.

Der er således vurderet et niveau af samlede produktionsomkostninger relateret til opfyldelse af BAT svarende til 34.900 kr., hvilket vurderes værende proportionelt, da det er beregnet, at et proportionelt omkostningsniveau til opfyldelse af BAT for den pågældende produktion maksimalt vil svare til et samlet beløb til meromkostninger pr. år på op til 101.190 kr.

Det er vurderet, at ansøger har redegjort for tilvalg og fravalg af teknologier, og der er gennemført tiltag i form fodertilpasninger til søer og slagtesvin, gyllekøling i so- og smågrisestald og fast overdækning på en gyllebeholder.

3.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.8.1 Alternative løsninger

Ansøger har oplyst følgende:

"Der er ikke tænkt i alternative løsninger eftersom udvidelsen kun andrager driften og ikke anlægget, og derfor ikke medfører ændringer i eksisterende anlæg på Sløsserupvej 14".

Kommunens vurdering

Kommunen har ikke fundet det relevant at stille yderligere krav til oplysninger omkring alternative løsninger til ansøger, da udvidelsen kun omfatter driften, dvs. udnyttelse af eksisterende anlæg, og alternativer til teknologier er beskrevet i afsnit omhandlende BAT.

3.8.2 0-alternativ

Ansøger har oplyst følgende:

"0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at produktionen på ejendommen Sløsserupvej 14 vil et 0-alternativ betyde, at miljø- og lugtgener ikke øges yderligere fra denne produktion.

I forbindelse med udvidelsen på Sløsserupvej 14 udfases produktionen af slagtesvin på selskabets anden ejendom Nørrevej 17. Dette medfører på længere sigt reduktion og ophør af henholdsvis lugtgener for naboer i landsbyen Nørre Frejlev og ammoniakemission til det omgivende miljø.

De socioøkonomiske konsekvenser af ikke at foretage udvidelsen vil være, at overdragelsen til næste generation vil blive gjort vanskeligere, og at produktionen på længere sigt vil ophøre".

3.9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Ansøger har i ansøgningen oplyst følgende i relation til egenkontrol og dokumentation:

"Dagligt tilsyn

Der er altid ansatte på bedriften i dagtimerne fra 6.00 til 17.00. Der er ingen automatisk fodring.

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres småreparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af faguddannet personale.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Bygninger og driftsinventar bliver løbende renoveret. Det forventes, at de ældste dele af anlægget (stald til slagtesvin og polte) renoveres senest år 2013, mens de nyeste dele af anlægget (øvrige stalde) renoveres senest år 2020.

Derudover vil der anvendes godt landmandskab:

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning. Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Ansøger optimerer således brugen af næringsstoffer på ejendomsniveau under hensyntagen til jordens frugtbarhed og det økonomiske afkast.

Der sættes særlig fokus på dyrevelfærd og gøres en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.

Der tages hensyn til grund- og overfladevand, når vi tilrettelægger produktionen, og der gøres en aktiv indsats for at opretholde en biologisk mangfoldighed i natur og landskab".

Foruden de her nævnte forhold til egenkontrol henvises der til tidligere afsnit samt gennemførelse af kontroller og dokumentation for overholdelse af vilkår i forbindelse med:

- Besætningens produktionsniveau.
- Foderkorrektionsfaktor for smågrise og slagtesvin.
- Håndtering af affald.

Alle vilkår er stillet for at sikre at forudsætningerne for miljøgodkendelse og gennemførelse af frivillige tiltag gennemføres og overholdes. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurderingen af at der kan meddeles miljøgodkendelse uden at den ansøgte produktion vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på forespørgsel kan kontrollere dette.

3.9.1 Beredskabsplan

Ansøger har fremsendt beredskabsplan se bilag 6.

Der er bl.a. indsat vilkår om, at beredskabsplanen skal forefindes på ejendommen således, at der er let adgang dertil, samt at alle ansatte er bekendtgjort med dens placering og indhold. Derudover er der sat vilkår om, at planen jævnligt (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer.

Guldborgsund Kommune har vurderet, at det er hensigtsmæssigt at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøgodkendelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk, men blot en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at tilsynsmyndigheden ALTID skal orienteres om forureninger og have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljøet mod yderligere skader som følge af forureningen.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmes, hvornår og hvordan. Dette er yderligere uddybet i vilkår.

Der er stillet vilkår om, at hvis der forefindes ansatte på ejendommen, som ikke læser og forstår dansk, skal beredskabsplanen forefindes på et sprog, de forstår og læser. Dette vilkår er stillet for at forhindre, at der ved pludselig opståede uheld, ikke er personale, som kan læse planen og agere i henhold til dens indhold.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at den beredskabsplan, der er udarbejdet, indeholder de elementer, der er nævnt ovenfor. Herved vurderes det, at ved korrekt brug og opdatering af beredskabsplanen, vil der i tilfælde af uheld eller lign. på ejendommen være muligt at reducere eventuelle konsekvenser heraf.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ansøger har oplyst, at i tilfælde af at produktionen på Sløsserupvej 14 ophører, vil staldanlægget blive rengjort, så det er muligt at anvende bygningerne til andre formål.

Af Miljøstyrelsens Wiki-vejledning fremgår, at der for landbrug der skal miljøgodkendes i henhold til § 11 og 12 i hudsyrloven skal stilles vilkår for forureningsfjernelse og retablering af ejendommen ved husdyrbrugets ophør. Det kan være vilkår om fjernelse af husdyrgødning, affald, maskiner mv. Hvis der er opført gyllebeholdere i det åbne land, skal der opstilles vilkår om fjernelse heraf, når den ikke længere er nødvendig af hensyn til markdriften. Hvis det vurderes relevant, kan der stilles vilkår om, at der skal udarbejdes en samlet plan for de tiltag, der skal foretages ved ophør af driften eller dele af driften inden en given frist.

Guldborgsund kommune har på den baggrund vurderet, at der skal udarbejdes en nedlukningsplan. Som ved vilkåret om beredskabsplan er der ikke krav om en stor plan, men nærmere en kort orientering til tilsynsmyndigheden. Orienteringen skal indeholde oplysning om:

- hvornår dyreholdet ophører,
- hvad der skal ske med den sidste husdyrgødning,
- gødningsopbevaringsanlæggene efterfølgende skal udlejes eller om brugen helt ophører – det sidste er specielt relevant for beholdere omfattet af 10 års beholderkontrol eller omfattet af krav om fjernelse ved endt brug,
- driften af jorden fortsætter eller om jorden bortforpagtes,
- staldene rengøres og tages ud af brug, eller om de udlejes osv.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af produktionen er tilstrækkelige for at undgå forureningsfare, og for at sikre at ejendommen ikke bliver et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

4 HØRINGER

Høringer

Udkastet til miljøgodkendelse været i forhøring hos ansøger, samt ansøgers konsulent d. 26. maj 2011 til 30. maj 2011.

Efterfølgende er der sendt materiale til ansøger, dennes konsulent og øvrige parter i høring i perioden d. 9. til 30. juni 2011. Dvs. ejere af jord, der indgår i ansøgningerne og de nærmeste naboer, som evt. kan blive berørt af, at dyreholdet udvides. Omfanget af høringsparter i området omkring ejendommen er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på ca. 900 meter. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til og med d. 30. juni 2011.

Der er ikke kommet bemærkninger til høringen af udkastet til miljøgodkendelsen.

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningsystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt ændrede forhold for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de § 3 områder, der ligger op til udbringningsarealerne, ikke vil blive påvirket.

Guldborgsund Kommunes vurdering af de naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter, der ligger indenfor en radius af 1000 m fra det pågældende staldanlæg, ikke vil blive væsentligt påvirket, som følge af udvidelsen af dyreholdet og anlægget. Samme vurdering er foretaget med hensyn til udvaskning af næringsstoffer til recipienter og anden mulig påvirkning af følsomme § 7 naturområder eller Natura 2000 områder.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

6 BILAG

Bilag 1	Situationsplan
Bilag 2	Beliggenhedsplan
Bilag 3	Beredskabsplan
Bilag 4A-D	Kort over udbringningsarealer for husdyrgødning
Bilag 5	Tabel fra Miljøministeriets notat af 27.06.2007 vedr. standardsædskifter og referencesædskifter
Bilag 6	Vilkår overført uændret fra revision af miljøgodkendelsen af 20. juni 2003.
Bilag 7	Beskrivelse af bilag IV arter

